

Stanovisko výboru (čl. 70 ods. 1 písm. s))

**Stanovisko 5/2023 k návrhu vykonávacieho rozhodnutia
Európskej komisie o primeranej ochrane osobných údajov
podľa rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA**

Prijaté 28. februára 2023

Európska komisia zverejnila 13. decembra 2022 návrh rozhodnutia o primeranosti (ďalej len „návrh rozhodnutia“), ktorý obsahuje prílohy predstavujúce nový rámec pre transatlantické výmeny osobných údajov, t. j. rámec ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA [EU-U.S. Data Privacy Framework], ktorý má nahradiť predchádzajúci štít na ochranu osobných údajov (Privacy Shield) medzi EÚ a USA, ktorý bol 16. júla 2020 vyhlásený Súdnym dvorom Európskej únie za neplatný vo veci Schrems II. Kľúčovým komponentom rámca ochrany osobných údajov sú zásady rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA [EU-US Data Privacy Framework Principles] vrátane doplnkových zásad [Supplemental Principles] (spoločne ďalej len „zásady rámca ochrany osobných údajov“).

V súlade s článkom 70 ods. 1 písm. s) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹ (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“) si Komisia vyžiadala stanovisko Európskeho výboru pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“) k návrhu rozhodnutia.

EDPB posúdil primeranosť úrovne ochrany poskytovanej v USA na základe preskúmania návrhu rozhodnutia. EDPB posúdil obchodné aspekty, ako aj prístup k osobným údajom prenášaným z EÚ a ich používanie orgánmi verejnej moci v USA.

EDPB zohľadnil platný právny rámec EÚ na ochranu údajov stanovený vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov, ako aj základné práva na súkromný život a ochranu údajov, ktoré sú zakotvené v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie a článku 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach. Rovnako posúdil aj právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa článku 47 Charty, ako aj judikatúru súvisiacu s rôznymi základnými právami.

Okrem toho EDPB zvážil požiadavky na referenčné kritérium primeranosti, ktoré prijal EDPB².

Hlavným cieľom EDPB je poskytnúť Komisii stanovisko k primeranosti úrovne ochrany poskytovanej jednotlivcom, ktorých osobné údaje sa prenášajú do USA. Treba si uvedomiť, že EDPB neočakáva, že rámec ochrany údajov USA preberie európske právne predpisy o ochrane osobných údajov.

EDPB však pripomína, že v článku 45 všeobecného nariadenia o ochrane údajov a v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie sa vyžaduje, aby právne predpisy tretej krajiny poskytovali dotknutým osobám úroveň ochrany, ktorá je v podstate rovnocenná [essentially equivalent] s úrovňou zaručenou v EÚ.

1.1. Všeobecné aspekty ochrany údajov

V rámci ochrany osobných údajov sa stanovuje, že dodržiavanie zásad rámca ochrany osobných údajov organizáciami pôsobiacimi v oblasti rámca ochrany osobných údajov môže byť v niektorých prípadoch obmedzené (napr. v rozsahu, ktorý je potrebný na splnenie súdneho príkazu alebo na uspokojenie verejného záujmu). V záujme lepšieho posúdenia vplyvu týchto výnimiek na úroveň ochrany dotknutých osôb EDPB odporúča, aby Komisia do návrhu rozhodnutia zahrnula objasnenie rozsahu výnimiek vrátane uplatniteľných záruk podľa práva USA.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1–88).

² Pracovná skupina zriadená podľa článku 29, Referenčné kritérium primeranosti, WP 254 rev. 01, 28. novembra 2017, naposledy revidované a prijaté 6. februára 2018, schválené EDPB 25. mája 2018 (ďalej len „referenčné kritérium primeranosti“).

EDPB poznamenáva, že vzhľadom na štruktúru príloh a ich číslovanie je pomerne náročné hľadať informácie a odkazovať na ne. Prispeje to k celkovej zložitej podobe nového rámca, ktorý vo svojich prílohách obsahuje dokumenty s rôznou právnou silou, čo dotknutým osobám, organizáciám pôsobiacim v oblasti rámca ochrany osobných údajov a orgánom EÚ na ochranu údajov nemusí uľahčovať, aby dobre pochopili zásady rámca ochrany osobných údajov. EDPB takisto zdôrazňuje, že terminológia by sa mala v celom rámci ochrany osobných údajov používať konzistentne. Ďalej chýba vymedzenie niektorých základných pojmov³.

EDPB víta aktualizácie zásad rámca ochrany osobných údajov⁴, ktoré budú predstavovať záväzný právny rámec pre organizácie pôsobiace v oblasti rámca ochrany osobných údajov, poznamenáva však, že napriek početným zmenám a dodatočným vysvetleniam uvedeným v odôvodneniach návrhu rozhodnutia zostávajú zásady rámca ochrany osobných údajov, ktoré musia organizácie pôsobiace v oblasti rámca ochrany osobných údajov dodržiavať, v podstate nezmenené oproti zásadám uplatniteľným v rámci štítu na ochranu osobných údajov [na ktorých sa zakladali každoročné spoločné preskúmania pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 (ďalej len „skupina WP29“) a každoročné spoločné preskúmania EDPB]. Zásady rámca ochrany osobných údajov sú takisto do veľkej miery rovnaké ako zásady návrhu štítu na ochranu osobných údajov, na ktorom skupina WP29 založila svoje stanovisko z roku 2016⁵. V prípade tých zásad rámca ochrany osobných údajov, ktoré sú v podstate nezmenené, EDPB nepovažuje za potrebné opakovať všetky pripomienky, ktoré predtým predložila skupina WP29. EDPB sa rozhodol zamerať na osobitné aspekty, ktoré vzhľadom na vývoj právneho a technologického prostredia považuje v súčasnosti za ešte relevantnejšie.

EDPB napríklad poznamenáva, že niektoré otázky vzbudzujúce obavy, ktoré predtým nastolila skupina WP29 a EDPB v súvislosti so zásadami štítu na ochranu osobných údajov, sa stále nevyriešili. Ide najmä o práva dotknutých osôb (napr. niektoré výnimky z práva na prístup a načasovanie a spôsoby uplatňovania práva namietať), chýbajúce kľúčové definície, nejasnosti v súvislosti s uplatňovaním zásad rámca ochrany osobných údajov na sprostredkovateľov a rozsiahlu výnimku pre verejne dostupné informácie⁶.

EDPB by zároveň rád zopakoval, že úroveň ochrany jednotlivcov, ktorých údaje sa prenášajú, nesmie byť narušená následnými prenosmi od pôvodného príjemcu prenesených údajov⁷. EDPB znovu vyzýva Komisiu, aby objasnila, že pred následným prenosom [onward transfer] v kontexte rámca ochrany osobných údajov musia byť záruky, ktoré uložil pôvodný príjemca dovozcovi v tretej krajine, účinné vzhľadom na právne predpisy tretej krajiny.

Osobitnú pozornosť si vyžaduje rýchly vývoj v oblasti automatizovaného rozhodovania a profilovania – čoraz viac prostredníctvom technológie umelej inteligencie. EDPB víta odkazy Komisie na osobitné záruky, ktoré poskytujú príslušné zákony USA v rôznych oblastiach⁸. Zdá sa však, že úroveň ochrany jednotlivcov sa líši podľa toho, ktoré pravidlá uplatňované v konkrétnom odvetví (ak vôbec nejaké existujú) platia pre danú situáciu. EDPB trvá na tom, že je potrebné zaviesť osobitné pravidlá týkajúce

³ Ide o pojmy „zástupca“ [agent] a „sprostredkovateľ“. Okrem toho je potrebné ešte prediskutovať s orgánmi USA pojem „údaje o ľudských zdrojoch“.

⁴ Napríklad objasnenie, že kľúčom kódované údaje [key-coded data] sú osobnými údajmi.

⁵ Stanovisko 01/2016 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k návrhu rozhodnutia o primeranosti štítu na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, prijaté 13. apríla 2016 (ďalej len „stanovisko 01/2016 skupiny WP29“).

⁶ Štít na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA – tretie každoročné spoločné preskúmanie, správa EDPB prijatá 12. novembra 2019, ods. 11.

⁷ Referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, oddiel 3.A.9.

⁸ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 35.

sa automatizovaného rozhodovania, aby sa poskytli dostatočné záruky vrátane práva jednotlivca poznať príslušnú logiku, napadnúť rozhodnutie a dosiahnuť, aby sa vykonal ľudský zásah, keď má naňho rozhodnutie významný vplyv.

EDPB pripomína dôležitosť účinného dohľadu a presadzovania rámca ochrany osobných údajov a domnieva sa, že kontroly dodržiavania požiadaviek majú kľúčový význam, najmä pokiaľ ide o zásadnejšie požiadavky. Tieto aspekty bude EDPB pozorne sledovať, a to aj v súvislosti s pravidelnými preskúmaniami. EDPB berie na vedomie obnovené záväzky v listoch Federálnej obchodnej komisie (*Federal Trade Commission*)⁹ a ministerstva dopravy (*Department of Transportation*)¹⁰ v súvislosti s presadzovaním, napr. že vyšetrovanie údajných porušení rámca ochrany osobných údajov bude ich prioritou.

EDPB poznamenáva, že dotknuté osoby v EÚ majú k dispozícii sedem spôsobov nápravy, ak sa ich osobné údaje spracúvajú v rozpore s rámcom ochrany osobných údajov. Tieto mechanizmy nápravy sú rovnaké ako mechanizmy zahrnuté v bývalom štíte na ochranu osobných údajov, ktorý bol predmetom pripomienok zo strany skupiny WP29¹¹. Efektívnosť týchto mechanizmov nápravy bude EDPB pozorne monitorovať, a to aj v súvislosti s pravidelnými preskúmaniami.

1.2. Prístup k osobným údajom prenášaným z Európskej únie orgánmi verejnej moci v USA a ich používanie týmito orgánmi

Európska komisia v návrhu rozhodnutia dospela k záveru, že „akékoľvek zasahovanie orgánov verejnej moci v USA do základných práv jednotlivcov, ktorých osobné údaje sa prenášajú z Únie do Spojených štátov podľa rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA, vo verejnom záujme, najmä na účely presadzovania trestného práva a na účely národnej bezpečnosti, sa obmedzí na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie dotknutého legitímneho cieľa, a že proti takémuto zásahu existuje účinná právna ochrana“¹².

Európska komisia dospela k tomuto záveru po rozsiahlom posúdení vykonávacieho nariadenia 14086 (*Executive Order 14086*), ktorým sa posilňujú záruky pre činnosti USA v oblasti signálového spravodajstva (vykonávacie nariadenie 14086). Vykonávacie nariadenie 14086 vydal prezident USA 7. októbra 2022 po rokovaní Európskej komisie s vládou USA, keďže Súdny dvor Európskej únie vyhlásil predchádzajúce rozhodnutie o primeranosti, tzv. štít na ochranu osobných údajov, za neplatné.

EDPB by uvítal, keby nielen nadobudnutie účinnosti, ale aj prijatie rozhodnutia bolo podmienené okrem iného prijatím aktualizovaných politík a postupov na vykonávanie vykonávacieho nariadenia 14086 všetkými spravodajskými agentúrami USA. EDPB odporúča Komisii, aby posúdila tieto aktualizované politiky a postupy a podelila sa o toto posúdenie s EDPB.

Pokiaľ ide o vládny prístup k osobným údajom preneseným do USA, EDPB zameral svoju analýzu na posúdenie nového vykonávacieho nariadenia 14086, keďže jeho cieľom je účinne riešiť a napraviť nedostatky, ktoré Súdny dvor Európskej únie identifikoval vo svojom rozsudku Schrems II, keď dospel k záveru, že predchádzajúce rozhodnutie o primeranosti je neplatné.

EDPB uznáva, že právny rámec USA pre činnosti v oblasti signálového spravodajstva bol zmenený prijatím vykonávacieho nariadenia 14086 a považuje dodatočné záruky zahrnuté v tomto nariadení za významné zlepšenie. Vykonávacím nariadením 14086 sa do právneho rámca USA v oblasti signálového

⁹ Návrh rozhodnutia, príloha IV.

¹⁰ Návrh rozhodnutia, príloha V.

¹¹ Pozri najmä stanovisko 01/2016 skupiny WP29, oddiel 2.2.6 písm. a).

¹² Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 195.

spravodajstva zavádzajú pojmy nevyhnutnosti a proporcionality a stanovuje sa nový mechanizmus nápravy pre jednotlivcov z EÚ v prípade, že by sa EÚ kvalifikovala na oprávnenú organizáciu regionálnej hospodárskej integrácie. EDPB považuje nový mechanizmus nápravy za výrazne lepší v porovnaní s predchádzajúcim mechanizmom takzvaného ombudsmana, ktorý sa uplatňoval v rámci štítu na ochranu osobných údajov. Na rozdiel od predchádzajúceho právneho rámca, ktorý nevytváral práva pre jednotlivcov z EÚ, ako to výslovne uviedol Súdny dvor Európskej únie, nové vykonávacie nariadenie 14086 takéto práva vytvára a poskytuje viac záruk nezávislosti Súdu pre preskúmanie ochrany údajov a ďalšie účinné právomoci na nápravu porušení.

Po porovnaní dodatočných záruk zahrnutých do vykonávacieho nariadenia 14086 s tým, čo EDPB nazval základnými európskymi zárukami, ktoré sú štandardom vypracovaným na základe judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESĽP“), EDPB vo svojom posúdení naďalej identifikoval niekoľko bodov, ktoré sa musia dodatočne objasniť, vyžadujú si pozornosť alebo vzbudzujú obavy. Tieto body odrážajú to, že EDPB síce založil svoje stanovisko na rozhodnutí Schrems II, no rozsah jeho posúdenia nevyhnutne zahŕňa aj aspekty, ktoré presahujú špecifické zistenia v rozsudku Schrems II.

EDPB sa domnieva, že sa musia ešte viac objasniť otázky, ktoré sa týkajú najmä „dočasného hromadného zhromažďovania“ [temporary bulk collection] a ďalšieho uchovávanía a šírenia (hromadne) zhromaždených údajov v právnom rámci USA.

Keďže test podstatnej rovnocennosti [test of essential equivalence] nie je testom identickosti [test of identity] a keďže sa posilnili záruky zahrnuté v novom právnom rámci o signálovom spravodajstve, hlavný bod pozornosti a záujmu EDPB sa sústreďuje na posúdenie záruk ako celku, a to v súlade s holistickým prístupom zahŕňajúcim záruky pre celý cyklus spracúvania, od zhromažďovania údajov až po šírenie údajov, vrátane prvkov dohľadu a nápravy.

V tejto súvislosti EDPB zdôrazňuje tieto zistenia:

EDPB uznáva, že vykonávacím nariadením 14086 sa zavádzajú pojmy nevyhnutnosti a proporcionality do právneho rámca upravujúceho signálové spravodajstvo, zdôrazňuje však, že je potrebné dôkladne monitorovať účinky týchto zmien v praxi vrátane preskúmania vnútorných politík a postupov, ktorými sa vykonávajú záruky vykonávacieho nariadenia na úrovni agentúry.

EDPB takisto víta skutočnosť, že vykonávacie nariadenie 14086 obsahuje zoznam konkrétnych účelov, na ktoré sa zhromažďovanie môže a nemôže vykonávať, pričom poznamenáva, že vo svetle nových požiadaviek národnej bezpečnosti sa môžu ciele aktualizovať ďalšími cieľmi, ktoré nemusia byť nevyhnutne verejnými cieľmi.

Ako nedostatok v súčasnom rámci EDPB identifikoval najmä to, že v právnom rámci USA pri umožňovaní zhromažďovania hromadných údajov podľa vykonávacieho nariadenia 12333 chýba požiadavka predchádzajúceho povolenia nezávislého orgánu, ako sa to vyžaduje v najnovšej judikatúre ESĽP, ani sa v ňom nestanovuje systematické nezávislé preskúmanie *ex post* súdom alebo rovnocenne nezávislým orgánom. Pokiaľ ide o predchádzajúce nezávislé povolenie dohľadu podľa oddielu 702 zákona FISA, EDPB vyjadruje poľutovanie nad tým, že súd FISA (ďalej len „súd FISC“) pri certifikácii programu povoľujúceho zacielenie na osoby, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, neskúma uplatňovanie programu z hľadiska súladu s vykonávacím nariadením 14086, aj keď spravodajské orgány vykonávajúce program sú ním viazané. Podľa názoru EDPB by sa však dodatočné záruky obsiahnuté v tomto nariadení mali zohľadniť, a to aj zo strany súdu FISC. EDPB pripomína, že správy Rady pre dohľad nad ochranou súkromia a občianskych slobôd (*Privacy and Civil Liberties Oversight Board*, ďalej len „PCLOB“) by boli mimoriadne užitočné pri posudzovaní toho, ako sa budú vykonávať

záruky zavedené vykonávacím nariadením 14086 a ako sa tieto záruky uplatňujú pri zhromažďovaní údajov podľa oddielu 702 zákona FISA a vykonávacieho nariadenia 12333.

Pokiaľ ide o mechanizmus nápravy, EDPB uznáva významné zlepšenia, pokiaľ ide o právomoci Súdu pre preskúmanie ochrany údajov (*Data Protection Review Court*, ďalej len „DPRC“) a jeho posilnenú nezávislosť v porovnaní s ombudsmanom. EDPB uznáva aj dodatočné záruky stanovené v novom mechanizme nápravy, ako je napríklad úloha osobitných advokátov, ktorá zahŕňa obhajobu záujmov sťažovateľa, ako aj preskúmanie mechanizmu nápravy zo strany PCLOB. Hoci EDPB prihliada na povahu národnej bezpečnosti a záruky uvedené vo vykonávacom nariadení 14086, je znepokojený tým, že DPRC všeobecne používa štandardnú odpoveď, v ktorej sťažovateľovi oznamuje, že buď neboli zistené žiadne pokryté porušenia, alebo bolo vydané rozhodnutie, ktorým sa vyžaduje primeraná náprava, a že odvolanie proti rozhodnutiu nie je možné. Vzhľadom na dôležitosť mechanizmu nápravy EDPB vyzýva Komisiu, aby dôkladne monitorovala praktické fungovanie tohto mechanizmu.

EDPB očakáva, že Komisia dodrží svoj záväzok pozastaviť, zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie o primeranosti z naliehavých dôvodov, najmä ak by sa výkonný orgán USA rozhodol obmedziť záruky zahrnuté vo vykonávacom nariadení¹³.

Celkovo EDPB s uspokojením konštatuje podstatné zlepšenia, ktoré poskytuje vykonávacie nariadenie v porovnaní s predchádzajúcim právnym rámcom, najmä pokiaľ ide o zavedenie zásad nevyhnutnosti a proporcionality a individuálneho mechanizmu nápravy pre dotknuté osoby v EÚ. Vzhľadom na vyjadrené obavy a požadované objasnenia EDPB navrhuje, aby sa tieto obavy riešili a aby Komisia poskytla požadované objasnenia s cieľom upevniť dôvody, o ktoré sa opiera návrh rozhodnutia, a zabezpečiť v budúcich spoločných preskúmaniach dôkladné monitorovanie konkrétneho vykonávania tohto nového právneho rámca, najmä záruk, ktoré poskytuje.

¹³ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 212.

Obsah

1	Úvod	9
1.1	Rámec ochrany údajov USA	9
1.2	Rozsah posúdenia EDPB	11
1.3	Všeobecné pripomienky a obavy	13
1.3.1	Posúdenie vnútroštátneho práva	13
1.3.2	Medzinárodné záväzky prijaté USA	13
1.3.3	Pokrok v oblasti právnych predpisov USA o ochrane údajov	14
1.3.4	Rozsah pôsobnosti návrhu rozhodnutia	14
1.3.5	Obmedzenia povinnosti dodržiavať zásady rámca ochrany osobných údajov	15
1.3.6	Zmeny týkajúce sa „štítu na ochranu osobných údajov“	15
1.3.7	Nejasnosť v dokumentoch o rámci ochrany osobných údajov	15
2	VŠEOBECNÉ ASPEKTY OCHRANY ÚDAJOV	16
2.1	Zásady obsahu	16
2.1.1	Pojmy	16
2.1.2	Zásada obmedzenia účelu	17
2.1.3	Právo na prístup, opravu, vymazanie a právo namietat'	17
2.1.4	Obmedzenia týkajúce sa následných prenosov	19
2.1.5	Automatizované rozhodovanie a profilovanie	20
2.2	Procesné mechanizmy a mechanizmy presadzovania	21
2.3	Mechanizmy nápravy	22
3	PRÍSTUP K OSOBNÝM ÚDAJOM PRENÁŠANÝM Z EURÓPSKEJ ÚNIE ORGÁNMI VEREJNEJ MOCI V USA A ICH POUŽÍVANIE TÝMITO ORGÁNMI	23
3.1	Prístup a používanie na účely presadzovania práva v trestných veciach	23
3.1.1	Prístup orgánov presadzovania práva k osobným údajom by mal byť založený na jasných, presných a dostupných pravidlách	23
3.1.2	Je nutné preukázať nevyhnutnosť a proporcionalitu, pokiaľ ide o sledované legitímne ciele	24
3.1.3	Mal by existovať nezávislý mechanizmus dohľadu	25
3.1.4	Fyzické osoby musia mať k dispozícii účinné prostriedky nápravy	26
3.1.5	Ďalšie používanie získaných informácií	27
3.2	Prístup a používanie na účely národnej bezpečnosti	27
3.2.1	Záruka A – spracúvanie musí byť v súlade so zákonom a založené na jasných, presných a prístupných pravidlách	29
3.2.2	Záruka B – je nutné preukázať nevyhnutnosť a proporcionalitu, pokiaľ ide o sledované legitímne ciele	32

3.2.3 Záruka C – dohľad.....	42
3.2.4 Záruka D – fyzické osoby musia mať k dispozícii účinné prostriedky nápravy.....	46
4 VYKONÁVANIE A MONITOROVANIE NÁVRHU ROZHODNUTIA.....	55

Európsky výbor pre ochranu údajov

Európsky výbor pre ochranu údajov prijal toto vyhlásenie:

so zreteľom na článok 70 ods. 1 písm. s) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“)¹,

so zreteľom na Dohodu o EHP, a najmä na prílohu XI a protokol 37 k tejto dohode, ktoré boli zmenené rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 154/2018 zo 6. júla 2018²,

so zreteľom na články 12 a 22 svojho rokovacieho poriadku,

PRIJAL TOTO STANOVISKO

1 ÚVOD

1.1 Rámec ochrany údajov USA

1. Spojené štáty (ďalej len „USA“) a Európska únia (ďalej len „EÚ“) majú rozdielny prístup k ochrane súkromia a údajov. Zatiaľ čo ochrana súkromia a údajov v EÚ sú základnými právami zaručenými v článkoch 7 a 8 Európskej charty základných práv, k ochrane údajov v USA sa vo všeobecnosti pristupuje z hľadiska ochrany spotrebiteľa. V dôsledku toho sa regulačné prístupy v USA a EÚ líšia³.
2. Na rozdiel od komplexného prístupu, ktorý EÚ uplatňuje vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov, v USA neexistuje na federálnej úrovni žiadny komplexný všeobecný zákon o ochrane údajov. Ochrana súkromia v USA sa skôr realizuje na základe odvetvového a štátneho prístupu. Na niektoré osobitné odvetvia sa napríklad vzťahujú osobitné zákony, napr.:
 - zákon o prenosnosti a zúčtovateľnosti zdravotného poistenia (ďalej len „zákon HIPAA“)⁴,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

² Odkazy na „členské štáty“ uvedené v tomto stanovisku by sa mali chápať ako odkazy na „členské štáty EHP“.

³ Pozri aj návrh vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o primeranej ochrane osobných údajov podľa rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA, zverejnený 13. decembra 2022 (ďalej len „návrh rozhodnutia“), oddiel I prílohy I.

⁴ Zákon o prenosnosti a zúčtovateľnosti zdravotného poistenia z roku 1996 (*Health Insurance Portability and Accountability Act of 1996*, ďalej len „zákon HIPAA“) je federálny zákon USA. Vytvárajú sa ním vnútroštátne normy na ochranu citlivých zdravotných informácií pacientov. Cieľom zákona HIPAA je náležite chrániť zdravotné informácie jednotlivcov a zároveň umožniť tok zdravotných informácií na poskytovanie a podporu vysokokvalitnej zdravotnej starostlivosti. V zákone HIPAA sa upravuje používanie a uverejňovanie zdravotných informácií subjektmi, na ktoré sa vzťahuje predpis o ochrane súkromia. Zahŕňa aj normy, ktoré zaručujú práva jednotlivcov pochopiť a kontrolovať, ako sa používajú informácie o ich zdravotnom stave.

<https://www.hhs.gov/hipaa/for-professionals/privacy/index.html>; <https://www.justice.gov/opcl/privacy-act-1974>.

- zákon o ochrane súkromia detí v rámci online režimov (*Children's Online Privacy Protection Act*, ďalej len „zákon COPPA“)⁵,
- zákon Gramm-Leach-Bliley (ďalej len „zákon GLBA“)⁶.

3. V oblasti prístupu vlády k osobným údajom prenášaným z EÚ do USA platí množstvo rôznych právnych základov, obmedzení a záruk. Právne postupy pre prístup k informáciám na účely presadzovania práva vyplývajú buď priamo z Ústavy USA (štvrtý dodatok), zo zákonného [statutory] a procesného práva alebo zo smerníc a politik ministerstva spravodlivosti na federálnej úrovni alebo na štátnej úrovni. Prístup k informáciám na účely národnej bezpečnosti sa riadi niekoľkými právnymi nástrojmi, a to najmä zákonom o dohľade nad zahraničnou rozviedkou (zákon FISA), vykonávacím nariadením 12333, nedávno prijatým vykonávacím nariadením 14086, ako aj nariadením ministra spravodlivosti⁷, ktorým sa zriaďuje Súd pre preskúvanie ochrany údajov.
4. Komisia vydala 13. decembra 2022 svoj návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 o primeranej ochrane osobných údajov podľa rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA (ďalej len „návrh rozhodnutia“), ktorý v prílohe obsahuje rámec ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA (ďalej len „rámec ochrany osobných údajov“). Z vyššie vysvetlených dôvodov sa návrh rozhodnutia nezakladá na konkrétnom a komplexnom federálnom právnom rámci, ale na rámci ochrany osobných údajov.
5. Rámec ochrany osobných údajov funguje takto: „*Ministerstvo obchodu USA (ďalej len „ministerstvo obchodu“)* vydalo z titulu svojej zákonnej právomoci posilňovať, podporovať a rozvíjať medzinárodný obchod *Zásady rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA vrátane doplnkových zásad (spoločne „zásady“)* a prílohy I k zásadám (ďalej len „príloha I“) (15 U.S.C. § 1512)“⁸.
6. Vypracovanie „zásad“ (ďalej len „zásady rámca ochrany osobných údajov“) sa uskutočnilo na základe konzultácie s Európskou komisiou (ďalej len „Komisia“), predstaviteľmi priemyslu a inými zainteresovanými stranami v záujme uľahčenia obchodu medzi Spojenými štátmi a Európskou úniou⁹, pričom sa zabezpečuje, aby sa dotknutým osobám poskytovala úroveň ochrany, ktorá je v podstate rovnocenná s úrovňou zaručenou v EÚ.

⁵ Hlavným cieľom zákona COPPA je zaistiť, aby mali rodičia kontrolu nad tým, aké osobné údaje zhromažďujú od ich detí mladších ako 13 rokov prevádzkovatelia webových stránok a online služieb zameraných na deti (vrátane mobilných aplikácií a zariadení internetu vecí, ako sú inteligentné hračky) alebo stránok pre širokú verejnosť. V zákone COPPA sa vyžaduje, že títo prevádzkovatelia musia rodičov upozorňovať a že musia získať overiteľný súhlas rodičov. Platí to aj pri údajoch od detí zo zahraničia, ak sú webové stránky alebo služby prevádzkované v USA a podliehajú zákonu COPPA. Tieto právne predpisy sa zároveň vzťahujú aj na webové stránky a služby so sídlom v zahraničí, pokiaľ sú zamerané na deti v USA. Pozri: <https://www.ftc.gov/business-guidance/resources/complying-coppa-frequently-asked-questions#A.%20General%20Questions> a návrh rozhodnutia, príloha IV, s. 3.

⁶ Jedným z cieľov zákona Gramm-Leach-Bliley je ochrana súkromia spotrebiteľov vo finančnom sektore. V zákone GLBA sa vyžaduje, aby finančné inštitúcie vysvetlili svojim zákazníkom svoje postupy výmeny informácií a vytvorili záruky na ochranu spotrebiteľských informácií (napr. v prípade spoločností, ktoré reguluje Federálna obchodná komora podľa predpisu Federálnej obchodnej komory o zárukách), <https://www.ftc.gov/business-guidance/privacy-security/gramm-leach-bliley-act>.

⁷ Nariadenie ministra spravodlivosti č. 5517-2022, ktorým sa menia predpisy Ministerstva spravodlivosti USA v súlade s povolením a pokynmi vo vykonávacom nariadení 14086.

⁸ Návrh rozhodnutia, oddiel I prílohy I.

⁹ *Tamže*.

7. Zásady rámca ochrany osobných údajov sú opísané ako „kľúčový komponent“ rámca ochrany osobných údajov. Na jednej strane poskytujú „mechanizmus pripravený na použitie“ na účely prenosu údajov z EÚ do USA. Na druhej strane sú osobné údaje, ktoré sa prenášajú z EÚ do USA, zabezpečené a chránené tak, ako to vyžaduje právo EÚ.
8. Rámec ochrany osobných údajov sa vzťahuje iba na organizácie v USA, ktoré samoosvedčujú dodržiavanie zásad podľa požiadaviek rámca (ďalej len „organizácie pôsobiace v oblasti rámca ochrany osobných údajov“). Zatiaľ je to možné len vtedy, ak patria do jurisdikcie Federálnej obchodnej komisie alebo ministerstva dopravy. V budúcnosti sa môžu do niektorej budúcej prílohy doplniť ďalšie zákonom zriadené orgány, ktoré majú právomoc dohliadať na vykonávanie zásad rámca ochrany osobných údajov.
9. V zásadách rámca ochrany osobných údajov sa vysvetľuje, že podmienky rámca sú vymáhateľné i) Federálnou obchodnou komisiou podľa oddielu 5 zákona o Federálnej obchodnej komisii (*Federal Trade Commission Act*), ktorým sa zakazuje nekalé alebo klamlivé konanie v obchode alebo ovplyvňujúce obchod¹⁰; ii) ministerstvom dopravy podľa 49 U.S.C: § 41712, ktorým sa zakazuje prepravcovi alebo predajcovi leteniek, aby sa pri predaji leteniek dopúšťal nekalých alebo klamlivých praktík, alebo iii) podľa iných zákonov alebo predpisov, ktorými sú takéto konania zakázané.
10. V zásadách rámca ochrany osobných údajov sa poukazuje na to, že tieto zásady neovplyvňujú uplatňovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ani neobmedzujú existujúce povinnosti týkajúce sa ochrany súkromia, ktoré sa inak uplatňujú podľa práva USA.

1.2 Rozsah posúdenia EDPB

11. Návrh rozhodnutia odráža posúdenie rámca ochrany osobných údajov Komisiou, ktoré je výsledkom diskusií s vládou USA. V súlade s článkom 70 ods. 1 písm. s) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa očakáva, že EDPB poskytne stanovisko k zisteniam Komisie, pokiaľ ide o primeranosť úrovne ochrany v tretej krajine, a v prípade potreby sa bude snažiť predložiť návrhy na riešenie akýchkoľvek problémov.
12. EDPB víta aktualizácie zásad rámca ochrany osobných údajov¹¹, ktoré budú predstavovať záväzný právny rámec pre organizácie pôsobiace v oblasti rámca ochrany osobných údajov. EDPB však poznamenáva, že zásady rámca ochrany osobných údajov zostávajú v podstate rovnaké ako zásady v rámci štítu na ochranu osobných údajov¹² [na ktorých sa zakladali každoročné preskúmania pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 (ďalej len „skupina WP29“) a EDPB]. Zásady rámca ochrany osobných údajov sú takisto do veľkej miery rovnaké ako zásady návrhu štítu na ochranu osobných údajov, na ktorom skupina WP29 založila svoje stanovisko z roku 2016¹³ (ďalej len „stanovisko 01/2016 skupiny WP29“). V prípade tých zásad rámca ochrany osobných údajov, ktoré sú v podstate nezmenené, EDPB nepovažuje za potrebné opakovať všetky pripomienky, ktoré predtým predložila skupina WP29. EDPB sa rozhodol zamerať na osobitné aspekty, ktoré dnes vzhľadom na vývoj právneho a technologického prostredia považuje za ešte relevantnejšie.

¹⁰ 15 U.S.C. § 45 písm. a).

¹¹ Napríklad objasnenie, že kľúčom kódované údaje sú osobnými údajmi.

¹² Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/1250 z 12. júla 2016 podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o primeranosti ochrany poskytovanej štítom na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, Ú. v. EÚ L 207, 1.8.2016, s. 1.

¹³ Stanovisko 01/2016 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k návrhu rozhodnutia o primeranosti štítu na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, prijaté 13. apríla 2016 (ďalej len „stanovisko 01/2016 skupiny WP29“).

13. Okrem toho v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie¹⁴ sa veľmi dôležitá časť analýzy týka právneho režimu prístupu vlády k osobným údajom prenášaným do USA.
14. EDPB vo svojom posúdení zohľadnil platný európsky rámec ochrany údajov vrátane článkov 7, 8 a 47 Charty základných práv EÚ (ďalej len „Charta“), v ktorých sa chráni právo na súkromný a rodinný život, právo na ochranu osobných údajov a právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces, a článok 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach (ďalej len „EDLP“), ktorým sa chráni právo na súkromný a rodinný život. Okrem toho EDPB zvážil požiadavky všeobecného nariadenia o ochrane údajov, príslušnú judikatúru a referenčné kritérium primeranosti prijaté EDPB (ďalej len „referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov“)¹⁵.
15. Cieľom tejto práce je poskytnúť Komisii stanovisko k posúdeniu primeranosti úrovne ochrany, ktorú poskytuje rámec ochrany osobných údajov. Pojem „primeraná úroveň ochrany“, ktorý existoval už podľa smernice 95/46/ES, Súdny dvor Európskej únie ďalej rozvinul. Je preto dôležité pripomenúť normu, ktorú Súdny dvor Európskej únie stanovil vo svojich rozsudkoch vo veciach Schrems I¹⁶ (zrušenie platnosti „bezpečného prístavu“ [Safe Harbor]) a Schrems II¹⁷ (zrušenie platnosti štítu na ochranu osobných údajov).
16. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems I rozhodol, že zatiaľ čo „úroveň ochrany“ v tretej krajine musí byť „v podstate rovnocenná“ s úrovňou ochrany zaručenej v EÚ – „*prostriedky, ktoré v tomto ohľade použije táto tretia krajina na zabezpečenie takejto úrovne ochrany, môžu byť rozdielne od tých, ktoré sa zaviedli v rámci Únie*“¹⁸. Cieľom preto nie je odzrkadľovať každý jeden bod európskych právnych predpisov, ale stanoviť základné prvky a hlavné požiadavky preskúmaných právnych predpisov. Primeranosť možno dosiahnuť kombináciou práv dotknutých osôb a povinností tých, ktorí spracúvajú osobné údaje alebo vykonávajú kontrolu nad takýmto spracúvaním, a dohľadom zo strany nezávislých orgánov. Pravidlá ochrany údajov sú však účinné len vtedy, ak sú vymožiteľné a v praxi sa dodržiavajú. Preto je potrebné zvážiť nielen obsah pravidiel týkajúcich sa osobných údajov prenášaných do tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácie, ale aj systém zavedený na zabezpečenie účinnosti takýchto pravidiel. Účinné mechanizmy presadzovania sú mimoriadne dôležité pre účinnosť pravidiel ochrany údajov¹⁹.
17. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems II konštatoval, že zákony, na základe ktorých môžu spravodajské orgány USA získať prístup k osobným údajom prenášaným do USA (oddiel 702 zákona FISA/vykonávacie nariadenie 12333), neprimerane obmedzujú práva zakotvené v článkoch 7 a 8 Charty základných práv EÚ (ďalej len „Charta“), a nie sú teda vymedzené takým

¹⁴ Konkrétne: Rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2015 vo veci C-392/14, Maximilian Schrems/Data Protection Commissioner, ECLI:EU:C:2015:650 a rozsudok Súdneho dvora zo 16. júla 2020 vo veci C-311/18, Data Protection Commissioner/Facebook Ireland Limited a Maximilian Schrems, ECLI:EU:C:2020:559.

¹⁵ Pracovná skupina zriadená podľa článku 29, Referenčné kritérium primeranosti, WP 254 rev. 01, 28. novembra 2017, naposledy revidované a prijaté 6. februára 2018, schválené EDPB 25. mája 2018 (ďalej len „referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov“).

¹⁶ Súdny dvor Európskej únie vo veci Schrems I, rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2015 vo veci C-392/14, Maximilian Schrems/Data Protection Commissioner, ECLI:EU:C:2015:650 (ďalej len „rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems I“).

¹⁷ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. júla 2020 vo veci C-311/18, Data Protection Commissioner/Facebook Ireland Limited a Maximilian Schrems, ECLI:EU:C:2020:559 (ďalej len „rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II“).

¹⁸ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems I, body 73–74.

¹⁹ Referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, s. 2.

spôsobom, aby zodpovedali požiadavkám, ktoré sú v podstate rovnocenné požiadavkám vyžadovaným v práve Únie v článku 52 ods. 1 druhej vete Charty²⁰.

18. Okrem toho Súdny dvor Európskej únie uviedol, že predchádzajúci právny rámec neposkytoval záruky v podstate rovnocenné tým, ktoré sa vyžadujú v článku 47 Charty, keďže mechanizmus ombudsmana nemohol kompenzovať skutočnosť, že ani prezidentská politická smernica 28 (ďalej len „PPD-28“), ani vykonávacie nariadenie 12333 neposkytujú osobám, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, účinný prostriedok nápravy²¹. Ombudsmanovi chýbala nezávislosť vo vzťahu k výkonnej moci a právomoc prijímať záväzné rozhodnutia o spravodajských službách USA²².
19. Vykonávacím rozhodnutím 14086, ktoré vo všeobecnosti nahrádza PPD-28, sa zaviedli dve nové požiadavky podľa práva USA, ktoré odrážajú rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II: na jednej strane, že činnosti v oblasti signálového spravodajstva sa vykonávajú len do tej miery, do akej je to potrebné na dosiahnutie pokroku pri zhromažďovaní overených priorít v rámci spravodajstva, a len v rozsahu a spôsobom, ktorý je primeraný overenej prioritě v rámci spravodajstva, a na druhej strane mechanizmus nápravy.
20. V tomto stanovisku EDPB posudzuje najmä to, do akej miery sa v rámci ochrany osobných údajov, ako aj nedávno prijatým vykonávacím nariadením 14086 účinne riešia zistenia Súdneho dvora Európskej únie v jeho rozsudku.

1.3 Všeobecné pripomienky a obavy

1.3.1 Posúdenie vnútroštátneho práva

21. EDPB chápe, že posúdenie uvedené v návrhu rozhodnutia sa týka zásad rámca ochrany osobných údajov. EDPB by však uvítal nejaké informácie o právnom kontexte USA, v ktorom organizácie pôsobiace v oblasti rámca ochrany osobných údajov pôsobia. To by umožnilo lepšie pochopiť interakciu rámca ochrany osobných údajov s právom USA. Napríklad v prílohe I²³ sa stanovuje, že zásadami rámca ochrany osobných údajov „[...] sa neobmedzujú povinnosti týkajúce sa ochrany súkromia, ktoré sa inak uplatňujú podľa práva Spojených štátov“, bez toho, aby sa tieto povinnosti opísali.

1.3.2 Medzinárodné záväzky prijaté USA

22. Podľa článku 45 ods. 2 písm. c) všeobecného nariadenia o ochrane údajov a kritéria primeranosti týkajúceho sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov musí Komisia pri posudzovaní primeranosti úrovne ochrany v tretej krajine zohľadňovať aj medzinárodné záväzky, ktoré dotknutá krajina prevzala, alebo iné záväzky vyplývajúce z účasti tretej krajiny na viacstranných alebo regionálnych systémoch, najmä vo vzťahu k ochrane osobných údajov, ako aj plnenie týchto záväzkov.
23. USA sú zmluvnou stranou viacerých medzinárodných dohôd, v ktorých sa zaručuje právo na súkromie. Ide o Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (článok 17), Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (článok 22) a Dohovor o právach dieťaťa (článok 16). Okrem toho USA ako člen OECD dodržiavajú Rámec ochrany súkromia OECD, najmä usmernenia, ktorými sa upravuje ochrana súkromia a cezhraničné toky osobných údajov. Ministri a vysokí predstavitelia členov OECD a Európskej únie prijali 14. decembra 2022 Deklaráciu OECD o prístupe vlády k osobným údajom

²⁰ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, body 184–185.

²¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 192.

²² Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 195.

²³ Návrh rozhodnutia, posledná veta oddielu I prílohy I.

uchovávaných subjektmi súkromného sektora. USA sú takisto zmluvnou stranou Budapešťanskeho dohovoru o počítačovej kriminalite.

24. Okrem toho sú USA členom systému cezhraničných pravidiel ochrany súkromia (*Cross-Border Privacy Rules*, ďalej len „CBPR“) Ázijsko-pacifickej hospodárskej spolupráce (*Asia-Pacific Economic Cooperation*, ďalej len „APEC“), čo je vládou podporovaná certifikácia ochrany osobných údajov, ku ktorej sa môžu pripojiť spoločnosti s cieľom preukázať súlad s medzinárodne uznávanými pravidlami ochrany súkromia. Tieto pravidlá ochrany súkromia schválili lídri APEC.
25. EDPB berie na vedomie aj účasť USA ako pozorovateľského štátu na práci Poradného výboru Dohovoru Rady Európy 108.
26. EDPB okrem toho berie na vedomie a víta neustále zapájanie orgánov USA do novozavedeného formátu „okrúhleho stola orgánov na ochranu údajov a súkromia v rámci skupiny G7“ (ďalej len okrúhly stôl DPA skupiny G7“) v roku 2021, na ktorý sa zvolávajú nezávislé orgány dohľadu nad ochranou údajov a súkromia krajín skupiny G7. V tejto súvislosti podporili napríklad najnovšie komuniké okrúhleho stola DPA skupiny G7²⁴ prijaté 8. septembra 2022 v nemeckom Bonne, ktoré bolo zamerané na koncept „spoľahlivý voľný tok údajov“.

1.3.3 Pokrok v oblasti právnych predpisov USA o ochrane údajov

27. EDPB si všíma najmä vývoj právnych predpisov o ochrane osobných údajov na štátnej úrovni v USA. EDPB víta prijatie zákonov o ochrane údajov, ktoré vstúpili do platnosti alebo vstúpia do platnosti do roku 2023 v piatich štátoch (Kalifornia, Colorado, Connecticut, Virginia a Utah)²⁵.
28. EDPB takisto poznamenáva, že príslušné iniciatívy pre ďalšie štátne zákony sa už začali v mnohých iných štátoch USA.
29. Okrem toho EDPB výslovne víta úsilie týkajúce sa iniciatívy oboch strán za federálny zákon o ochrane údajov, americký zákon o súkromí a ochrane údajov (*American Data Privacy and Protection Act*, ďalej len „zákon ADPPA“).

1.3.4 Rozsah pôsobnosti návrhu rozhodnutia

30. Podľa článku 1 návrhu rozhodnutia Komisia dospela k záveru, že USA zaistujú primeranú úroveň ochrany osobných údajov prenášaných z EÚ do organizácií v Spojených štátoch, ktoré sú zahrnuté v „zozname rámca ochrany osobných údajov“, ktorý uchováva a verejne sprístupňuje Ministerstvo obchodu USA (ďalej len „ministerstvo obchodu“) v súlade s oddielom I.3 prílohy I²⁶.

²⁴ Okrúhly stôl orgánov na ochranu údajov a súkromia v rámci skupiny G7, Podpora spoľahlivého voľného toku údajov a výmena znalostí o vyhliadkach medzinárodných dátových priestorov, 8. septembra 2022, https://www.bfdi.bund.de/SharedDocs/Downloads/EN/G7/Communique-2022.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

²⁵ Zákon o ochrane súkromia spotrebiteľov štátu Kalifornia (2018; s účinnosťou od 1. januára 2020); zákon o ochrane súkromia štátu Kalifornia (2020; plne funkčný od 1. januára 2023), zákon o ochrane súkromia štátu Colorado (2021; s účinnosťou od 1. júla 2023); zákon o ochrane osobných údajov štátu Connecticut (2022; s účinnosťou od 1. júla 2023); zákon o ochrane údajov spotrebiteľov štátu Virginia (2021; s účinnosťou od 1. januára 2023); zákon o ochrane súkromia spotrebiteľov štátu Utah (2022; s účinnosťou od 31. decembra 2023).

²⁶ Návrh rozhodnutia, záverečné úvahy, článok 1, s. 57. EDPB chápe, že návrh rozhodnutia sa nebude vzťahovať na prenosy od subjektov, ktoré sa nachádzajú mimo EÚ, ale podliehajú všeobecnému nariadeniu o ochrane údajov na základe článku 3 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, certifikovaným subjektom v USA.

31. Rámec ochrany osobných údajov je k dispozícii spoločnostiam patriacim do jurisdikcie Federálnej obchodnej komisie alebo ministerstva dopravy. Poukazuje sa na to, že v budúcnosti by sa mohli pridať ďalšie zákonom zriadené orgány USA s podobnými právomocami²⁷.

1.3.5 Obmedzenia povinnosti dodržiavať zásady rámca ochrany osobných údajov

32. V prílohe I oddiele I.5. sa stanovuje, že dodržiavanie zásad rámca ochrany osobných údajov organizáciami pôsobiacimi v oblasti rámca ochrany osobných údajov môže byť okrem iného obmedzené i) v rozsahu potrebnom na splnenie súdneho príkazu alebo na splnenie požiadaviek verejného záujmu, presadzovania práva²⁸ alebo národnej bezpečnosti²⁹ (vrátane prípadu, keď zákon alebo nariadenie vlády vytvára protichodné povinnosti) a ii) zákonom, súdnym príkazom alebo nariadením vlády, ktoré vytvára výslovné oprávnenia, za predpokladu, že pri vykonávaní každého takéhoto oprávnenia môže organizácia pôsobiaca v oblasti rámca ochrany osobných údajov preukázať, že jej nedodržiavanie zásad je obmedzené do tej miery, ktorá je potrebná na splnenie nadradených oprávnených záujmov, na ktoré má takéto oprávnenie slúžiť.
33. Bez plnej znalosti práva USA na federálnej aj štátnej úrovni je pre EDPB náročné podrobne posúdiť rozsah výnimiek uvedených v tomto bode. EDPB preto odporúča, aby Komisia do návrhu rozhodnutia zahrnula objasnenie rozsahu výnimiek vrátane uplatniteľných záruk podľa práva USA s cieľom lepšie identifikovať vplyv týchto výnimiek na úroveň ochrany dotknutých osôb. EDPB takisto zdôrazňuje, že Komisia by mala byť informovaná o uplatňovaní a prijímaní akéhokoľvek zákona alebo nariadenia vlády, ktoré by ovplyvnilo dodržiavanie zásad rámca ochrany osobných údajov, a toto uplatňovanie a prijímanie monitorovať.

1.3.6 Zmeny týkajúce sa „štítu na ochranu osobných údajov“

34. EDPB víta úsilie vynaložené na riešenie požiadaviek rozsudku vo veci Schrems II. EDPB by však uvítal, keby sa pri príležitosti rokovaní o rámci ochrany osobných údajov riešili aj ďalšie problémy uvedené i) v stanovisku 01/2016 skupiny WP29 a ii) v minulých spoločných preskúmaniach³⁰.
35. EDPB zároveň poznamenáva, že napriek množstvu zmien a dodatočných vysvetlení uvedených v odôvodneniach návrhu rozhodnutia, zásady rámca ochrany osobných údajov, ktoré musia organizácie pôsobiace v oblasti rámca ochrany osobných údajov dodržiavať, zostávajú v podstate nezmenené oproti zásadám uplatniteľným v rámci štítu na ochranu osobných údajov.

1.3.7 Nejasnosť v dokumentoch o rámci ochrany osobných údajov

36. EDPB poznamenáva, že vzhľadom na štruktúru príloh a ich číslovanie je pomerne náročné hľadať informácie a odkazovať na ne. Prispieva to k celkovej zložitej podobe nového rámca, ktorý vo svojich prílohách obsahuje dokumenty s rôznou právnou hodnotou, čo dotknutým osobám, organizáciám

²⁷ Návrh rozhodnutia, oddiel I.2 prílohy I.

²⁸ Pozri oddiel 3.1 tohto stanoviska, kde sú uvedené ďalšie pripomienky k používaniu osobných údajov, na ktoré sa vzťahuje rámec ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA na účely presadzovania práva.

²⁹ Pozri oddiel 3.2 tohto stanoviska, kde sú uvedené ďalšie pripomienky k používaniu osobných údajov, na ktoré sa vzťahuje rámec ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA na účely národnej bezpečnosti.

³⁰ Každoročné preskúmania: Štít na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA – Prvé každoročné spoločné preskúmanie, WP 255, správa skupiny WP29 prijatá 28. novembra 2017 (ďalej len „prvá správa o spoločnom preskúmaní“); Štít na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA – Druhé každoročné spoločné preskúmanie, správa EDPB prijatá 22. januára 2019 (ďalej len „druhá správa o spoločnom preskúmaní“); Štít na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA – Tretie každoročné spoločné preskúmanie, správa EDPB prijatá 12. novembra 2019 (ďalej len „tretia správa o spoločnom preskúmaní“).

pôsobiacim v oblasti rámca ochrany osobných údajov a orgánom EÚ na ochranu údajov možno neuľahčí, aby dobre pochopili zásady rámca ochrany osobných údajov.

37. EDPB takisto zdôrazňuje, že terminológia by sa mala v celom rámci ochrany osobných údajov používať konzistentne. To v súčasnosti neplatí napríklad pre pojem „spracúvanie“. V niektorých častiach rámca ochrany osobných údajov sa totiž vymenúvajú niektoré typy spracovateľských operácií, ale nepoužíva sa pojem „spracúvanie“. Výsledkom môže byť právna neistota a možné medzery v ochrane³¹.
38. EDPB víta, že definície niektorých použitých pojmov sú zahrnuté v rámci ochrany osobných údajov³². To však neplatí v prípade niektorých ďalších základných pojmov, ako je minimálne „zástupca“ [agent] alebo „sprostredkovateľ“, ktoré si podľa názoru EDPB zasluhujú, aby sa jasne a konkrétne vymedzili v oddiele I 8 prílohy I rámca ochrany osobných údajov, a na ktorých sa zhodli USA aj EÚ, aby sa v neskoršom štádiu predišlo nejasnostiam z pohľadu organizácií pôsobiacich v oblasti rámca ochrany osobných údajov, ktoré sa spoliehajú na rámec ochrany osobných údajov, dozorných orgánov a širokej verejnosti.
39. Pokiaľ ide o otázku rozdielnych výkladov pojmu údaje o ľudských zdrojoch v EÚ a USA, EDPB súhlasí s treťou správou Komisie o preskúmaní, že treba pokračovať v diskusiách s orgánmi USA³³.

2 VŠEOBECNÉ ASPEKTY OCHRANY ÚDAJOV

2.1 Zásady obsahu

2.1.1 Pojmy

40. Na základe referenčného kritéria primeranosti týkajúceho sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov by v právnom rámci tretej krajiny mali existovať základné pojmy a/alebo zásady ochrany údajov. Hoci nemusia odzrkadľovať terminológiu všeobecného nariadenia o ochrane údajov, mali by odrážať pojmy zakotvené v európskych právnych predpisoch o ochrane údajov a mali by s nimi byť v súlade. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov napríklad obsahuje tieto dôležité pojmy: „osobné údaje“, „spracúvanie osobných údajov“, „prevádzkovateľ“, „sprostredkovateľ“, „príjemca“ a „citlivé údaje“. EDPB víta, že vymedzenie pojmov „osobné údaje“, „spracúvanie“ a „prevádzkovateľ“ sú zahrnuté v rámci ochrany osobných údajov, ako to bolo v prípade štítu na ochranu osobných údajov.
41. EDPB poznamenáva, že rozsah, v akom sa zásady rámca ochrany osobných údajov vzťahujú na organizácie pôsobiace v oblasti rámca ochrany osobných údajov, ktoré prijímajú osobné údaje z EÚ len na účely ich spracúvania (označované ako „zástupcovia“ [agents] alebo „sprostredkovatelia“), zostáva nejasný. V rámci ochrany osobných údajov sa nerozlišuje medzi zásadami rámca ochrany osobných

³¹ Napríklad i) podľa znenia návrhu rozhodnutia, oddielu III.6. písm. f) prílohy I, by sa zásady rámca ochrany osobných údajov uplatňovali len vtedy, ak organizácia „uchováva, používa alebo poskytuje“ prijaté údaje (t. j. nie v prípade iných operácií, na ktoré sa vzťahuje výraz „spracúvanie“, ako je zhromažďovanie, zaznamenávanie, pozmeňovanie, vyhľadávanie, nahliadnutie do nich, vymazanie), a ii) podľa návrhu rozhodnutia, oddielu II.4 písm. a) prílohy I, by sa bezpečnosť údajov uplatňovala len na „vytváranie, uchovávanie, používanie alebo šírenie“ osobných informácií.

³² Návrh rozhodnutia, oddiel I 8 prílohy I.

³³ Tretia správa o spoločnom preskúmaní, s. 5, 15 – 16 a 30; Pozri aj pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý je sprievodným dokumentom k správe Komisie Európskemu parlamentu a Rade o treťom každoročnom preskúmaní fungovania štítu na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA, s. 17 – 18.

údajov platnými pre zástupcov [agents] a zásadami rámca ochrany osobných údajov platnými pre prevádzkovateľov, pričom niekoľko povinností zahrnutých do zásad rámca ochrany osobných údajov nie je vhodných pre zástupcov [agents]/sprostredkovateľov. Zástupca [agent]/sprostredkovateľ by napríklad nemal mať možnosť poskytnúť fyzickým osobám všetky prvky úplného oznámenia, ako sa to vyžaduje v zásade oznámenia (napr. účely, na ktoré o nich zhromažďuje a používa osobné údaje)³⁴, keďže zástupca [agent]/sprostredkovateľ nemôže sám rozhodovať o prostriedkoch a účeloch spracúvania³⁵.

2.1.2 Zásada obmedzenia účelu

42. V referenčnom kritériu primeranosti týkajúcom sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov sa stanovuje, že osobné údaje by sa mali spracúvať na konkrétny účel a následne používať len vtedy, keď to nie je nezlučiteľné s účelom spracúvania.
43. Pri zásade integrity údajov a obmedzenia účelu sa uvádza, že organizácia nesmie spracúvať osobné informácie spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s účelmi, na ktoré boli zhromaždené alebo následne odsúhlasené fyzickou osobou³⁶. EDPB poznamenáva, že v rámci zásad oznámenia, možnosti voľby a integrity údajov a obmedzenia účelu sa používa odlišná terminológia. Ako uvádza skupina WP29 a napriek užitočnému objasneniu v odôvodneniach návrhu rozhodnutia, pojmy ako „rôzne účely“, „značne odlišné“ účely alebo „použitie, ktoré nie je v súlade s“ sa v rámci ochrany osobných údajov používajú bez jasného vymedzenia týchto pojmov a môžu viesť k právnej neistote.

2.1.3 Právo na prístup, opravu, vymazanie a právo namietat

44. V rámci ochrany osobných údajov sa práva dotknutých osôb na prístup, opravu a vymazanie riešia zásadou prístupu³⁷.
45. Zásada prístupu zostáva v porovnaní so štítom na ochranu osobných údajov nezmenená. V dôsledku toho sú niektoré problematické body vyjadrené v stanovisku 01/2016 skupiny WP29 stále platné, ako je uvedené ďalej.
46. Pokiaľ ide o právo fyzických osôb na prístup, EDPB považuje za potrebné zopakovať, že podrobnosti o povinnosti odpovedať na žiadosti fyzických osôb by bolo lepšie vložiť do hlavného textu zásady (stále sú opísané len v poznámke pod čiarou³⁸). Malo by byť takisto jasné, že prístup by sa mal poskytovať v rozsahu, v akom organizácia pôsobiaca v oblasti rámca ochrany osobných údajov spracúva osobné informácie, nielen vtedy, keď ich „uchováva“³⁹. Podľa názoru EDPB by súčasné znenie mohlo viesť k zúženému výkladu práva na prístup.
47. Pokiaľ ide o zoznam výnimiek z práva na prístup⁴⁰, niektoré sa ešte stále snažia prikláňať k záujmom organizácií pôsobiacich v oblasti rámca ochrany osobných údajov. EDPB naďalej znepokojuje, že v týchto prípadoch zjavne neexistuje žiadna požiadavka zohľadňovať práva a záujmy fyzickej osoby⁴¹.

³⁴ Návrh rozhodnutia, oddiel II.1. písm. a) prílohy I.

³⁵ Pozri aj stanovisko 01/2016 skupiny WP29, s. 16.

³⁶ Návrh rozhodnutia oddiel II.5 prílohy I.

³⁷ Návrh rozhodnutia oddiel II.6 a oddiel III.8 písm. a) bod i) prílohy I.

³⁸ Návrh rozhodnutia oddiel III.8 písm. a) bod i) ods. 1 prílohy I. – poznámka pod čiarou č. 14.

³⁹ Návrh rozhodnutia, oddiel III.8. písm. d) bod ii) prílohy I.

⁴⁰ Návrh rozhodnutia, oddiel III.8. písm. e) prílohy I.

⁴¹ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, bod 2.2.5.

48. Ďalšou výnimkou, v súvislosti s ktorou už v minulosti vyjadrila isté obavy skupina WP29⁴² a ktorá sa EDPB javí ako príliš široká, je výnimka z práva na prístup k verejne dostupným informáciám a informáciám z verejných záznamov⁴³. EDPB opakovane uviedol, že podľa práva EÚ majú dotknuté osoby vždy právo na prístup k svojim údajom bez ohľadu na to, či boli osobné údaje zverejnené alebo nie. Ak by boli žiadosti o prístup zamietnuté s odôvodnením, že údaje boli získané z verejne dostupných zdrojov alebo verejných záznamov, fyzické osoby stratia možnosť kontrolovať správnosť údajov a to, či boli údaje v prvom rade zverejnené v súlade so zákonom.
49. EDPB pripomína, že právo na prístup je zakotvené v článku 8 ods. 2 Charty. Hoci nejde o absolútne právo, je to právo, ktoré je zásadné z hľadiska práva na ochranu osobných údajov, lebo uľahčuje výkon ďalších práv dotknutej osoby, ako napríklad výkon práva na opravu a vymazanie a práva namietat'⁴⁴.
50. Okrem práv na prístup a vymazanie by dotknuté osoby mali mať právo kedykoľvek namietat' zo závažných legitímnych dôvodov súvisiacich s ich konkrétnou situáciou proti spracúvaniu ich údajov za osobitných podmienok stanovených v právnom rámci tretej krajiny⁴⁵.
51. So zásadou možnosti voľby sa v rámci ochrany osobných údajov stanovuje právo namietat' (vyjadriť nesúhlas) s poskytnutím osobných informácií tretej strane alebo s použitím osobných informácií na podstatne odlišné účely⁴⁶. Okrem toho majú fyzické osoby právo kedykoľvek vyjadriť nesúhlas s používaním svojich osobných informácií na účely priameho marketingu⁴⁷. Podmienky výkonu práva namietat', najmä pokiaľ ide o načasovanie, nie sú podrobne opísané. Podrobné sú iba podmienky, ktoré sa uplatňujú v kontexte účelov priameho marketingu. EDPB preto vyzýva Komisiu, aby objasnila, ako môžu fyzické osoby uplatniť svoje právo namietat'.
52. Ako sa uvádza v stanovisku 01/2016 skupiny WP29, EDPB sa domnieva, že jednoduchá zmienka o existencii tohto práva v podmienkach ochrany súkromia nemôže postačovať. Individuálna príležitosť na uplatnenie tohto práva by sa mala ponúkať nielen v prípade zverejnenia alebo opakovaného použitia osobných informácií. EDPB zdôrazňuje, že v rámci ochrany osobných údajov by malo byť ponúknuté všeobecné právo namietat' zo závažných legitímnych dôvodov súvisiacich s konkrétnou situáciou dotknutej osoby. EDPB odporúča, aby takéto právo namietat' bolo zaručené kedykoľvek a aby sa toto právo neobmedzovalo na použitie údajov na priamy marketing⁴⁸.
53. V súvislosti s údajmi o ľudských zdrojoch EDPB oceňuje, že Komisia objasnila uplatňovanie zásad oznamovania a možnosti výberu v situácii, keď chce certifikovaná americká organizácia využiť údaje o ľudských zdrojoch na iný účel nesúvisiaci s pracovnoprávnymi vzťahmi, ako je marketingová komunikácia⁴⁹. EDPB však trvá na tom, že ďalšie spracúvanie údajov o ľudských zdrojoch na účely nesúvisiace s pracovnoprávnymi vzťahmi sa bude vo väčšine prípadov považovať za nezlučiteľné s pôvodným účelom a že súhlas bude zriedkavo úplne slobodný, ak sa udelí v súvislosti s pracovným pomerom.
54. EDPB takisto opakuje obavy skupiny WP29 v súvislosti s výnimkou zo zásad oznamovania a možnosti výberu v prípade údajov o ľudských zdrojoch „*v miere a v lehote potrebnej na to, aby nebola dotknutá*

⁴² Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, bod 2.2.9.

⁴³ Návrh rozhodnutia, oddiel III.15. písm. d) a) až e) prílohy I.

⁴⁴ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, bod 2.2.5.

⁴⁵ Referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, oddiel 3.A.8.

⁴⁶ Návrh rozhodnutia, oddiel II.2. písm. a) prílohy I.

⁴⁷ Návrh rozhodnutia, oddiel III.12. písm. a) prílohy I.

⁴⁸ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, bod 2.2.2.

⁴⁹ Návrh rozhodnutia, oddiel III.9. písm. b) bod i) prílohy I a odôvodnenie 15 a poznámka pod čiarou č. 27.

schopnosť organizácie uskutočňovať povýšenia, menovania alebo prijímať iné podobné pracovnoprávne rozhodnutia“, ⁵⁰ ktorá sa EDPB javí ako široká a vágna ⁵¹.

2.1.4 Obmedzenia týkajúce sa následných prenosov

55. Následné prenosy osobných údajov pôvodným príjemcom pôvodného prenosu údajov by sa mali povoliť len vtedy, keď ďalší príjemca (t. j. príjemca následného prenosu) takisto podlieha pravidlám vrátane zmluvných pravidiel), pričom má primeranú úroveň ochrany a dodržiava príslušné pokyny pri spracúvaní údajov v mene prevádzkovateľa. Úroveň ochrany jednotlivcov, ktorých údaje sa prenášajú, nesmie byť narušená ďalším prenosom. Pôvodný príjemca údajov prenášaných z EÚ je povinný zabezpečiť, aby následné prenosy údajov poskytovali primerané záruky, ak neexistuje rozhodnutie o primeranosti. Takéto následné prenosy údajov by sa mali uskutočňovať len na obmedzené a určené účely a pokiaľ existuje právny základ na takéto spracúvanie ⁵².
56. Podľa zásady rámca ochrany osobných údajov týkajúcej sa zodpovednosti za následné prenosy sa ďalšie prenosy môžu uskutočňovať len na obmedzené a určené účely, na základe zmluvy medzi organizáciou pôsobiacou v oblasti rámca ochrany osobných údajov a treťou stranou (alebo porovnateľnej dohody v rámci skupiny podnikov) a iba v prípade, že sa v tejto zmluve vyžaduje, aby tretia strana poskytovala rovnakú úroveň ochrany, ako je ochrana zaručená zásadami rámca ochrany osobných údajov ⁵³.
57. EDPB by chcel zopakovať obavy vyjadrené v stanovisku 01/2016 skupiny WP29, ktoré sa týkajú výnimky z potreby uzavrieť zmluvy v prípade vnútrogrupinových prenosov medzi prevádzkovateľmi ⁵⁴. Pokiaľ ide o údaje o ľudských zdrojoch, EDPB stále nechápe dôvod na výnimku z povinnosti uzavrieť zmluvu s prevádzkovateľom, ktorý je treťou stranou, v prípade následných prenosov na „príležitostné prevádzkové potreby týkajúce sa pracovnoprávných vzťahov“ ⁵⁵.
58. Okrem toho by EDPB chcel zopakovať požiadavku skupiny WP29, ⁵⁶ aby organizácie viazané rámcom pred následným prenosom posúdili, či povinné požiadavky vnútroštátnych právnych predpisov tretej krajiny uplatniteľné na príjemcu nenarušia kontinuitu ochrany dotknutých osôb, ktorých údaje sa prenášajú ⁵⁷.

⁵⁰ Návrh rozhodnutia, oddiel III.9. písm. b) bod iv) prílohy I.

⁵¹ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, bod 2.2.7.

⁵² Referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, oddiel 3.A.9.

⁵³ Návrh rozhodnutia, oddiel II.3 prílohy I.

⁵⁴ Návrh rozhodnutia, oddiel III.10. písm. b) bod i) prílohy I, ktorý odkazuje na znenie „alebo iných vnútrogrupinových nástrojoch (napr. programy dodržiavania predpisov a kontroly“), ktoré zjavne nemusia byť záväzné.

⁵⁵ Návrh rozhodnutia, oddiel III.9. písm. e) bod i) prílohy I s odkazom na príklady, ako je poisťné krytie.

⁵⁶ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, bod 2.2.3, s. 21.

⁵⁷ Vzhľadom na rozsudok vo veci Schrems II EDPB ďalej objasnil povinnosti pre vývozcov a dovozcov údajov vo vzťahu k následným prenosom v niekoľkých usmerneniach a odporúčaniach: pozri Odporúčania 01/2020 o opatreniach, ktoré dopĺňajú nástroje na prenos, aby sa zabezpečil súlad s úrovňou ochrany osobných údajov v EÚ (verzia 2.0, prijaté 18. júna 2021); odporúčania EDPB 02/2020 o európskych základných zárukách pre opatrenia týkajúce sa sledovania (prijaté 10. novembra 2020); usmernenia 4/2021 týkajúce sa kódexov správania ako nástrojov na prenos (verzia 2.0, prijaté 22. februára 2022); *Recommendations 1/2022 on the Application for Approval and on the elements and principles to be found in Controller Binding Corporate Rules* (Odporúčania 1/2022 o žiadosti o schválenie a o prvkoch a zásadách, ktoré sa majú nachádzať v záväzných vnútrogrupinových pravidlách prevádzkovateľa (prijaté 14. novembra 2022); *Guidelines 07/2022 on certification as a tool for transfers* (Usmernenia 07/2022 týkajúce sa certifikácie ako nástroja na prenos) (prijaté po verejnej konzultácii 14. februára 2023).

59. EDPB sa domnieva, že následné prenosy osobných údajov do tretích krajín by mohli viesť k zásahom do základných práv fyzických osôb, a vyzýva Komisiu, aby objasnila, že pred následným prenosom v kontexte rámca ochrany osobných údajov musia byť záruky, ktoré uložil pôvodný príjemca dovozcom v tretej krajine, účinné vzhľadom na právne predpisy tretej krajiny⁵⁸.

2.1.5 Automatizované rozhodovanie a profilovanie

60. Rozhodnutia založené výlučne na automatizovanom spracúvaní (automatizované individuálne rozhodovanie) vrátane profilovania, ktoré majú právne účinky alebo významne ovplyvňujú dotknutú osobu, sa môžu uskutočniť iba za určitých podmienok stanovených v právnom poriadku tretej krajiny. V európskom rámci takéto podmienky zahŕňajú napríklad potrebu získať výslovný súhlas dotknutej osoby alebo nevyhnutnosť takéhoto rozhodnutia na účely uzatvorenia zmluvy. Ak rozhodnutie nie je v súlade s podmienkami stanovenými v právnom poriadku tretej krajiny, dotknutá osoba by mala mať právo nepodliehať mu. V právnom poriadku tretej krajiny by sa v každom prípade mali stanovovať potrebné záruky vrátane práva byť informovaný o konkrétnych dôvodoch, na ktorých sa zakladá rozhodnutie, a o príslušnom odôvodnení, práva na opravu nesprávnych a neúplných informácií, a práva napadnúť rozhodnutie, ak bolo prijaté na nesprávnom vecnom základe⁵⁹.
61. Rámec ochrany osobných údajov neposkytuje žiadne konkrétne právne záruky v prípade, keď fyzické osoby podliehajú rozhodnutiam, ktoré spôsobujú právne účinky týkajúce sa tejto osoby alebo ktoré na ňu významne vplývajú a ktoré sú založené výhradne na automatizovanom spracúvaní údajov určených na vyhodnotenie určitých osobných aspektov, ktoré sa ich týkajú, ako je ich výkonnosť v práci, dôveryhodnosť, spoľahlivosť alebo správanie.
62. Ako už bolo zohľadnené v stanovisku 01/2016 skupiny WP29 a EDPB v jeho predchádzajúcich stanoviskách k rozhodnutiam o primeranosti týkajúcim sa Japonska a Južnej Kórey⁶⁰, EDPB konštatuje, že rýchly vývoj v oblasti automatizovaného rozhodovania a profilovania – čoraz viac prostredníctvom technológie umelej inteligencie – si v tejto súvislosti vyžaduje osobitnú pozornosť⁶¹.
63. EDPB berie na vedomie argumenty Komisie, podľa ktorých je nepravdepodobné, že by absencia osobitných pravidiel o automatizovanom rozhodovaní v rámci ochrany osobných údajov ovplyvňovala úroveň ochrany osobných údajov, ktoré boli získané v Únii (keďže akékoľvek rozhodnutie založené na automatizovanom spracúvaní by zvyčajne vykonával prevádzkovateľ v Únii, ktorý má priamy vzťah s predmetnou dotknutou osobou)⁶². Podľa názoru EDPB však nemožno vylúčiť, že prevádzkovateľ so sídlom v USA by mohol použiť automatizované rozhodovanie o údajoch prenesených podľa návrhu rozhodnutia (napr. v súvislosti so zamestnaním, na posúdenie výkonnosti v práci, poistenie, bývanie).
64. EDPB víta odkazy Komisie na osobitné záruky, ktoré poskytujú príslušné zákony USA v rôznych oblastiach⁶³. EDPB sa však zdá, že úroveň ochrany fyzických osôb sa líši podľa toho, ktoré pravidlá uplatňované v konkrétnom odvetví (ak vôbec nejaké existujú) platia pre danú situáciu. Existuje riziko,

⁵⁸ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, bod 2.2.3, s. 21.

⁵⁹ Referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, oddiel 3.B.3.

⁶⁰ Stanovisko EDPB č. 28/2018 týkajúce sa návrhu vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie o primeranej ochrane osobných údajov v Japonsku, prijaté 5. decembra 2018; Stanovisko EDPB 32/2021 týkajúce sa návrhu vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie podľa nariadenia (EÚ) 2016/679 o primeranej ochrane osobných údajov v Kórejskej republike, prijaté 24. septembra 2021.

⁶¹ Pozri okrem iného C-634/21, OQ/Land Hesse (SCHUFA Holding a iní), návrh na začatie prejudiciálneho konania (predložený).

⁶² Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 33 a 34.

⁶³ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 35.

že niektoré situácie nebudú kryté, pretože nepatria do rozsahu pôsobnosti uvedených aktov. Okrem toho je obsah jednotlivých práv vo vzťahu k automatizovanému rozhodovaniu v rôznych zákonoch opísaný odlišne.

65. EDPB sa vzhľadom na tieto skutočnosti domnieva, že v rámci ochrany osobných údajov sú potrebné osobitné pravidlá týkajúce sa automatizovaného rozhodovania, aby sa poskytli dostatočné záruky vrátane práva fyzickej osoby poznať príslušnú logiku, napadnúť rozhodnutie a dosiahnuť vykonanie ľudského zásahu, keď má na ňu rozhodnutie významný vplyv⁶⁴.

2.2 Procesné mechanizmy a mechanizmy presadzovania

66. EDPB poznamenáva, že rámec ochrany osobných práv sa naďalej opiera o systém samoosvedčenia [system of self-certification], aj keď ho Komisia označuje ako „systém osvedčenia“ [system of ‘certification’].
67. EDPB pripomína zlepšenia dosiahnuté v priebehu predchádzajúcich spoločných preskúmaní. Napríklad, pokiaľ ide o úlohu ministerstva obchodu v procese (opätovného) samoosvedčenia (...), monitorovanie dodržiavania zásad rámca ochrany osobných údajov spoločnosťami (napr. prostredníctvom náhodných kontrol, používania dotazníkov o zhode) a identifikáciu a riešenie nepravdivých tvrdení o účasti (napr. prostredníctvom vyhľadávania na internete).
68. Skupina WP29 a EDPB zároveň vyjadrili obavy z určitého nedostatočného dohľadu nad dodržiavaním požiadaviek štítu na ochranu osobných údajov⁶⁵. EDPB predovšetkým súhlasí so zisteniami Komisie po treťom každoročnom preskúmaní štítu na ochranu osobných údajov, že v rámci štítu na ochranu osobných údajov sa náhodné kontroly vykonávané ministerstvom obchodu zvyčajne obmedzovali na formálne požiadavky (napr. nedostatočná odpoveď zo strany určených kontaktných miest alebo nedostupnosť podmienok ochrany súkromia spoločnosti online)⁶⁶. EDPB sa domnieva, že kontroly dodržiavania požiadaviek majú kľúčový význam, najmä pokiaľ ide o zásadnejšie požiadavky.
69. EDPB takisto pripomína dôležitosť účinného dohľadu (vrátane dodržiavania zásadných požiadaviek) a presadzovania rámca ochrany osobných údajov. Tento aspekt bude EDPB pozorne sledovať, a to aj v súvislosti s pravidelnými preskúmaniami.
70. Pokiaľ ide o presadzovanie, EDPB berie na vedomie obnovené záväzky v listoch Federálnej obchodnej komisie⁶⁷ a ministerstva dopravy⁶⁸, že vyšetrovanie údajných porušení rámca ochrany osobných údajov bude ich prioritou, že prijímajú primerané opatrenia na presadzovanie práva proti subjektom uvádzajúcim nepravdivé alebo klamlivé tvrdeniami o účasti, že budú monitorovať výkon príkazov týkajúcich sa presadzovania pravidiel v súvislosti s porušeniami rámca na ochranu osobných údajov a spolupracovať s orgánmi EÚ na ochranu údajov. V tejto súvislosti EDPB zároveň oceňuje, že Federálna obchodná komisia uviedla, že chce ešte viac úsilia vyvinúť na presadzovanie práva v prípade podstatných porušení rámca ochrany osobných údajov a že má v úmysle vyšetrovať (aj) z vlastnej

⁶⁴ Pozri aj Tretiu správu o spoločnom preskúmaní, bod 76.

⁶⁵ Tretia správa o spoločnom preskúmaní, bod 7.

⁶⁶ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o treťom každoročnom preskúmaní fungovania štítu na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA [23.10.2019 COM(2019) 495 final], s. 4.

⁶⁷ Návrh rozhodnutia, príloha IV.

⁶⁸ Návrh rozhodnutia, príloha V.

iniciatívy. Tieto aspekty bude EDPB pozorne sledovať, a to aj v súvislosti s pravidelnými preskúmaniami.

2.3 Mechanizmy nápravy

71. EDPB víta, že v návrhu rozhodnutia je jasne predstavených sedem spôsobov nápravy, ktoré majú dotknuté osoby v EÚ k dispozícii, ak sa ich osobné údaje spracúvajú v rozpore s rámcom ochrany osobných údajov⁶⁹.
72. Tieto rôzne opravné mechanizmy sú zriadené v súlade s požiadavkami zásady nápravy, presadzovania a zodpovednosti a doplnkovej zásady 11 „Riešenie sporov a presadzovanie“, ktorú vydalo ministerstvo obchodu a ktorá je uvedená v prílohe I k návrhu rozhodnutia⁷⁰.
73. Ako zdôraznila Komisia vo svojom návrhu rozhodnutia, *„dotknutá osoba by mala mať k dispozícii účinné správne a súdne prostriedky nápravy“*⁷¹. Toto odráža požiadavku článku 45 ods. 2 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov, podľa ktorej musí Komisia pri posúdení primeranosti úrovne ochrany v tretej krajine zohľadniť najmä *„účinné správne a súdne prostriedky nápravy pre dotknuté osoby, ktorých osobné údaje sa prenášajú“*⁷². Túto požiadavku pripomína aj referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov⁷³.
74. EDPB poznamenáva, že tieto mechanizmy nápravy sú rovnaké ako mechanizmy zahrnuté v bývalom štíte na ochranu osobných údajov, ktorý bol predmetom pripomienok skupiny WP29⁷⁴.
75. Pokiaľ ide o mechanizmus rozhodcovského konania, EDPB poznamenáva, že táto možnosť nie je dostupná v súvislosti s výnimkami zo zásad rámca ochrany osobných údajov⁷⁵, a preto odkazuje na svoju pripomienku uvedenú v bode 33.
76. Pokiaľ ide o ďalšie možnosti súdnych prostriedkov nápravy dostupné podľa práva USA, EDPB by takisto uvítal ďalšie podrobnosti o uvedených právnych predpisoch⁷⁶ a odkazuje na svoju pripomienku v bode 21.
77. EDPB okrem toho víta list od Federálnej obchodnej komisie, ktorá v ňom opisuje svoj zámer úzko spolupracovať s orgánmi EÚ na ochranu údajov⁷⁷. EDPB víta aj to, že Federálna obchodná komisia bude sťažnosti riešiť prioritne, hoci to nemusí poskytnúť dotknutej osobe istotu, že jej sťažnosti sa budú vo všetkých prípadoch riešiť.
78. Pokiaľ ide o možnosť, že v určitých prípadoch môžu fyzické osoby podať svoje sťažnosti orgánu EÚ na ochranu údajov, EDPB by uvítal ďalšie informácie i) o tom, či by možnosť orgánu EÚ na ochranu údajov poskytovať rady o nápravných alebo kompenzačných opatreniach mohla zahŕňať odporúčanie týkajúce sa pokút alebo použitia vyšetrovacích právomocí a ii) do akej miery by sa opatrenie orgánu EÚ na

⁶⁹ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 67.

⁷⁰ Návrh rozhodnutia, oddiel II.7 a oddiel III.11 prílohy I a príloha I k prílohe I.

⁷¹ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 64.

⁷² Pozri aj odôvodnenie 141 všeobecného nariadenia o ochrane údajov s odkazom na článok 47 Charty základných práv v súvislosti s právom na účinný súdny prostriedok nápravy v EÚ.

⁷³ Referenčné kritérium primeranosti týkajúce sa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, s. 8.

⁷⁴ Pozri najmä stanovisko 01/2016 skupiny WP29, oddiel 2.2.6 písm. a).

⁷⁵ Návrh rozhodnutia, oddiel A prílohy I k prílohe I.

⁷⁶ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 85.

⁷⁷ Návrh rozhodnutia, príloha IV.

ochranu údajov zohľadnilo ako dôkaz pri presadzovaní práva Federálnou obchodnou komisiou alebo ministerstvom dopravy⁷⁸.

79. Účinnosť mechanizmov nápravy bude EDPB pozorne monitorovať, a to aj v súvislosti s pravidelnými preskúmaniami.

3 PRÍSTUP K OSOBNÝM ÚDAJOM PRENÁŠANÝM Z EURÓPSKEJ ÚNIE ORGÁNMI VEREJNEJ MOCI V USA A ICH POUŽÍVANIE TÝMITO ORGÁNMI

3.1 Prístup a používanie na účely presadzovania práva v trestných veciach

3.1.1 Prístup orgánov presadzovania práva k osobným údajom by mal byť založený na jasných, presných a dostupných pravidlách

80. EDPB víta, že informácie a vysvetlenia uvedené v návrhu rozhodnutia, pokiaľ ide o prístup a používanie osobných údajov orgánmi verejnej moci v USA na účely presadzovania práva v trestných veciach, sú v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím o primeranosti podrobnejšie. Návrh rozhodnutia obsahuje vo svojej prílohe VI aj list z trestnoprávneho oddelenia Ministerstva spravodlivosti USA „poskytujúci stručný prehľad primárnych vyšetrovacích nástrojov používaných na získanie obchodných údajov a ďalších zaznamenaných informácií od spoločností v USA na účely presadzovania práva v trestných veciach alebo verejného záujmu (občianskoprávneho a regulačného), vrátane obmedzení prístupu stanovených v týchto oprávneniach“. Podľa listu sa všetky právne procesy opísané v liste používajú na získavanie informácií od spoločností v USA bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo miesto pobytu dotknutej osoby a vychádzajú buď priamo z ústavy USA (štvrtý dodatok), zo zákonného a procesného práva, alebo zo smerníc a politík ministerstva spravodlivosti. Tento prehľad nezahŕňa vyšetrovacie nástroje národnej bezpečnosti používané orgánmi presadzovania práva v prípadoch terorizmu a iných vyšetrovaní týkajúcich sa národnej bezpečnosti⁷⁹.
81. EDPB poznamenáva, že návrh rozhodnutia a príloha VI k nemu sa zaoberá predovšetkým federálnymi orgánmi presadzovania práva a regulačnými orgánmi⁸⁰ a neodkazuje sa konkrétne na zákony podľa štátneho práva, v ktorých sa stanovujú tieto postupy na získanie informácií. V prílohe VI sa takisto uvádza, že „existujú ďalšie právne základy, podľa ktorých môžu spoločnosti podať námietku proti požiadavkám na poskytnutie údajov zo strany správnych agentúr v závislosti od ich konkrétnych odvetví a typov údajov, ktoré vlastní“, pričom sa okrem toho uvádza niekoľko neúplných príkladov, ako je zákon o bankovom tajomstve a jeho vykonávacie predpisy⁸¹, zákon o náležitom podávaní informácií o úverovej schopnosti zákazníkov⁸², zákon o práve na ochranu osobných finančných údajov⁸³. EDPB poznamenáva, že príslušný právny základ pre danú žiadosť o prístup závisí od povahy požadovaných údajov, povahy spoločnosti, povahy právnych postupov (trestné, administratívne, súvisiace s iným verejným záujmom) a povahy subjektu žiadajúceho o prístup. Keďže všetky príslušné predpisy na obmedzenie prístupu orgánov presadzovania práva k údajom prenášaným do USA sú založené na ústave, na zákonnom práve a na transparentných politikách ministerstva spravodlivosti,

⁷⁸ Návrh rozhodnutia, oddiel III.5. písm. b) bod iii) prílohy I.

⁷⁹ Návrh rozhodnutia, príloha VI, poznámka pod čiarou č. 1.

⁸⁰ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenia 90–93.

⁸¹ 31 U.S.C. § 5318; 31 C.F.R. kapitola X.

⁸² 15 U.S.C. § 1681b.

⁸³ 12 U.S.C. § 3401–3423.

EDPB uznáva dostupnosť týchto predpisov a vyzýva Komisiu, aby zvážila tento prvok v návrhu rozhodnutia. Ako vyplýva z prílohy VI, tieto zákony sa uplatňujú bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo miesto bydliska dotknutej osoby a vo všeobecnosti zahŕňajú požiadavky štvrtého dodatku (hoci často idú aj nad rámec a zahŕňajú dodatočné ochrany).

82. Na záver EDPB berie na vedomie, že posúdenie obsiahnuté v návrhu rozhodnutia je v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím o primeranosti podrobnejšie, pokiaľ ide o prístup federálnych orgánov presadzovania práva. Pokiaľ ide o prístup štátnych orgánov presadzovania práva, EDPB takisto berie na vedomie, že podľa prílohy VI musí byť ochrana podľa štátneho práva prinajmenšom rovnaká ako ochrana podľa ústavy USA, okrem iného vrátane štvrtého dodatku. EDPB vyzýva Komisiu, aby v budúcich preskúmaniach ďalej posúdila prvok ochrany podľa štátneho práva.

3.1.2 Je nutné preukázať nevyhnutnosť a proporcionalitu, pokiaľ ide o sledované legitímne ciele

83. EDPB berie náležite na vedomie, že žiadosť o prístup k údajom na účely presadzovania práva možno vo všeobecnosti považovať za legitímny cieľ. Zároveň sú však takéto zásahy prijateľné len vtedy, keď sú nevyhnutné a primerané.⁸⁴
84. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie si zásada proporcionality vyžaduje, aby legislatívne opatrenia, ktorými sa zavádzajú zásahy do práva na súkromný život a ochranu osobných údajov, „boli vhodné na dosiahnutie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou a neprekračovali hranice toho, čo je primerané a potrebné na uskutočnenie týchto cieľov“⁸⁵. Posúdenie nevyhnutnosti a proporcionality sa preto v zásade vždy vykonáva vo vzťahu ku konkrétnemu opatreniu navrhovanému v právnych predpisoch.
85. Orgány USA v prílohe VI uvádzajú, že federálni prokurátori a federálni vyšetrovatelia môžu získať prístup k dokumentom a iným zaznamenaným informáciám od organizácií prostredníctvom „niekoľkých typov zákonných konaní vrátane predvolania pred veľkú porotu, administratívnej výzvy a príkazu na domovú prehliadku“ a môžu získať ďalšie komunikácie na základe „povolení na odpočúvanie a použitie záznamníkov zdrojov a cieľov elektronickej komunikácie na účely federálneho vyšetrovania trestného činu“⁸⁶. Agentúry s občianskoprávnymi a regulačnými úlohami navyše môžu organizáciám vydávať predvolania na „predloženie obchodných záznamov, informácií uložených elektronicke a ďalších hmotných predmetov“⁸⁷. Samotné konania sú vysvetlené aj v odôvodneniach

⁸⁴ Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 2020 v spojených veciach C-511/18, C-512/18 a C-520/18, La Quadrature du Net a i., ECLI:EU:C:2020:791 (ďalej len „rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci La Quadrature du Net“), bod 140. Pozri aj EDPS [Assessing the necessity of measures that limit the fundamental right to the protection of personal data: a toolkit \(Posúdenie nevyhnutnosti opatrení, ktoré obmedzujú základné právo na ochranu osobných údajov: súbor nástrojov\)](#), 11. apríla 2017 a EDPS [Guidelines on assessing the proportionality of measures that limit the fundamental rights to privacy and to the protection of personal data \(Usmernenia k posudzovaniu proporcionality opatrení, ktoré obmedzujú základné práva na súkromie a ochranu osobných údajov\)](#), 19. decembra 2019.

⁸⁵ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 8. apríla 2014 v spojených veciach C-293/12 a C-594/12, Digital Rights Ireland, ECLI:EU:C:2014:238 (ďalej len: „rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Digital Rights Ireland“), bod 46 a v ňom citovanú judikatúru.

⁸⁶ Návrh rozhodnutia, príloha VI, s. 2.

⁸⁷ Návrh rozhodnutia, príloha VI, s. 4.

90 – 93 návrhu rozhodnutia. EDPB v tejto súvislosti berie na vedomie pozitívny vývoj v judikatúre USA v súvislosti s elektronicky ukladanými informáciami, o ktorom sa zmieňuje návrh rozhodnutia⁸⁸.

86. V prílohe VI sa ďalej uvádza, že tieto právne konania sú nediskriminačné a vo všeobecnosti sa používajú na získavanie informácií od „spoločností“ v USA bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú osvedčenie podľa rámca ochrany osobných údajov medzi USA a EÚ, a „bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo miesto bydliska dotknutej osoby“.
87. Okrem toho príloha VI obsahuje zistenia týkajúce sa záruk podľa štvrtého dodatku ústavy USA, podľa ktorých sa v prípade domových prehliadok a zaistení orgánmi presadzovania práva v zásade vyžaduje súdny príkaz po preukázaní pravdepodobnej príčiny a konkrétnych požiadaviek a odkazuje sa na skutočnosť, že vo výnimočných prípadoch, keď sa neuplatňuje požiadavka na príkaz, je presadzovanie práva predmetom testu primeranosti podľa štvrtého dodatku⁸⁹. Osoba, ktorá je predmetom domovej prehliadky alebo ktorej majetok je predmetom domovej prehliadky, môže podať návrh na zákaz použitia dôkazov získaných alebo odvodených z nezákonnej domovej prehliadky, ak sa tieto dôkazy predkladajú proti tejto osobe počas trestného konania⁹⁰.
88. Na záver EDPB poznamenáva, že systém vyšetrovacích nástrojov používaných na získavanie obchodných údajov a iných záznamových informácií od spoločností v USA na účely presadzovania práva v trestných veciach alebo verejného záujmu – vrátane obmedzení prístupu a záruk – poskytuje komplexný, ale aj zložitý systém opatrení, ktoré okrem iného odrážajú federálny charakter vlády USA.
89. Systém vyšetrovacích opatrení na presadzovanie práva v USA by sa teda mohol považovať za systém, ktorý vo všeobecnosti spĺňa požiadavky nevyhnutnosti a proporcionality vo vzťahu k základným právam na súkromný život a ochranu údajov.

3.1.3 Mal by existovať nezávislý mechanizmus dohľadu

90. EDPB náležite berie na vedomie skutočnosť, že vo väčšine postupov opísaných v návrhu rozhodnutia a prílohe VI sa predpokladá zapojenie súdneho rozhodnutia predtým, ako orgány získajú prístup k údajom (napr. súdne príkazy na povolenie pre záznamníky zdroja a cieľov elektronickej komunikácie [pen register and trap and races]⁹¹, súdne príkazy na sledovanie podľa federálneho zákona o odpočúvaní⁹², príkazy na domovú prehliadku – pravidlo 41 federálnych pravidiel trestného konania⁹³). Zdá sa však, že nie všetky z nich si vyžadujú zapojenie súdu *a priori*. Napríklad občianskoprávne a regulačné orgány „môžu vydávať predvolania“⁹⁴. V týchto prípadoch však existuje možnosť súdnej kontroly odôvodnenosti predvolania *ex post*, lebo „príjemca administratívnej výzvy môže podať námietku voči výkonu tejto výzvy na súde“⁹⁵.

⁸⁸ Pozri návrh rozhodnutia, poznámka pod čiarou č. 146. V rozsudku z roku 2018 Najvyšší súd USA potvrdil, že aj v prípade orgánov presadzovania práva sa vyžaduje príkaz na domovú prehliadku alebo výnimka z udelenia príkazu, aby mohli mať prístup k historickým záznamom o umiestnení mobilnej lokality, ktoré poskytujú komplexný prehľad o pohyboch používateľa, a že používateľ môže mať v súvislosti s takýmito informáciami primerané očakávania týkajúce sa ochrany súkromia [Timothy Ivory Carpenter/Spojené štáty americké, č. 16-402, 585 U.S. (2018)].

⁸⁹ Pozri návrh rozhodnutia, príloha VI, s. 2.

⁹⁰ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 90.

⁹¹ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 92.

⁹² Pozri návrh rozhodnutia, príloha VI, s. 3.

⁹³ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 90 a príloha VI, s. 3.

⁹⁴ Pozri návrh rozhodnutia, príloha VI, s. 4, ako aj odôvodnenie 91.

⁹⁵ Pozri návrh rozhodnutia, príloha VI, s. 4, ako aj odôvodnenie 91.

91. Okrem toho sa v návrhu rozhodnutia opisuje dohľad rôznych orgánov nad federálnymi orgánmi presadzovania práva v trestných veciach, od vnútornej kontroly úradníkmi pre ochranu súkromia a občianskych slobôd až po vonkajšiu kontrolu vykonávanú generálnym inšpektorom a osobitnými výbormi Kongresu USA⁹⁶. Európska komisia poskytuje diferencované a podrobné informácie a vo všeobecnosti dospeje k zrozumiteľným záverom. EDPB preto v tomto stanovisku upúšťa od opakovania faktických zistení a posúdení.
92. Na základe dostupných informácií EDPB konštatuje, že pokiaľ ide o prístup orgánov presadzovania práva k údajom v držbe spoločností v USA, zavedený je pomerne spoľahlivý mechanizmus nezávislého dohľadu.

3.1.4 Fyzické osoby musia mať k dispozícii účinné prostriedky nápravy

93. Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie musí mať fyzická osoba k dispozícii účinný prostriedok nápravy na uspokojenie svojich práv, ak sa domnieva, že nie sú alebo neboli rešpektované. Súdny dvor Európskej únie vo veci Schrems I vysvetlil, že „právna úprava, ktorá neupravuje nijakú možnosť osoby podliehajúcej súdnej právomoci uplatniť právne prostriedky nápravy, aby mala prístup k osobným údajom, ktoré sa jej týkajú, alebo dosiahnuť opravu alebo vymazanie takýchto údajov, nerešpektuje podstatu obsahu základného práva na účinnú súdnu ochranu, ako je upravené článkom 47 Charty. Článok 47 prvý odsek Charty totiž vyžaduje, aby každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie boli porušené, mal za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.“⁹⁷
94. Návrh rozhodnutia⁹⁸ a príloha VI k nemu obsahujú ďalšie informácie o možných prostriedkoch nápravy vyplývajúcich zo zákonného práva, ktoré by mali fyzické osoby k dispozícii, ak by orgány verejnej moci nezákonne získali prístup k ich údajom.
95. V tejto súvislosti sa podľa Komisie⁹⁹ v 5 U.S.C. § 702 [zákon o správnom konaní (ďalej len „zákon APA“)] stanovuje, že osoba, ktorá utrpí právnu krivdu v dôsledku činnosti agentúry alebo ktorú činnosť agentúry nepriaznivo postihuje alebo poškodzuje, má nárok dožadovať sa súdneho preskúmania.
96. Okrem toho sa v zákone o uloženej komunikácii (ďalej len „zákon SCA“) (uzákonený ako hlava II zákona o ochrane súkromia v rámci elektronickej komunikácie) stanovuje, že každá osoba poškodená akýmkoľvek porušením tejto kapitoly, pri ktorom dochádza k vedomému alebo úmyselnému konaniu predstavujúcemu porušenie, môže v občianskoprávnom konaní získať od osoby alebo subjektu iného ako Spojené štáty, ktoré sa dopustili takéhoto porušenia, primeranú náhradu¹⁰⁰. Okrem toho každá osoba, ktorá je poškodená akýmkoľvek úmyselným porušením tejto kapitoly alebo kapitoly 119, môže podať žalobu na okresnom súde Spojených štátov amerických proti Spojeným štátom s cieľom vymáhať peňažnú náhradu škody¹⁰¹.
97. Okrem toho návrh rozhodnutia obsahuje aj informácie o práve získať prístup k záznamom federálnych agentúr podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej len „zákon FOIA“)¹⁰² a niekoľkých ďalších zákonov, ktoré fyzickým osobám poskytujú právo podať žalobu proti orgánu verejnej moci

⁹⁶ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenia 103–106.

⁹⁷ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems I, bod 95.

⁹⁸ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenia 107–112.

⁹⁹ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 109.

¹⁰⁰ 18 U.S.C. § 2707.

¹⁰¹ 18 U.S.C. § 2712.

¹⁰² Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 111.

alebo úradníkovi USA v súvislosti so spracúvaním ich osobných údajov, ako je zákon o odpočúvaní, zákon o počítačových podvodoch a zneužívaní, federálny zákon o žalobe za ujmu, zákon o práve na ochranu osobných finančných údajov a zákon o náležitom podávaní informácií o úverovej schopnosti zákazníkov¹⁰³.

98. EDPB preto víta objasnenia, ktoré poskytla Komisia, pokiaľ ide o počet legálnych možností nápravy, ktoré môžu fyzické osoby využiť. EDPB zároveň vyzýva Komisiu, aby ďalej objasnila, či tieto prostriedky nápravy umožňujú dotknutej osobe „prístup k osobným údajom, ktoré sa jej týkajú, alebo dosiahnuť opravu alebo vymazanie takýchto údajov“, ako to požaduje Súdny dvor Európskej únie.

3.1.5 Ďalšie používanie získaných informácií

3.1.5.1 Ďalšie používanie prenesených údajov, ku ktorým má prístup orgán presadzovania práva v rámci USA

99. EDPB s uspokojením konštatuje, že v návrhu rozhodnutia sa posudzuje ďalšie používanie údajov, ku ktorým majú prístup orgány presadzovania práva v USA. EDPB však vyjadruje poľutovanie nad tým, že je uvedený len jeden príklad dôvodov, na základe ktorých možno informácie ďalej šíriť¹⁰⁴. V tejto súvislosti EDPB odporúča Komisii, aby do návrhu rozhodnutia zahrnula ďalšie objasnenie zásad a záruk uplatniteľných na ďalšie používanie údajov, ako sú tie, ktoré sú zahrnuté v zákone o ochrane súkromia (5 U.S.C. 552a)¹⁰⁵.

3.1.5.2 Následné prenosy mimo USA

100. EDPB ďalej poznamenáva, že Európska komisia sa odvolávala aj na následné prenosy od orgánov presadzovania práva v USA orgánom v tretích krajinách, ale opäť len s ohľadom na usmernenia ministra spravodlivosti k domácim operáciám FBI¹⁰⁶. EDPB sa domnieva, že tieto informácie a posúdenie sú kľúčové na umožnenie komplexného posúdenia úrovne ochrany poskytovanej právnym rámcom USA a praktikami v súvislosti s medzinárodným poskytovaním údajov a ich ďalším používaním. Vzhľadom na to, že Komisia uviedla len jeden, obmedzený príklad týkajúci sa problematiky následného prenosu mimo USA ako celku, EDPB vyzýva Komisiu, aby ďalej objasnila uplatniteľné pravidlá a záruky pre následné prenosy, ďalšie používanie a zverejňovanie osobných informácií získaných na účely presadzovania práva v USA a následne prenášaných do tretích krajín, a to aj prostredníctvom medzinárodných dohôd.

3.2 Prístup a používanie na účely národnej bezpečnosti

101. EDPB vo všeobecnosti uznáva, že štátom sa udeľuje široká miera úvahy v otázkach národnej bezpečnosti, čo uznáva aj ESĽP. EDPB zároveň pripomína, ako sa zdôrazňuje v jeho aktualizovaných odporúčaniach o európskych základných zárukách pre opatrenia týkajúce sa sledovania¹⁰⁷, že v článku 6 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii sa stanovuje, že základné ľudské práva zakotvené v EDĽP tvoria všeobecné zásady právnych predpisov Únie. Ako však v rámci svojej jurisprudencie pripomína Súdny dvor Európskej únie, kým EÚ nepristúpi k EDĽP, nejde o právny nástroj formálne začlenený do právnych

¹⁰³ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 112.

¹⁰⁴ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 102.

¹⁰⁵ Pozri *Attorney General Guidelines for Domestic FBI Operations* (Usmernenia ministra spravodlivosti týkajúce sa domácich operácií FBI, ďalej len „AGG-DOM“), s. 36, oddiel B ods. 1 písm. g).

¹⁰⁶ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 102.

¹⁰⁷ Pozri odporúčania EDPB 02/2020 o európskych základných zárukách pre opatrenia týkajúce sa sledovania.

predpisov EÚ¹⁰⁸. Úroveň ochrany základných práv požadovaná podľa článku 45 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa preto musí určiť na základe ustanovení tohto nariadenia a vykladať so zreteľom na základné práva zakotvené v Charte EÚ. To znamená, že podľa článku 52 ods. 3 Charty EÚ práva v nej obsiahnuté, ktoré zodpovedajú právam zaručeným EDĽP, majú rovnaký význam a rozsah pôsobnosti ako práva stanovené v EDĽP. Preto je potrebné, ako pripomína Súdny dvor Európskej únie, zohľadniť jurisprudenciu ESĽP v oblasti práv, ktoré sú zakotvené aj v Charte EÚ, ako minimálnu úroveň ochrany na výklad zodpovedajúcich práv v Charte EÚ¹⁰⁹. Podľa poslednej vety článku 52 ods. 3 Charty EÚ však „[t]oto ustanovenie nebráni právnym predpisom Únie v poskytovaní rozsiahlejšej ochrany.“

102. V nasledujúcom posúdení preto EDPB zohľadnil jurisprudenciu ESĽP v takom rozsahu, že Charta EÚ podľa výkladu Súdneho dvora Európskej únie nestanovuje vyššiu úroveň ochrany, ktorá predpisuje iné požiadavky ako judikatúra ESĽP.
103. Niekoľko právnych nástrojov poskytuje možnosť zhromažďovať údaje a ďalej k nim pristupovať a spracúvať ich pre spravodajské agentúry USA v právnom rámci USA.
104. Ako pripomenula Európska komisia vo svojom návrhu rozhodnutia, „*Spravodajské agentúry USA môžu žiadať o prístup k osobným údajom, ktoré boli prenesené organizáciám so sídlom v Spojených štátoch na účely národnej bezpečnosti, len v súlade so zákonom, konkrétne podľa zákona o dohľade nad zahraničnou rozvedkou (ďalej len ‚zákon FISA‘ alebo zákonných ustanovení oprávňujúcich prístup prostredníctvom príkazov na vydanie informácií (ďalej len ‚NSL‘) z dôvodu národnej bezpečnosti*“¹¹⁰. „*Spravodajské agentúry USA majú takisto možnosť zhromažďovať osobné údaje mimo Spojených štátov, čo môže zahŕňať osobné údaje na ceste medzi Úniou a Spojenými štátmi.*“ podľa vykonávacieho nariadenia 12333¹¹¹.
105. Pokiaľ ide o osobitné režimy zhromažďovania údajov, najmä oddiel 702 zákona FISA a vykonávacie nariadenie 12333, vo vykonávacom nariadení 14086 sa teraz stanovujú nové pravidlá na zlepšenie záruk pre činnosti v oblasti signálového spravodajstva Spojených štátov. Tieto všeobecné pravidlá sa uplatňujú horizontálne a „*musia sa ďalej uplatňovať prostredníctvom pravidiel a postupov agentúry, ktorými sa transponujú do konkrétnych pokynov na každodenné operácie*“¹¹². Vykonávacie nariadenie 14086 vo veľkej miere nahradilo predchádzajúcu prezidentskú politickú smernicu 28 (PPD-28)¹¹³.
106. Na posúdenie právneho rámca, ktorý sa vzťahuje na zhromažďovanie, prístup a ďalšie spracúvanie údajov na účely národnej bezpečnosti, je preto dôležité preskúmať konkrétny právny rámec upravujúci zhromažďovanie údajov v rámci USA a mimo nich, t. j. oddiel 702 zákona FISA a vykonávacie nariadenie 12333, ktoré sa ako také od predchádzajúceho preskúmania štítu na ochranu osobných údajov nezmenili, s prihliadnutím na skutočnosť, že nové vykonávacie nariadenie 14086 poskytuje záruky, ktoré sa majú uplatňovať aj v súvislosti so zhromažďovaním údajov na základe konkrétnych textov, ako napr. oddiel 702 zákona FISA a vykonávacie nariadenie 12333.

¹⁰⁸ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 98.

¹⁰⁹ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci La Quadrature du Net, bod 124.

¹¹⁰ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 115.

¹¹¹ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 117.

¹¹² Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 120.

¹¹³ Týmto vykonávacím nariadením sa ruší PPD-28 s výnimkou oddielov 3 a 6 uvedenej smernice a utajovanej prílohy k uvedenej smernici, ktoré zostávajú v platnosti. Pozri prezidentské memorandum o národnej bezpečnosti zo 7. októbra 2022.

3.2.1 Záruka A – spracúvanie musí byť v súlade so zákonom a založené na jasných, presných a prístupných pravidlách

107. Pri posudzovaní všeobecného nastavenia zhromažďovania údajov na účely národnej bezpečnosti chce EDPB pripomenúť prvú zo štyroch takzvaných „európskych základných záruk“, podľa ktorých „spracúvanie by sa malo opierať o jasné, presné a prístupné pravidlá“¹¹⁴.
108. V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie musí byť každé obmedzenie práva na ochranu osobných údajov stanovené zákonom a v samotnom právnom základe, ktorý dovoľuje zásah do takéhoto práva, sa musí vymedziť rozsah obmedzenia výkonu dotknutého práva¹¹⁵. Súdny dvor Európskej únie zároveň pripomenul, že „právna úprava musí byť podľa vnútroštátneho práva právne záväzná“¹¹⁶. V tejto súvislosti sa v judikatúre ESĽP objasňuje, že pojem „právo“ by sa mal chápať v jeho hmotnoprávnom zmysle, nie v jeho formálnom zmysle. Môže zahŕňať uzákonenie zákonov nižšej úrovne a regulačné opatrenia prijaté profesionálnymi regulačnými orgánmi v rámci nezávislých právomocí v oblasti tvorby pravidiel, ktoré na ne deleguje parlament, a dokonca aj nepísané zákony. Aby bola norma „zákomom“, musí byť aspoň primerane dostupná a formulovaná dostatočne presne¹¹⁷.
109. Požadovaný stupeň presnosti sa musí merať vo vzťahu k rozsahu obmedzenia práva¹¹⁸. Okrem toho, pokiaľ ide o „predvídateľnosť“ zákona, ESĽP vo veci Zacharov pripomenul, že v kontexte tajných opatrení sledovania, ako je odpočúvanie komunikácie, „požiadavka predvídateľnosti nemôže znamenať, že jednotlivec by mal byť schopný predvídať, kedy hrozí, že jeho komunikácie budú orgánmi zachytené, aby tomu mohol svoje konanie následne prispôbiť“. Jasné a podrobné pravidlá o tajných sledovacích opatreniach sú však nevyhnutné, aby sa predišlo riziku svojvoľného konania, keď sa moc zverená výkonnej moci vykonáva tajne. „Vnútroštátne právo musí byť dostatočne jasné, aby poskytlo občanom primerané informácie o okolnostiach a podmienkach, za ktorých sú orgány verejnej moci oprávnené uchýliť sa k takýmto opatreniam“¹¹⁹.
110. Okrem toho Súdny dvor Európskej únie objasnil, že posúdenie uplatniteľného práva tretej krajiny by sa malo zamerať na to, či sa ho môžu fyzické osoby pred súdom dovolávať a odvolávať sa naň. Práva udelené dotknutým osobám by mali byť najmä uplatniteľné a fyzickým osobám sa musia poskytnúť vymožiteľné práva voči orgánom verejnej moci¹²⁰, čo v súvislosti s predchádzajúcim PPD-28 neplatilo. Vo vykonávacom nariadení 14086, o ktorom sa podľa EDPB predpokladá, že má v právnom poriadku USA rovnaký právny účinok ako PPD-28 (t. j. záväzný pre výkonnú moc), sa teraz stanovujú uplatniteľné nároky voči orgánom verejnej moci. Podrobné posúdenie nových vymožiteľných práv dotknutých osôb je uvedené v oddiele týkajúcom sa nápravy.
111. Odôvodnenia 114 – 152 návrhu rozhodnutia a príloha VII poskytujú súhrn niektorých aspektov riadiaceho právneho rámca, obmedzení zhromažďovania, obmedzení uchovávania a šírenia, súladu

¹¹⁴ Odporúčania EDPB 02/2020 o európskych základných zárukách pre opatrenia týkajúce sa sledovania prijaté 10. novembra 2020. Pozri body 175 a 180 rozsudku vo veci Schrems II a stanovisko č. 1/15 (k plánovanej dohode o PNR medzi EÚ a Kanadou) z 26. júla 2017, bod 139 a citovanú judikatúru.

¹¹⁵ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, body 174 – 175 a citovanú judikatúru. Pokiaľ ide o prístup orgánov verejnej moci členských štátov, pozri aj vec C-623/17 Privacy International ECLI:EU:C:2020:790 (ďalej len „rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Privacy International“), bod 65 a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci La Quadrature du Net, bod 175.

¹¹⁶ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Privacy International, bod 68.

¹¹⁷ Rozsudok ESĽP z 26. apríla 1979, Sunday Times/UK (č. 1), CE:ECHR:1979:0426JUD000653874 (ďalej len „rozsudok ESĽP Sunday Times/UK č. 1“), bod 49.

¹¹⁸ Rozsudok ESĽP Sunday Times/UK č. 1, bod 49.

¹¹⁹ Rozsudok ESĽP zo 4. decembra 2015, Zakharov/Russia (ďalej len „rozsudok ESĽP vo veci Zakharov“), bod 229.

¹²⁰ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 181.

a dohľadu, transparentnosti a nápravy. Právny systém USA pre činnosti v oblasti spravodajstva zahŕňa množstvo rôznych dokumentov vrátane správ, politik a postupov jednotlivých agentúr. V tejto súvislosti sa posúdenie EDPB zameriava na obmedzený počet otázok, ktoré považuje za kľúčové.

112. Podľa odôvodnení 115 až 119 návrhu rozhodnutia sa prístup k prenášaným osobným údajom zo strany národných bezpečnostných orgánov USA môže uskutočniť len na základe zákona FISA podľa iných zákonných ustanovení (12 U.S.C. § 3414, 15 U.S.C. § 1681u-1681v a 18 U.S.C. § 2709) alebo v súvislosti s osobnými údajmi na ceste [in transit] na základe vykonávacieho nariadenia 12333. Z odôvodnení 116 a 118 návrhu rozhodnutia vyplýva, že Komisia v súvislosti s prístupom k osobným údajom zo strany národných bezpečnostných orgánov USA zameriava svoje posúdenie na oddiely 105, 302, 402, 501 a 702 zákona FISA (zahraničné spravodajské činnosti zacielené na osoby, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, nachádzajúce sa mimo USA) a vykonávacie nariadenie 12333 (zahraničné spravodajské činnosti týkajúce sa osobných údajov na ceste), ktoré sú najrelevantnejšie. Stanovisko EDPB sa preto obmedzuje na posúdenie týchto ustanovení vykonané Komisiou, so zohľadnením obmedzení a záruk stanovených vo vykonávacom nariadení 14086¹²¹.
113. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že všetky právne nástroje uvedené v návrhu rozhodnutia sú prístupné širokej verejnosti (v USA aj mimo USA) a dostupné online. Okrem toho sú požiadavky stanovené vo vykonávacom nariadení záväzné pre všetky spravodajské služby¹²² a vzťahujú sa prierezovo na všetky činnosti na účely zahraničného spravodajstva.
114. Pojem „signálové spravodajstvo“ nie je vo vykonávacom nariadení 14086 vymedzený. Odkazuje sa v ňom na vymedzenie pojmov uvedené vo vykonávacom nariadení 12333 na účely stanovenia rozsahu zahraničnej spravodajskej služby a kontrarozviedky, ktoré sú vymedzené všeobecne. V tejto súvislosti, aj keď sa tvrdilo, že od zavedenia zákona FISA sa vykonávacie nariadenie 12333 môže používať iba na zhromažďovanie údajov mimo územia USA, EDPB pripomína, že samotné vykonávacie nariadenie 12333, ktoré zostáva nedotknuté, nie je dostatočne podrobné, pokiaľ ide o jeho geografickú pôsobnosť, rozsah, v akom možno údaje zhromažďovať, uchovávať alebo ďalej šíriť, alebo povahu trestných činov, ktoré môžu viesť k dohľadu, alebo druh informácií, ktoré sa môžu zhromažďovať alebo používať. V zásade sa všetky zahraničné spravodajské informácie v rámci vykonávacieho nariadenia 12333 môžu zhromažďovať podľa uváženia prezidenta USA¹²³. EDPB to však chápe tak, že hlavným účelom vykonávacieho nariadenia 14086 je stanoviť obmedzenia pre zhromažďovanie a spracúvanie osobných údajov v kontexte zahraničných spravodajských služieb bez ohľadu na to, aký program sledovania sa používa a odkiaľ sa údaje získavajú. EDPB preto chápe, že dodatočné záruky stanovené vo vykonávacom nariadení 14086 sa uplatňujú aj v súvislosti s programami dohľadu vzťahujúcimi sa na osobné údaje na ceste, ktoré sa uskutočňujú podľa vykonávacieho nariadenia 12333¹²⁴.
115. V tejto súvislosti sa vo vykonávacom nariadení 14086 uvádza 12 legitímnych cieľov, ktoré by sa mali sledovať pri vykonávaní zhromažďovania informácií prostredníctvom signálového spravodajstva, a päť cieľov, pre ktoré sa zhromažďovanie informácií prostredníctvom signálového spravodajstva vykonávať

¹²¹ Týmto vykonávacím nariadením sa ruší PPD-28 s výnimkou oddielov 3 a 6 uvedenej smernice a utajovanej prílohy k uvedenej smernici, ktoré zostávajú v platnosti. Pozri [prezidentské memorandum o národnej bezpečnosti zo 7. októbra 2022](#).

¹²² Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 120.

¹²³ Podľa článku II Ústavy USA patrí zodpovednosť za zaistenie národnej bezpečnosti vrátane najmä zhromažďovania zahraničných spravodajských informácií do právomoci prezidenta ako vrchného veliteľa ozbrojených síl.

¹²⁴ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 134.

nesmie¹²⁵, ako aj šesť legitímnych cieľov na použitie hromadne získavaných údajov¹²⁶. Zatiaľ čo niektoré z nich sú dosť podrobné (napr. „záchrana rukojemníkov“), iné sú všeobecnejšie (napr. „globálna bezpečnosť“). Vo vykonávacom nariadení 14086 sa uvádza aj zoznam zakázaných cieľov, ktorý zahŕňa najmä potlačenie alebo obmedzenie „oprávnených záujmov týkajúcich sa ochrany súkromia“¹²⁷. Vo vykonávacom nariadení 14086 sa zároveň poskytuje prezidentovi Spojených štátov možnosť doplniť do zoznamu týkajúceho sa povoleného zhromažďovania ďalšie ciele, ktoré by na základe rozhodnutia prezidenta nemuseli byť zverejnené, ak sa prezident domnieva, že by to predstavovalo riziko pre národnú bezpečnosť Spojených štátov¹²⁸. Takéto aktualizácie môžu byť povolené len „vo svetle nových požiadaviek národnej bezpečnosti“.

116. Spravodajské agentúry sa nemôžu spoliehať iba na tieto ciele, aby odôvodnili zhromažďovanie informácií prostredníctvom signálového spravodajstva, ale na operačné účely ich musia ďalej podložiť konkrétnymi prioritami, v prípade ktorých možno zhromažďovať informácie prostredníctvom signálového spravodajstva. Vo vykonávacom nariadení 14086 sa podrobne opisuje postup overovania priorit, v prípade ktorých možno zhromažďovať informácie prostredníctvom signálového spravodajstva¹²⁹. EDPB chápe, že proces vymedzenia overených priorit v rámci spravodajstva v zásade závisí od riaditeľa spravodajských služieb, a uznáva, že by mal spravidla zahŕňať posúdenie úradníka pre ochranu občianskych slobôd [Civil Liberties Protection Officer] (ďalej len „CLPO“) Úradu riaditeľa národnej spravodajskej služby [Office of the Director of National Intelligence] (ďalej len „ODNI“), s ktorým môže riaditeľ nesúhlasiť, pričom v takom prípade „pri predkladaní rámca národných spravodajských priorit prezidentovi zahrnie posúdenie CLPO a názory riaditeľa“¹³⁰.
117. EDPB však zároveň poznamenáva, že podľa vymedzenia „overených priorit v rámci spravodajstva“ takéto priority znamenajú v prípade „väčšiny činností Spojených štátov spojených so zhromažďovaním informácií prostredníctvom signálového spravodajstva“¹³¹ prioritu overenú podľa oddielu 2 písm. b) bodu iii) vykonávacieho nariadenia (opísanú v predchádzajúcom bode). Proces overovania sa môže v niektorých prípadoch líšiť od tohto procesu za „presných okolností“. V takom prípade môže prezident alebo vedúci zložky spravodajských služieb stanoviť prioritu „v rozsahu, v akom je to možné“ v súlade s kritériami stanovenými v rovnakom oddiele 2 písm. b) bode iii) ods. A pododsekoch 1 až 3, čo zahŕňa požiadavku primeraného zohľadnenia súkromia a občianskych slobôd všetkých osôb, ale bez zapojenia CLPO.
118. Vo vykonávacom nariadení 14086 sa okrem toho zdôrazňuje, že „činnosti zhromažďovania informácií prostredníctvom signálového spravodajstva musia byť čo najviac prispôbené konkrétnym situáciám“, aby sa podporila overená priorita v rámci spravodajstva, a že „spravodajské služby zväžia dostupnosť, uskutočniteľnosť a vhodnosť iných menej rušivých zdrojov“, a stanovujú sa všeobecné požiadavky týkajúce sa nevyhnutnosti a proporcionality¹³².
119. Okrem toho podľa oddielu 5 písm. h) vykonávacie nariadenie 14086 vytvára oprávnenie na predloženie oprávnených sťažností CLPO a na získanie preskúmania rozhodnutí CLPO Súdom pre preskúmanie ochrany údajov v súlade s mechanizmom nápravy stanoveným v oddiele 3 uvedeného nariadenia.

¹²⁵ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. b) bod ii), ods. A pododseky 1 až 5.

¹²⁶ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 134 a vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod ii).

¹²⁷ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. b) bod ii) ods. A pododsek 2.

¹²⁸ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. b) bod i) ods. B.

¹²⁹ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 129.

¹³⁰ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. b) bod iii) ods. B.

¹³¹ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 4 písm. n)

¹³² Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod i) ods. A a B.

120. Zdá sa, že text zákona FISA je jasnejší a presnejší ako v prípade vykonávacieho nariadenia 12333, pokiaľ ide o druh spravodajských operácií, ktoré možno nariadiť. Zákon FISA a vykonávacie nariadenie 12333 sa teraz musia uplatňovať s ohľadom na vykonávacie nariadenie 14086, a najmä s prihliadnutím okrem iného na zásady nevyhnutnosti a proporcionality.
121. Požiadavky stanovené vo vykonávacom nariadení 14086 sa musia ďalej uplatňovať prostredníctvom pravidiel a postupov agentúry, ktorými sa transponujú do konkrétnych pokynov na každodenné operácie. V tomto ohľade poskytuje vykonávacie nariadenie 14086 spravodajským agentúram USA maximálne jeden rok na aktualizáciu ich existujúcich pravidiel a postupov (t. j. do 7. októbra 2023), aby ich zosúladiť s požiadavkami vykonávacieho nariadenia. Takéto aktualizované pravidlá a postupy sa musia vypracovať po konzultácii s ministrom spravodlivosti, CLPO a Radou pre dohľad nad ochranou súkromia a občianskych slobôd (PCLOB) a musia byť v maximálnej možnej miere verejne dostupné¹³³.
122. EDPB by uvítal, že nielen nadobudnutie účinnosti, ale aj prijatie rozhodnutia bude podmienené okrem iného prijatím aktualizovaných politík a postupov na vykonávanie vykonávacieho nariadenia 14086 zo strany všetkých spravodajských agentúr USA. EDPB odporúča Komisii, aby posúdila tieto aktualizované politiky a postupy a podelila sa o toto posúdenie s EDPB.
123. Napokon, pokiaľ ide o uchovávanie prenesených údajov po ich zhromaždení na účely národnej bezpečnosti, EDPB poznamenáva, že vykonávacím nariadením 14086 sa zabezpečuje, aby sa pravidlá vzťahujúce sa na osobné údaje občanov alebo rezidentov USA vzťahovali aj na osobné údaje osôb, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA¹³⁴. Z návrhu rozhodnutia vyplýva, že tieto pravidlá sú stanovené v oddiele 309 zákona o povolení spravodajstva na rozpočtový rok 2015¹³⁵, v ktorom sa stanovuje maximálne obdobie uchovávania päť rokov v zásade pre akúkoľvek neverejnú telefónnu alebo elektronickú komunikáciu získanú bez súhlasu osoby. EDPB v tejto súvislosti odporúča, aby Komisia v rozhodnutí poskytla jasnejší pohľad na posúdenie pravidiel uchovávania uplatniteľných na osobné údaje občanov alebo rezidentov USA.

3.2.2 Záruka B – je nutné preukázať nevyhnutnosť a proporcionality, pokiaľ ide o sledované legitímne ciele

3.2.2.1 Horizontálne záruky, ktoré poskytuje nové vykonávacie nariadenie 14086 – nevyhnutnosť a proporcionality

124. Cieľom nového vykonávacieho nariadenia 14086, ktoré vo všeobecnosti nahrádza PPD-28, je stanoviť pravidlá na zvýšenie záruk pre činnosti v oblasti signálového spravodajstva Spojených štátov, ktoré majú zložky spravodajských služieb ďalej zaviesť do svojich vnútorných pravidiel a postupov.
125. Vykonávacím nariadením 14086 sa zavádzajú dve nové požiadavky podľa práva USA, ktoré odzrkadľujú požiadavky pripomenuté Súdnym dvorom Európskej únie v jeho rozsudku Schrems II, a to, že činnosti v oblasti signálového spravodajstva sa vykonávajú len do tej miery, do akej je to potrebné na dosiahnutie pokroku pri zhromažďovaní overených priorít v rámci spravodajstva, a len v rozsahu a spôsobom, ktorý je primeraný overenej priorite v rámci spravodajstva¹³⁶.
126. EDPB chápe, že tieto zložky boli zahrnuté tak, aby odrážali zásady nevyhnutnosti a proporcionality stanovené v práve EÚ a v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie a ESĽP, ktorých cieľom je

¹³³ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod iv) ods. B a C.

¹³⁴ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 150.

¹³⁵ Návrh rozhodnutia, poznámka pod čiarou č. 272.

¹³⁶ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. a) bod ii) ods. A a B.

zabezpečiť, aby sa zhromažďovanie a spracúvanie údajov obmedzovalo na to, čo je potrebné a primerané.

127. V tejto súvislosti EDPB pripomína proces stanovený na účely overenia priorít v rámci spravodajstva, ako aj možnú výnimku (pozri body 116, 117).
128. Okrem toho EDPB poznamenáva, že tieto zásady nevyhnutnosti a proporcionality uvedené vo vykonávacom nariadení budú musieť byť do jedného roka sfunkčnené a zavedené v pravidlách a postupoch každej zložky spravodajských služieb¹³⁷.

3.2.2.2 Osobitné záruky na zhromažďovanie informácií prostredníctvom signálového spravodajstva

129. EDPB takisto poznamenáva, že vo vykonávacom nariadení 14086 sa stanovujú obmedzenia týkajúce sa cieľov, na ktoré sa osobné údaje môžu a nemôžu zhromažďovať v kontexte zhromažďovania informácií prostredníctvom signálového spravodajstva¹³⁸.
130. EDPB víta, že vo vykonávacom nariadení sa stanovuje, že cielené zhromažďovanie by malo mať prednosť pred hromadným zhromažďovaním¹³⁹. V súvislosti so zhromažďovaním informácií prostredníctvom signálového spravodajstva sa vo vykonávacom nariadení stanovuje zoznam 12 cieľov, na ktoré možno zhromažďovať údaje, ktoré sa musia ďalej zdôvodniť v prioritách v rámci spravodajstva (pozri bod 117), ako aj zoznam piatich cieľov, na ktoré sa činnosti zhromažďovania informácií prostredníctvom signálového spravodajstva nesmú vykonávať¹⁴⁰. Tieto ustanovenia v zásade predstavujú záruku na zabezpečenie nevyhnutnosti zhromažďovania údajov.
131. EDPB však pripomína, že vykonávacie nariadenie 14086 takisto poskytuje prezidentovi Spojených štátov možnosť doplniť do zoznamu ďalšie ciele (pozri body 114, 115).¹⁴¹

3.2.2.3 Osobitné záruky pre hromadné zhromažďovanie

132. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems I zdôraznil, že „ochrana základného práva na rešpektovanie súkromného života na úrovni Únie vyžaduje, aby výnimky a obmedzenia v súvislosti s ochranou osobných údajov nepôsobili nad rámec toho, čo je prísne nevyhnutné“¹⁴², a rozhodol, že „právnu úpravu umožňujúcu orgánom verejnej moci všeobecný prístup k obsahu elektronických komunikácií treba považovať za právnu úpravu, ktorá zasahuje do podstaty obsahu základného práva na rešpektovanie súkromného života, ako je zaručené článkom 7 Charty“.
133. Vo veci Schrems II¹⁴³, pokiaľ ide o analýzu hromadného zhromažďovania v súvislosti s korelatívnym výkladom vykonávacieho nariadenia 12 333 a PPD-28, a najmä bodov 183 až 185, Súdny dvor zdôraznil, ako už bolo uvedené vyššie, že možnosť hromadného zhromažďovania, „ktorá v rámci programov sledovania založených na vykonávacom nariadení 12333 umožňuje prístup k údajom na ceste do Spojených štátov bez toho, aby podliehal tento prístup akémukoľvek preskúmaniu zo strany súdov, však v žiadnom prípade dostatočne jasne a presne nevymedzuje rozsah hromadného zhromažďovania osobných údajov“.

¹³⁷ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod iv) ods. B

¹³⁸ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. b) bod i) ods. A pododseky 1 až 12.

¹³⁹ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod ii) ods. A.

¹⁴⁰ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. b) bod ii) ods. A pododseky 1 až 5

¹⁴¹ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. b) bod i) ods. B.

¹⁴² Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems I, bod 92.

¹⁴³ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II.

134. EDPB teda poznamenáva, že Súdny dvor Európskej únie v zásade nevylúčil hromadné zhromažďovanie, ale vo svojom rozhodnutí vo veci Schrems II dospel k záveru, že na to, aby sa takéto hromadné zhromažďovanie uskutočnilo zákonne, musí byť zavedené dostatočne jasné a presné vymedzenie rozsahu takéhoto hromadného zhromažďovania.
135. EDPB takisto uznáva, že hoci vykonávacie nariadenie 14086 nahrádza PPD-28, poskytujú sa v ňom nové záruky a obmedzenia týkajúce sa zhromažďovania a používania údajov zhromažďovaných mimo USA, keďže sa neuplatňujú obmedzenia zákona FISA ani iné špecifickejšie zákony USA.
136. Pokiaľ ide o hromadné zhromažďovanie údajov, EDPB berie na vedomie, že vo vykonávacom nariadení 14086 sa stanovuje, že hromadné zhromažďovanie je naďalej povolené. EDPB totiž zdôrazňuje, že vymedzenie pojmu hromadné zhromažďovanie zostáva rovnaké ako v predchádzajúcom PPD-28: „*zhromažďovanie informácií prostredníctvom signálového spravodajstva, hromadným spôsobom znamená povolený zber veľkého množstva údajov signálového spravodajstva, ktoré sa z technických alebo prevádzkových dôvodov získavajú bez použitia diskriminantov (napr. bez použitia špecifických identifikátorov, selektorov.)*“¹⁴⁴.
137. Od rozsudku vo veci Schrems II Súdny dvor presne nešpecifikoval záruky potrebné na uskutočňovanie hromadného zhromažďovania. EDPB však pripomína, že ESĽP v tejto súvislosti vydal dôležité rozhodnutia týkajúce sa hromadného zhromažďovania a príslušných záruk.
138. EDPB pripomína, že hromadné zhromažďovanie tým, že umožňuje zhromažďovanie veľkého množstva údajov bez diskriminácie, predstavuje pre fyzické osoby¹⁴⁵ vyššie riziko ako cielené zhromažďovanie, a preto si vyžaduje zavedenie dodatočných záruk.
139. EDPB takisto poznamenáva, že Súdny dvor Európskej únie vypracoval ďalšiu judikatúru týkajúcu sa uchovávaní prevádzkových a lokalizačných údajov a následného prístupu k týmto údajom uchovávaným prevádzkovateľmi telekomunikácií, a to aj na účely národnej bezpečnosti, ktoré, hoci ich nemožno v tomto kontexte považovať za priamo uplatniteľné, by do určitej miery mohli byť relevantné v súvislosti so súčasným posudzovaním hromadného zhromažďovania v kontexte vykonávacieho nariadenia 12333.

1) Obmedzenie účelu

140. Vo vykonávacom nariadení sa stanovuje, že hromadné zhromažďovanie by sa malo uskutočňovať len po rozhodnutí, že „*informácie potrebné na presadenie overenej priority v rámci spravodajstva nemožno primerane získať cieleným zhromažďovaním*“¹⁴⁶ a že „*zložka spravodajských služieb uplatní primerané metódy a technické opatrenia s cieľom obmedziť zhromažďované údaje len na to, čo je potrebné na dosiahnutie overenej priority v rámci spravodajstva, pri súčasnom minimalizovaní zhromažďovania nesúvisiacich informácií*“¹⁴⁷. Okrem týchto záruk EDPB takisto uznáva, že použitie hromadne zhromaždených údajov sa využije na dosiahnutie jedného alebo viacerých zo šiestich uvedených cieľov¹⁴⁸. EDPB ďalej zdôrazňuje, že hoci sú tieto ciele podrobnejšie ako tie, ktoré boli

¹⁴⁴ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 4 písm. b).

¹⁴⁵ Pozri napríklad rozsudok ESĽP (veľká komora) z 25. mája 2021, Big Brother Watch a iní/Spojené kráľovstvo, (ďalej len „rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch“), odôvodnenie 363, v ktorom súd uvádza, že „*nie je presvedčený, že získavanie súvisiacich komunikačných údajov prostredníctvom hromadného odpočúvania je nevyhnutne menej rušivé ako získavanie obsahu*“.

¹⁴⁶ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod ii) ods. A.

¹⁴⁷ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod ii) ods. A.

¹⁴⁸ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod ii) ods. B.

uvedené v predchádzajúcej PPD-28, ktorú vo všeobecnosti nahradilo vykonávacie nariadenie 14086, rozsah takýchto možností zhromažďovania zostáva potenciálne široký, t.j. zahŕňa veľké objemy údajov.

141. EDPB tu zároveň pripomína, že vykonávacie nariadenie 14086 takisto poskytuje prezidentovi Spojených štátov možnosť doplniť do zoznamu ďalšie ciele (pozri bod 115)¹⁴⁹.

2) Predchádzajúce nezávislé povolenie

142. EDPB zdôrazňuje, že ESĽP pripisuje veľký význam predchádzajúcemu nezávislému povoleniu v súvislosti s hromadným zhromažďovaním údajov na účely národnej bezpečnosti. Súd predovšetkým rozhodol, že „aby sa minimalizovalo riziko zneužitia právomoci hromadného odpočúvania, súd sa domnieva, že proces musí podliehať ‚zárukám medzi koncovými bodmi‘, čo znamená, že na vnútroštátnej úrovni by sa v každej fáze procesu mala posúdiť nevyhnutnosť a proporionalita prijatých opatrení; že hromadné odpočúvanie by malo podliehať nezávislému povoleniu na začiatku, keď sa vymedzuje predmet a rozsah operácie, a že operácia by mala podliehať dohľadu a nezávislému preskúmaniu ex post facto. Podľa názoru súdu ide o základné záruky, ktoré budú základným kameňom akéhokoľvek režimu hromadného odpočúvania v súlade s článkom 8.“¹⁵⁰
143. EDPB takisto berie na vedomie tento bod tohto rozsudku vo veľkej komore, v ktorom štrasburský súd ďalej zdôrazňuje, že „súhlasí s komorou, že hoci súdne povolenie je ‚dôležitou zárukou proti svojvoľnému konaniu‘, nie je ‚nevyhnutnou požiadavkou‘ (pozri body 318 – 320 rozsudku komory). Hromadné odpočúvanie by však mal povoliť nezávislý orgán; teda orgán, ktorý je nezávislý od výkonnej moci“¹⁵¹.
144. V tejto súvislosti EDPB poznamenáva, že vo vykonávacom nariadení sa nestanovuje takéto nezávislé predchádzajúce povolenie na hromadné zhromažďovanie a že sa to nestanovuje ani vo vykonávacom nariadení 12333 (pozri ďalej oddiel o vykonávacom nariadení 12333).

3) Pravidlá uchovávania

145. EDPB pripomína, že ďalším dôležitým súborom záruk sú pravidlá týkajúce sa trvania zhromažďovania a uchovávania údajov. V tejto súvislosti ESĽP zdôraznil, že „vo vnútroštátnom práve by sa malo stanoviť obmedzenie dĺžky odpočúvania, postup, ktorý sa má dodržiavať pri skúmaní, používaní a uchovávaní získaných údajov, preventívne opatrenia, ktoré je potrebné prijať pri oznamovaní údajov iným stranám, a okolnosti, za ktorých môžu alebo musia byť zachytené údaje vymazané alebo zničené“¹⁵², keďže tieto záruky „sa rovnako týkajú hromadného odpočúvania.“¹⁵³
146. V tejto súvislosti EDPB chápe, že vo vykonávacom nariadení sa stanovujú pravidlá týkajúce sa uchovávania osobných údajov zhromaždených prostredníctvom signálového spravodajstva, a to aj hromadne¹⁵⁴. EDPB poznamenáva, že podľa oddielu 2 písm. c) bodu iii) ods. A vykonávacieho nariadenia 14086 každá zložka spravodajských služieb, ktorá zaobchádza s osobnými informáciami zhromaždenými prostredníctvom signálového spravodajstva, zavedie a uplatňuje pravidlá a postupy navrhnuté tak, aby minimalizovali šírenie a uchovávanie osobných informácií zhromaždených

¹⁴⁹ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod ii) ods. C.

¹⁵⁰ Pozri rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 350.

¹⁵¹ Pozri rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 351.

¹⁵² Pozri rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 348.

¹⁵³ Pozri rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 348.

¹⁵⁴ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod iii) ods. A pododsek 2 písm. a) až c).

prostredníctvom signálového spravodajstva. V týchto pravidlách sa však nestanovuje konkrétne obdobie uchovávaní, ale vo všeobecnosti sa odkazuje na rovnaké pravidlá uchovávaní údajov týkajúcich sa občanov alebo rezidentov USA a na situácie, keď nebolo prijaté žiadne konečné rozhodnutie o uchovávaní. EDPB sa preto obáva, že tieto obdobia uchovávaní, ako pri cielenom zhromažďovaní (pozri bod 122), nie sú v tomto vykonávacom nariadení jasne vymedzené, pokiaľ ide o hromadne zhromažďované údaje. Vyzýva Komisiu, aby poskytla svoje posúdenie nevyhnutnosti a proporcionality období uchovávaní, ktoré sa vzťahujú na občanov alebo rezidentov USA, a dostupné informácie o obdobiach uchovávaní v praxi, keď sa podľa práva USA nevykonalo žiadne konečné rozhodnutie o uchovávaní, keďže v súčasnom stave návrh rozhodnutia iba pripomína toto všeobecné pravidlo v jedinom krátkom odseku¹⁵⁵ a poznámke pod čiarou¹⁵⁶, čo neumožňuje určiť, či sú tieto obdobia uchovávaní nutné a primerané. Keďže, ako zdôraznil ESĽP, ide o kľúčovú záruku pre dotknutú osobu, aby mohli uplatňovať svoje práva v kontexte, v ktorom sa v prvom rade prijíma mimoriadne rušivé opatrenie na zhromažďovanie ich údajov, EDPB vyzýva Európsku komisiu, aby poskytla ďalšie vysvetlenia týkajúce sa rôznych období uchovávaní v praxi.

4) Záruky týkajúce sa „šírenia“

147. EDPB zároveň pripomína, že na zabezpečenie účinnosti nevyhnutnosti a proporcionality a zásady obmedzenia účelu ESĽP takisto uznal dôležitosť pravidiel stanovených zákonom o ďalšom šírení zhromažďovaných údajov, a to aj v súvislosti s hromadným zhromažďovaním¹⁵⁷.
148. V oddiele 2 písm. c) bode iii) ods. A pododseku 1 písm. c) vykonávacieho nariadenia 14086 sa stanovuje, že informácie o osobách, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, ktoré boli zhromaždené prostredníctvom činností v oblasti signálového spravodajstva, sa môžu šíriť len vtedy, ak sa oprávnená a primerane vyškolená osoba dôvodne domnieva, že osobné údaje budú primerane chránené a že príjemca potrebuje tieto informácie poznať.
149. S prihliadnutím na túto skutočnosť EDPB chápe, že ustanoveniami týkajúcimi sa šírenia podľa vykonávacieho nariadenia 14086 sa nestanovuje ani výslovný zákaz šírenia na iné účely ako na účely národnej bezpečnosti, pokiaľ ide o šírenie príslušným orgánom USA¹⁵⁸. EDPB vyzýva Komisiu, aby v tomto prípade ďalej objasnila príslušné pravidlá a záruky.
150. EDPB sa preto obáva, že údaje získané príslušnými orgánmi spravodajských služieb by sa potom mohli šíriť príslušným orgánom USA na účely boja proti trestnej činnosti vrátane závažných trestných činov v kontexte vyšetrovania trestných činov, čím by sa poskytla orgánom presadzovania práva bez akýchkoľvek ďalších konkrétnych obmedzení možnosť získať údaje, ktoré by mali zakázané zbierať priamo, a vyzýva Komisiu, aby tento bod ďalej posúdila.
151. V osobitnom kontexte následných prenosov (šírenie príjemcom mimo vlády Spojených štátov amerických vrátane zahraničnej vlády alebo medzinárodnej organizácie¹⁵⁹) EDPB pripomína, že zastáva názor, že ochrana poskytovaná údajom by sa mala zachovať aj v súvislosti s následnými prenosmi, a to aj v oblasti národnej bezpečnosti¹⁶⁰.

¹⁵⁵ Pozri návrh rozhodnutia, odôvodnenie 150.

¹⁵⁶ Pozri návrh rozhodnutia, poznámka pod čiarou č. 271.

¹⁵⁷ Pozri rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 348.

¹⁵⁸ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod iii) ods. A pododsek 1.

¹⁵⁹ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod iii) ods. A pododsek 1, najmä písmeno d).

¹⁶⁰ Pozri napríklad EDPB, *Opinion 14/2021 regarding the European Commission Draft Implementing Decision pursuant to Regulation (EU) 2016/679 on the adequate protection of personal data in the United Kingdom*

152. V tejto súvislosti sa vo vykonávacom nariadení poskytujú určité záruky, konkrétne požiadavka náležite zohľadňovať účel šírenia, hoci bez toho, aby sa výslovne požadovalo, aby účelom šírenia bola aj ochrana národnej bezpečnosti, povahu a rozsah šírených osobných údajov a možný škodlivý vplyv na dotknutú osobu alebo dotknuté osoby pred šírením údajov.
153. Zatiaľ čo EDPB uznáva, že niektoré z týchto záruk, najmä zohľadňovanie „*potenciálneho škodlivého vplyvu*“¹⁶¹ na dotknuté osoby, odrážajú niektoré požiadavky ESĽP, takisto zdôrazňuje, že štrasburský súd okrem toho vyžaduje právne záväznú povinnosť „*analyzovať a určiť, či zahraničný príjemca spravodajských informácií ponúka prijateľnú minimálnu úroveň záruk*“¹⁶², ktorú EDPB výslovne nenachádza v ustanoveniach vykonávacieho nariadenia týkajúcich sa šírenia informácií zahraničným príjemcom. EDPB preto vyzýva Komisiu, aby tento prvok ďalej posúdila.
154. EDPB takisto berie na vedomie, že Európska komisia ako súčasť svojho posúdenia primeranosti nezohľadnila existenciu medzinárodných dohôd s tretími krajinami alebo medzinárodnými organizáciami, v ktorých sa môžu stanovovať osobitné ustanovenia týkajúce sa medzinárodného prenosu osobných údajov spravodajskými službami do tretích krajín. EDPB sa domnieva, že uzavretie dvojstranných alebo mnohostranných dohôd s tretími krajinami na účely spravodajskej spolupráce bude mať pravdepodobne vplyv na posudzovaný právny rámec ochrany údajov.
155. EDPB preto vyzýva Európsku komisiu, aby objasnila, či takéto dohody existujú, za akých podmienok ich možno uzavrieť, a aby posúdila, či ustanovenia medzinárodných dohôd môžu mať vplyv na úroveň ochrany poskytovaných osobným údajom prenášaným z EHP v rámci legislatívneho rámca a postupov v súvislosti s následnými prenosmi na účely národnej bezpečnosti.

5) Dočasné hromadné zhromažďovanie na podporu počiatočnej technickej fázy cieleného zhromažďovania

156. EDPB pripomína, že v súvislosti s posledným spoločným preskúmaním štítu na ochranu osobných údajov boli diskusie zamerané najmä na výklad a uplatňovanie dodatočného dôvodu (situácie/scenáru) na hromadné zhromažďovanie podľa PPD-28 oddielu 2 poznámky pod čiarou č. 5 prvej vety, v ktorej sa uvádza, že „[o]bmedzenia uvedené v tomto oddiele sa nevzťahujú na údaje signálového spravodajstva, ktoré sa dočasne získavajú na uľahčenie cieleného zhromažďovania.“ Úrady USA vtedy vysvetlili význam „údajov signálového spravodajstva, ktoré sa dočasne získavajú na uľahčenie cieleného zhromažďovania“. EDPB z týchto diskusií pochopil, že táto poznámka pod čiarou znamená, že údaje sa môžu zhromažďovať hromadne – a bez ohľadu na šesť predpokladaných účelov –, ak sa zbierajú dočasne, s cieľom vytvoriť identifikátor vymedzeného cieľa. Predstavovalo by to teda ďalší dôvod na hromadné zhromažďovanie údajov a v tomto prípade by sa stále uplatňovali iba všeobecné zásady oddielu 1 PPD-28. Ako už bolo uvedené, Súdny dvor Európskej únie v rozsudku vo veci Schrems II dospel k záveru, že vykonávacie nariadenie 12333 ani PPD-28 v súvislosti s hromadným zhromažďovaním „*dostatočne jasne a presne nevymedzuje rozsah hromadného zhromažďovania osobných údajov*“¹⁶³.

[Stanovisko EDPB 14/2021 k návrhu vykonávacieho rozhodnutia Európskej komisie podľa nariadenia (EÚ) 2016/679 o primeranej ochrane osobných údajov v Spojenom kráľovstve]. Prijaté 13. apríla 2021, oddiely 4.3.2.1 a 4.3.2.2.

¹⁶¹ Pozri vykonávacie rozhodnutie 14086, oddiel 2 písm. c) bod iii) ods. A pododsek 1, písm. d).

¹⁶² Pozri rozsudok ESĽP (veľká komora) z 25. mája 2021, Centrum För Rättvisa/Švédsko, bod 326.

¹⁶³ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 183.

157. EDPB poznamenáva, že výnimka umožňujúca takýto druh hromadného zhromažďovania sa stále stanovuje vo vykonávacom nariadení 14086¹⁶⁴; EDPB však víta, že táto výnimka bola v porovnaní s PPD-28 zúžená a v zmysle vykonávacieho nariadenia 14086 sa poskytujú dodatočné záruky.
158. EDPB chápe, že v novom vykonávacom nariadení 14086 sa poskytujú záruky, ktoré zostávajú uplatniteľné v kontexte tohto typu dočasného technického hromadného zhromažďovania, najmä všeobecné zásady nevyhnutnosti a proporcionality vo vzťahu k overenej spravodajskej priorite, keď sa údaje získavajú bez diskriminantov pred uskutočnením dočasného zhromažďovania [oddiel 2 písm. a) až b), oddiel 2 písm. c) bod i) vykonávacieho nariadenia 14086]. EDPB rovnako chápe, že takéto hromadné zhromažďovanie, ktoré podporuje následné cielené zhromažďovanie prostredníctvom signálového spravodajstva, takisto podlieha dodatočným zárukám uvedeným v pododdieli 2 písm. c) bode iii) a nasledujúcich ustanovení¹⁶⁵.
159. EDPB však takisto pripomína – pozri bod 117 –, že vymedzením pojmu „*potvrdená spravodajská priorita*“ sa stanovuje odchylný postup, ktorý by nezahŕňal CLPO Úradu riaditeľa národnej spravodajskej služby.
160. EDPB však stále poznamenáva, že záruky uvedené v pododdieli týkajúcom sa hromadného zhromažďovania sa nevzťahujú na dočasné hromadné zhromažďovanie používané na podporu počiatočnej technickej fázy cieleného zhromažďovania informácií prostredníctvom signálového spravodajstva, ako je uvedené v oddiele 2 písm. c) bode ii) ods. D vykonávacieho nariadenia 14086, čo najmä znamená, že v tejto súvislosti možno hromadne zhromaždené údaje použiť na iné účely, ako sú účely uvedené v pododdieli 2 písm. c) bode ii). EDPB by uvítal objasnenie účelov v návrhu rozhodnutia, na ktoré možno hromadne zhromaždené údaje v tejto súvislosti použiť, ako aj uplatňovania obmedzení stanovených v pododdieli 2 písm. c) bode i) na zhromažďovanie informácií prostredníctvom signálového spravodajstva vo všeobecnosti (konkrétne len na uvedené legitímne ciele) v kontexte dočasného hromadného zhromažďovania v návrhu rozhodnutia.
161. Na záver EDPB takisto zdôrazňuje, že táto výnimka pre dočasné hromadné zhromažďovanie vzhľadom na cielené zhromažďovanie a zostávajúce záruky, ktoré sa majú uplatniť, zostáva nejasná, najmä pokiaľ ide o to, ktoré záruky vykonávacieho nariadenia 14086 by sa vzťahovali na ktorú fázu (hromadné zhromažďovanie, ďalšie cielené zhromažďovanie) a vyzýva Komisiu, aby tieto prvky ďalej posúdila a aby ich posúdila aj v praxi v budúcich spoločných preskúmaniach.
162. Okrem toho, aj keď EDPB ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že hoci bol pojem „dočasne“ o niečo podrobnejší vo vykonávacom nariadení ako v PPD-28, podľa EDPB to stále znamená, že pokiaľ cieľ nebol určený, hromadné zhromažďovanie by mohlo pokračovať. V tejto súvislosti EDPB pripomína potrebu mať jasné a presné pravidlá a zdôrazňuje aj kľúčovú záruku, ktorú tieto pravidlá predstavujú pre dotknuté osoby.
163. Na záver, pokiaľ ide o záruky uplatniteľné na hromadné zhromažďovanie, EDPB je naďalej znepokojený tým, že napriek dodatočným zárukám stanoveným vo vykonávacom nariadení 14086 sa stále poskytuje možnosť zhromažďovať údaje hromadne, t.j. bez diskriminantov, bez kľúčových záruk, ako je predchádzajúce povolenie na zhromažďovanie týchto údajov, a to aj v neštandardnej situácii dočasného technického hromadného zhromažďovania, aj s prihliadnutím na potrebu ďalších objasnení a vyjadrené obavy týkajúce sa prísneho obmedzenia účelu následného prístupu k údajom, jasných

¹⁶⁴ Pozri vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod ii) ods. D a návrh rozhodnutia, poznámku pod čiarou č. 226.

¹⁶⁵ Ďalšie prvky týchto ustanovení sú uvedené v predchádzajúcich oddieloch.

a prísnych pravidiel uchovávaní údajov a prísnejších záruk týkajúcich sa šírenia hromadne zhromaždených údajov, aj v súvislosti s následnými prenosmi.

164. Vo všeobecnosti EDPB zdôrazňuje, že uvedené rozhodnutie ESĽP opäť poukazuje na dôležitosť komplexného dohľadu zo strany nezávislých dozorných orgánov. EDPB zdôrazňuje, že nezávislý dohľad vo všetkých fázach procesu vládneho prístupu na účely národnej bezpečnosti je dôležitou zárukou proti svojvoľným opatreniam dohľadu, a teda aj na posúdenie primeranej úrovne ochrany údajov. Cieľom záruky nezávislosti dozorných orgánov v zmysle článku 8 ods. 3 Charty EÚ je zaručiť účinné a spoľahlivé monitorovanie dodržiavania pravidiel o ochrane jednotlivcov týkajúcich sa spracúvania osobných údajov. Platí to najmä za okolností, keď sa v dôsledku povahy tajného dozoru jednotlivcovi bráni požiadať o preskúmanie alebo sa priamo zúčastniť na akomkoľvek konaní preskúmania pred výkonom opatrenia dozoru alebo počas neho.
165. EDPB pripomína svoje stanovisko, že posúdenie primeranosti závisí od všetkých okolností prípadu, najmä od účinnosti dohľadu *ex post* a právnej nápravy, ako sa stanovuje v právnom rámci.

3.2.2.4 Právny rámec upravujúci osobitné zhromažďovanie na účely národnej bezpečnosti prvkami spravodajskej služby na území USA a mimo neho

166. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems II zdôraznil, že z článku 702 FISA „nevyplyva existencia obmedzení oprávnění, které obsahuje a kterým sa vykonávají programy sledování na účely zahraničních spravodajských informací, ani existencia záruk pre osoby, ktoré nie sú americkými občanmi a ktorých sa môžu týkať tieto programy“¹⁶⁶. To viedlo Súdny dvor k záveru, že „za týchto podmienok (...) tento článok nemôže zabezpečiť úroveň ochrany, ktorá je v podstate rovnocenná s úrovňou zaručenou Chartou (...), podľa ktorej samotný právny základ, ktorý umožňuje zásah do základných práv, musí na účely splnenia zásady proporcionality sám definovať rozsah obmedzenia výkonu dotknutého práva a stanoviť jasné a presné pravidlá, ktoré budú upravovať rozsah a uplatnenie predmetného opatrenia a ukladať minimálne požiadavky“¹⁶⁷.
167. V súvislosti s vykonávacím nariadením 12333 Súdny dvor poznamenal, že „nepriзнава práva uplatniteľné pred súdmi voči americkým orgánom“¹⁶⁸ a takisto dospel k záveru, že „v rámci programov sledování založených na E.O. 12333 umožňuje prístup k údajom na ceste do Spojených štátov bez toho, aby podliehal tento prístup akémukoľvek preskúmaniu zo strany súdov, však v žiadnom prípade dostatočne jasne a presne nevymedzuje rozsah hromadného zhromažďovania osobných údajov“¹⁶⁹, po analýze podmienok, za ktorých by sa hromadné zhromažďovanie mohlo uskutočniť podľa tohto príkazu v spojení s PPD-28.
168. Pokiaľ ide o tieto osobitné režimy zhromažďovania údajov, vo vykonávacom nariadení 14086 sa teraz stanovujú nové pravidlá.

3.2.2.4.1 Zhromažďovanie údajov na účely národnej bezpečnosti podľa oddielu 702

169. EDPB pripomína, že PCLOB privítala vo svojej poslednej správe zistenia týkajúce sa oddielu 702 zákona FISA ¹⁷⁰, že „v praxi sa na ,osoby, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA‘, takisto vzťahujú obmedzenia prístupu a uchovávaní vyžadované v rámci postupov minimalizácie a/alebo zacielenia rôznych

¹⁶⁶ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 180.

¹⁶⁷ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 180.

¹⁶⁸ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 182.

¹⁶⁹ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 183.

¹⁷⁰ Pozri *Report on the Surveillance program operated pursuant of Section 702 FISA* (Správa o programe sledování vykonávanom podľa oddielu 702 zákona FISA) komisie PCLOB, s. 100.

agentúr, a to vzhľadom na náklady a ťažkosti spojené s identifikáciou a odstraňovaním informácií o osobách z USA v prípade veľkého množstva údajov, v dôsledku čoho sa zvyčajne pracuje s celým súborom údajov v súlade s prísnejšími normami USA týkajúcimi sa údajov“.

170. Podľa týchto zistení *„program nezhrmažďuje komunikáciu hromadne“*. Tento záver sa potvrdil aj v štatistických správach o transparentnosti vydaných úradom ODNI v roku 2014 a 2021. Podľa správy PCLOB sa navyše na zacielenie sledovania používajú *„určené selektory“*, napríklad e-mailová adresa alebo telefónne číslo.
171. EDPB však takisto pripomína, že zároveň v súvislosti s oddielom 702 bolo počas posledného preskúmania štítu na ochranu osobných údajov objasnené, že *„osoba“*, ktorá sa má identifikovať ako cieľ, sa môže vzťahovať na niekoľko jednotlivcov, ktorí používajú rovnaký identifikátor za predpokladu, že všetci títo jednotlivci by neboli občanmi ani rezidentmi USA a spĺňali by príslušné kritériá na to, aby boli cieľom. EDPB takisto pripomína, že počas tretieho ročného spoločného preskúmania štítu na ochranu osobných údajov v roku 2019 sa požadovalo ďalšie objasnenie v kontexte programu UPSTREAM, aby sa vylúčilo, že dochádza k rozsiahlemu a nerozlišujúcemu prístupu k osobným údajom osôb, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA¹⁷¹.
172. Okrem toho EDPB pripomína, že skutočnosť, že zhromažďovanie podľa oddielu 702 zákona FISA je odôvodnené tým, že *„významným účelom nadobudnutia je získanie zahraničných spravodajských informácií“*, stále ponecháva určitú neistotu, pokiaľ ide o obmedzenie účelu a nevyhnutnosť. EDPB však poznamenáva, že podľa oddielu 2 písm. a) bodov A a B vykonávacieho nariadenia 14086 sa činnosti v oblasti signálového spravodajstva budú vykonávať len po rozhodnutí, že tieto činnosti sú potrebné na dosiahnutie potvrdenej priority a len v rozsahu a spôsobom, ktorý je primeraný takejto priority a ktorý je čo najviac prispôsobený na dosiahnutie potvrdenej priority, pričom sa náležite zohľadnia relevantné faktory, ako je rušivosť zhromažďovania, citlivosť údajov, neúmerný vplyv na súkromie a občianske slobody. EDPB však očakáva ďalšie objasnenia o konkrétnej realizácii a fungovaní, a to aj v kontexte uplatňovania oddielu 702 zákona FISA.
173. Keďže samotný EDPB nemá priamy prístup k týmto informáciám, v tejto súvislosti vyzval na nezávislé posúdenie nevyhnutnosti a proporcionality vymedzenia *„cieľov“* a pojmu *„zahraničné spravodajstvo“* podľa oddielu 702 zákona FISA (a to aj v kontexte programu UPSTREAM) po jeho obnovení. EDPB sa domnieva, že jeho predchádzajúca výzva na ďalšie nezávislé posúdenie procesu uplatňovania selektorov v konkrétnych prípadoch (*„určenie selektorov“*), ako aj na ďalšie objasnenie v kontexte programu UPSTREAM je relevantná. S prihliadnutím na nové vykonávacie nariadenie 14086 preto EDPB požaduje dodatočné informácie, aby mohol posúdiť a monitorovať aj to, ako a do akej miery sa v tomto kontexte budú v praxi uplatňovať novozavedené zásady nevyhnutnosti a proporcionality, a očakáva posúdenie aj v kontexte budúcich spoločných preskúmaní.
174. EDPB víta, že plne funkčná Rada pre dohľad nad ochranou súkromia a občianskych slobôd (ďalej len *„PCLOB“*) ako nezávislá agentúra pre dohľad sa rozhodla uskutočniť *„projekt dohľadu s cieľom preskúmať program sledovania, ktorý výkonná zložka prevádzkuje v súlade s oddielom 702 zákona o dohľade nad zahraničnou rozvedkou (FISA), v očakávaní dátumu ukončenia platnosti oddielu 702 v decembri 2023 a nadchádzajúceho verejného a kongresového zvažovania jeho opätovného*

¹⁷¹ Pozri správu o treťom spoločnom preskúmaní, s. 17, bod 83.

povolenia“¹⁷². EDPB takisto víta, že „preskúmanie sa vzťahuje na vybrané oblasti, na ktoré sa zameriava vyšetrovanie, okrem iného vrátane otázok občanov alebo rezidentov USA týkajúcich sa informácií zhromaždených podľa oddielu 702 a zhromažďovania v rámci programu „Upstream“ vykonaného podľa oddielu 702“¹⁷³ a „zahŕňa aj preskúmanie predchádzajúcej a predpokladanej hodnoty a efektívnosti programu, ako aj primeranosti existujúcich záruk ochrany súkromia a občianskych slobôd“¹⁷⁴. EDPB následne zdôrazňuje, že na primerané a komplexné posúdenie záruk ochrany súkromia poskytovaných a uplatňovaných v kontexte tohto programu sledovania by bol potrebný prístup k zisteniam PCLOB v tejto správe týkajúcim sa oddielu 702.

175. EDPB okrem toho s prihliadnutím na nové vykonávacie nariadenie 14086 požaduje dodatočné informácie, aby mohol posúdiť a monitorovať aj to, ako a do akej miery sa v tomto kontexte budú v praxi uplatňovať novozavedené zásady nevyhnutnosti a proporcionality, ako aj iné stanovené záruky.

3.2.2.4.2 Zber údajov na účely národnej bezpečnosti podľa vykonávacieho nariadenia 12333

176. Ako uznal Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems II, analýza zákonov tretej krajiny, v prípade ktorej sa posudzuje primeranosť, by sa nemala obmedzovať na zákony a postupy umožňujúce sledovanie v rámci fyzických hraníc danej krajiny, ale mala by zahŕňať aj analýzu právnych základov v tejto tretej krajine, ktoré jej umožňujú vykonávať sledovanie mimo jej územia, pokiaľ ide o údaje EÚ. Nevyhnutné obmedzenia vládneho prístupu k údajom by sa mali rozšíriť na osobné údaje „na ceste“ do krajiny, v prípade ktorej sa uznáva primeranosť.
177. EDPB víta všeobecnú verejnú správu vydanú PCLOB o vykonávacom nariadení 12333 zverejnenú v apríli 2021, ale poznamenáva, že táto správa zostáva všeobecná, keďže väčšina zistení je utajená.
178. V tejto súvislosti EDPB vzhľadom na neistotu a nejasnosti týkajúce sa spôsobu, akým sa uplatňovalo vykonávacie nariadenie 12333, a na dôležitosť objasnenia toho, ako sa bude uplatňovať vo svetle nového vykonávacieho nariadenia 14086, opäť zdôrazňuje dôležitosť očakávaných správ PCLOB o tomto nariadení¹⁷⁵. Chápe však, že väčšina ich obsahu pravdepodobne zostane utajená, takže žiadne ďalšie informácie o konkrétnom uplatňovaní vykonávacieho nariadenia 12333 a o jeho nevyhnutnosti a proporcionality nebudú sprístupnené verejnosti ani EDPB.
179. EDPB by preto osobitne uvítal, aby správa PCLOB o uplatňovaní vykonávacieho nariadenia 14086 nebola utajená, ale aby bola plne dostupná po jej dokončení, vrátane častí, v ktorých by sa posudzovalo uplatňovanie záruk uvedených vo vykonávacom nariadení 14086 pri zhromažďovaní údajov podľa vykonávacieho nariadenia 12333. EDPB takisto vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť tomuto bodu v kontexte budúcich spoločných preskúmaní.
180. Vo všeobecnosti, pokiaľ ide o rôzne právne nástroje, ktoré poskytujú spravodajským službám USA možnosť zbierať a ďalej pristupovať k údajom a spracúvať ich v právnom rámci USA, EDPB by uvítal objasnenie v súvislosti s ich vzájomných pôsobení s novým vykonávacím nariadením 14086

¹⁷² Pozri [NOTICE OF THE PCLOB OVERSIGHT PROJECT EXAMINING SECTION 702 OF THE FOREIGN INTELLIGENCE SURVEILLANCE ACT \(FISA\) \[OZNÁMENIE O PROJEKTE DOHĽADU PCLOB SKÚMAJÚCOM ODDIEL 702 ZÁKONA O DOHĽADE NAD ZAHRANIČNOU ROZVIEDKOU \(FISA\)\]](#).

¹⁷³ Pozri vyššie.

¹⁷⁴ Pozri vyššie.

¹⁷⁵ Všeobecná správa o vykonávacom nariadení 12333 zostala z väčšej časti utajená – zverejnená bola len krátka verejná verzia, ako aj správa a odporúčania o protiteroristických činnostiach CIA vykonávaných podľa vykonávacieho nariadenia 12333, ktoré boli takisto zverejnené len sčasti.

a očakáva uistenia, že predchádzajúce obavy vyjadrené v predchádzajúcich stanoviskách EDPB v súvislosti s nimi by sa vyriešili prijatím týchto nových záruk.

181. EDPB takisto vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť týmto aspektom v kontexte budúcich spoločných preskúmaní.

3.2.2.4.3 Správa PCLOB

182. EDPB víta, že vo vykonávacom nariadení 14086 sa stanovuje aj požiadavka, aby PCLOB vypracovala správu týkajúcu sa vykonávania vykonávacieho nariadenia. EDPB zdôrazňuje, že táto správa by mala obsahovať posúdenie tejto konkrétnej možnosti zhromažďovať údaje na účely uvedené pre ciele zhromažďovanie, ako aj hromadné zhromažďovanie, a to aj z technických dôvodov, ktorá sa poskytuje vo vykonávacom nariadení, aby bolo možné lepšie pochopiť kľúčové pojmy vykonávacieho nariadenia 14086 a ich chápanie a uplatňovanie v praxi v rôznych programoch sledovania. Táto správa by bola potrebná aj na posúdenie toho, ako sa vykonávacie nariadenie zavedie do vnútorných postupov a politik zložiek spravodajských služieb.

3.2.3 Záruka C – dohľad

3.2.3.1 Úvod

183. Spravodajské činnosti USA podliehajú viacstupňovému procesu dohľadu. Štruktúru dohľadu v USA možno rozdeliť na vnútorný a vonkajší dohľad. Vo všetkých zložkách spravodajských služieb pôsobia úradníci pre dohľad a dodržiavanie predpisov, ktorí vykonávajú pravidelný dohľad nad činnosťami v oblasti signálového spravodajstva, vrátane úradníkov pre ochranu súkromia a občianskych slobôd a generálnych inšpektorov. Okrem toho existujú vonkajšie orgány dohľadu, ako napríklad Rada pre dohľad nad ochranou súkromia a občianskych slobôd (PCLOB) a Rada pre dohľad nad spravodajskou službou.
184. EDPB pripomína, že k zásahu dochádza v čase zhromažďovania údajov, ale aj v čase prístupu orgánu verejnej moci k údajom s cieľom ďalšieho spracúvania. ESĽP viackrát uviedol, že akýkoľvek zásah do práva na súkromie a ochranu údajov by mal podliehať účinnému, nezávislému a nestrannému systému dohľadu, ktorý musí zabezpečiť sudca alebo iný nezávislý orgán¹⁷⁶ (napr. správny orgán alebo parlamentný orgán).
185. Hoci ESĽP uviedol, že uprednostňuje, ak je za dohľad zodpovedný sudca, nevylúčil, že zodpovedný môže byť aj iný orgán „za predpokladu, že orgán je dostatočne nezávislý od výkonnej moci“¹⁷⁷ a „od orgánov vykonávajúcich dohľad a má dostatočné právomoci a kompetencie na vykonávanie účinnej a nepretržitej kontroly“¹⁷⁸.
186. ESĽP dodal, že pri posudzovaní nezávislosti je potrebné zohľadniť „spôsob vymenovania a právne postavenie členov dozorného orgánu“¹⁷⁹.

¹⁷⁶ Rozsudok ESĽP zo 6. septembra 1978, Klass a i./Nemecko (ďalej len „rozsudok ESĽP vo veci Klass“), body 17 a 51.

¹⁷⁷ Rozsudok ESĽP vo veci Zakharov, bod 258; rozsudok ESĽP z 10. februára 2009, Ioardachi a i./Moldavsko, body 40 a 51; rozsudok ESĽP z 26. apríla 2007, Dumitru Popescu/Rumunsko, body 70 – 73.

¹⁷⁸ Rozsudok ESĽP vo veci Klass, bod 56.

¹⁷⁹ Rozsudok ESĽP vo veci Zakharov, bod 278.

187. EŠLP takisto uviedol, že sa má preskúmať, či je činnosť dozorného orgánu otvorená verejnej kontrole. To by sa dalo dosiahnuť napríklad v prípade, že by dozorný orgán podával každoročne vláde správy, resp. verejné správy by sa predkladali parlamentu a rokovalo by sa o nich v parlamente¹⁸⁰.
188. Nezávislý dohľad nad vykonávaním opatrení sledovania zohľadnil aj Súdny dvor Európskej únie v rozsudku vo veci Schrems II, keďže „[...] cieľom kontroly vykonávanej súdom FISC je teda overiť, či tieto programy sledovania zodpovedajú cieľu získať informácie v oblasti zahraničných spravodajských informácií, ale nezaoberá sa tým, či boli osoby správne zacielené s cieľom získať zahraničné spravodajské informácie“¹⁸¹.

3.2.3.2 Vnútrotný dohľad

3.2.3.2.1 Generálni inšpektori

189. EDPB uznáva, že generálni inšpektori majú širokú škálu oprávnení, ktoré sú potrebné na monitorovanie spravodajských činností. Generálni inšpektori majú najmä prístup k všetkým informáciám potrebným na posúdenie celkového súladu práce agentúr s právnymi predpismi, okrem iného vrátane zákonov týkajúcich sa ochrany súkromia a údajov, a môžu vydávať predvolania, ako aj prijímať prisahu od akejkolvek osoby v súvislosti s vyšetrovaním generálnych inšpektorov.
190. Na základe uvedeného sa EDPB domnieva, že generálni inšpektori majú vo všeobecnosti rozsiahle vyšetrovacie právomoci. Nemajú však žiadne záväzné právomoci v oblasti nápravy a vydávajú len nezáväzné odporúčania¹⁸².
191. EDPB uznáva, že generálnym inšpektorom sa v zásade nebude brániť ani zakazovať začať, vykonávať alebo dokončiť akýkoľvek audit alebo vyšetrovanie, ani vydávať akékoľvek predvolanie v priebehu akéhokoľvek auditu alebo vyšetrovania.¹⁸³ V tejto súvislosti však EDPB poznamenáva, že generálni inšpektori sú pod právomocou, vedením a kontrolou príslušného riaditeľa ministerstva, ktorý im môže zakázať prístup k informáciám, viesť vyšetrovanie a okrem iného vydávať akékoľvek predvolania v prípadoch, keď riaditeľ ministerstva určí, že takýto zákaz je nevyhnutný na ochranu národných záujmov. Riaditeľ ministerstva však musí o výkone tejto právomoci informovať zodpovedné výbory Kongresu USA.¹⁸⁴
192. EDPB poznamenáva, že generálnych inšpektorov môže odvolať iba prezident USA, ktorý musí informovať Kongres o dôvodoch takéhoto odvolania.
193. EDPB poznamenáva, že od vydania stanovísk pracovnej skupiny 29 a potom EDPB nedošlo k významným zmenám mechanizmu vnútorného dohľadu. EDPB preto v súlade so stanoviskom 01/2016 pracovnej skupiny 29¹⁸⁵ dospel k záveru, že vo všeobecnosti sú zavedené dostatočné mechanizmy vnútorného dohľadu.

¹⁸⁰ Rozsudok EŠLP vo veci Zakharov, bod 283; rozsudok EŠLP z 9. júna 1990, L./Nórsko; rozsudok EŠLP z 18. mája 2010, Kennedy/Spojené kráľovstvo, bod 166.

¹⁸¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 179.

¹⁸² Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 105.

¹⁸³ Zákon o generálnom inšpektorovi z roku 1978, § 3 písm. a).

¹⁸⁴ Pozri napr. zákon o generálnom inšpektorovi z roku 1978, § 8 (v prípade ministerstva obrany); § 8E (v prípade ministerstva spravodlivosti), § 8G písm. d) bod 2 ods. A a B (v prípade NSA); 50. U.S.C. § 403q písm. b) (v prípade CIA); zákon o povolení spravodajstva na rozpočtový rok 2010, oddiel 405 písm. f) (v prípade spravodajských služieb).

¹⁸⁵ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29.

3.2.3.3 Vonkajší dohľad

194. EDPB poznamenáva, že okrem orgánov uvedených ďalej dohliadajú na činnosť spravodajských agentúr USA rôzne iné orgány v rámci vlády USA, ako napríklad Rada pre dohľad nad spravodajskou službou alebo výbory Kongresu. Tieto výbory môžu vykonávať svoje vlastné vyšetrovania a vypracúvať správy.

3.2.3.3.1 Rada pre dohľad nad ochranou súkromia a občianskych slobôd (PCLOB)

195. EDPB uznáva komplexnú úlohu dohľadu PCLOB, pokiaľ ide o nový mechanizmus nápravy a uplatňovanie vykonávacieho nariadenia 14086.
196. Po prvé, medzi jej nové funkcie patria konzultácie s ministrom spravodlivosti o menovaní sudcov Súdu pre preskúmanie ochrany údajov a špeciálnych advokátov. Po druhé, PCLOB každoročne preskúma proces nápravy, t. j. spracovanie oprávnených sťažností prostredníctvom mechanizmu nápravy. Ide o preskúmanie toho, či úrad CLPO a Súd pre preskúmanie ochrany údajov včas spracovali oprávnené sťažnosti, či majú úplný prístup k potrebným informáciám, či fungujú v súlade s vykonávacím nariadením 14086 a či spravodajské služby dodržiavajú rozhodnutia prijaté úradom CLPO a Súdom pre preskúmanie ochrany údajov.
197. Okrem toho sa musia uskutočniť konzultácie s PCLOB v prípade, keď spravodajské agentúry aktualizujú svoje vnútorné zásady a postupy na uplatňovanie vykonávacieho nariadenia 14086. Okrem toho PCLOB preskúma aktualizované zásady a postupy a posúdi ich súlad s vykonávacím nariadením 14086¹⁸⁶. Zatiaľ čo zistenia PCLOB nie sú záväzné *stricto sensu*, riaditeľ každej zložky spravodajských služieb je povinný starostlivo zvážiť a vykonať alebo inak riešiť všetky odporúčania uvedené v každom takomto preskúmaní v súlade s platnými zákonmi¹⁸⁷. EDPB vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť tomu, či a ako boli odporúčania PCLOB vykonané na úrovni agentúry v budúcich preskúmaniach, ak bude návrh rozhodnutia prijatý.
198. EDPB pripomína, že keďže PCLOB je nezávislá, „vyzýva sa“, aby preskúmala, ale nie je povinná preskúmať, či sú záruky stanovené vo vykonávacom nariadení 14086 riadne zvážené a či spravodajské služby v plnej miere splnili požiadavky procesu nápravy. EDPB však chápe, že PCLOB uviedla vo svojom dodatočnom vysvetlení pre EDPB, ako aj verejne¹⁸⁸, že prevezme úlohu stanovenú vo vykonávacom nariadení 14086.
199. EDPB okrem toho víta skutočnosť, že výsledky správ PCLOB sú určené na zverejnenie. Berúc do úvahy, že rôzne orgány v rámci mechanizmu nápravy a orgány spravodajských služieb musia v zásade vykonať odporúčania v správach PCLOB alebo sa nimi inak zaoberať, EDPB uznáva, že tieto odporúčania zohrávajú dôležitú úlohu pri zárukách ochrany súkromia.

¹⁸⁶ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) body iv) a v).

¹⁸⁷ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 2 písm. c) bod v) ods. B.

¹⁸⁸ [https://documents.pclob.gov/prod/Documents/EventsAndPress/4db0a50d-cc62-4197-af2e-2687b14ed9b9/Trans-Atlantic%20Data%20Privacy%20Framework%20EO%20press%20release%20\(FINAL\).pdf](https://documents.pclob.gov/prod/Documents/EventsAndPress/4db0a50d-cc62-4197-af2e-2687b14ed9b9/Trans-Atlantic%20Data%20Privacy%20Framework%20EO%20press%20release%20(FINAL).pdf).

200. EDPB poznamenáva, že prístup PCLOB k informáciám je obmedzený, ak prezident USA povolí vykonávanie „skrytých činností“¹⁸⁹ [covert actions] ministerstvami, agentúrami alebo subjektmi vlády Spojených štátov amerických.¹⁹⁰
201. EDPB na základe svojich predchádzajúcich stanovísk považuje PCLOB ako nezávislý orgán, ktorého odporúčania boli dôležitým príspevkom k reformám v USA a ktorého správy boli osobitne užitočným zdrojom na pochopenie fungovania rôznych programov sledovania, za základnú zložku štruktúry dohľadu.
202. EDPB však vo svojom treťom každoročnom spoločnom preskúmaní bývalého štítu na ochranu osobných údajov medzi EÚ a USA vyjadril poľutovanie, že PCLOB poskytla EDPB len tie isté informácie ako širokej verejnosti. Okrem toho bolo poľutovaniahodné, že PCLOB nevydala ďalšie správy o PPD-28, aby nadviazala na svoju prvú správu s cieľom poskytnúť ďalšie skutočnosti o tom, ako sa uplatňujú záruky PPD-28, ani všeobecnú aktualizovanú správu o oddiele 702 zákona FISA.
203. EDPB preto víta oznámenie PCLOB adresované EDPB, že v blízkej budúcnosti možno očakávať uverejnenie následnej správy o oddiele 702 zákona FISA. Okrem toho EDPB vyjadruje spokojnosť nad tým, že PCLOB informovala o svojom záväzku umožniť zverejnenie svojich správ týkajúcich sa vykonávacieho nariadenia 14086. EDPB však pripomína, že zverejňovanie neutajovaných správ sa riadi zákonmi USA a musí byť koordinované s agentúrami spravodajských služieb a nemôže o ňom rozhodovať PCLOB z vlastnej vôle.
204. Preto v prípade, že bude návrh rozhodnutia prijatý, EDPB pripomína, že pri budúcich preskúmaniach rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA by experti EDPB s bezpečnostnou previerkou mali preskúmať ďalšie dokumenty a diskutovať o ďalších utajovaných prvkoch, ak je to potrebné, aby sa zabezpečilo, že informácie v správach možno primerane posúdiť, pričom sa zohľadnia príslušné záujmy národnej bezpečnosti a uplatniteľná ochrana súkromia.
205. EDPB víta nezávislosť PCLOB a dohľad nad národnými spravodajskými službami, ktoré sa musia riadiť odporúčaniami PCLOB alebo sa nimi inak zaoberať, čo bude uvedené v správe PCLOB pre Kongres USA.
206. Pri zohľadnení požiadaviek ESĽP týkajúcich sa verejnej kontroly¹⁹¹, že správy dozorného orgánu musia byť predložené parlamentu a prerokované parlamentom, EDPB považuje za dostatočné, aby PCLOB predkladala svoje správy najmenej raz za polrok prezidentovi USA a najmä výborom Kongresu Senátu a Snemovne reprezentantov¹⁹², ktoré sú parlamentnými orgánmi USA.

¹⁸⁹ Podľa 50 U.S.C. § 3093 písm. e) bodu 1 pojem „skrytá činnosť“ znamená činnosť alebo činnosti vlády Spojených štátov amerických s cieľom ovplyvniť politické, ekonomické alebo vojenské podmienky v zahraničí, pričom sa predpokladá, že úloha vlády Spojených štátov amerických nebude zrejma alebo verejne uznaná, ale nejde o 1. činnosti, ktorých primárnym účelom je získavanie spravodajských informácií, tradičné kontrarozviedkové činnosti [...].

¹⁹⁰ 42 U.S.C. § 2000ee písm. g) bod 5; 50 U.S.C. § 3093 písm. a).

¹⁹¹ Rozsudok ESĽP z 9. júna 1990 vo veci Zakharov, bod 283; L/Nórsko; rozsudok ESĽP z 18. mája 2010, Kennedy/Spojené kráľovstvo, bod 166.

¹⁹² 42 U.S.C. § 2000ee písm. e).

3.2.3.3.2 Súd pre sledovanie v rámci zahraničného spravodajstva (FISC)

207. Za dohľad nad zhromažďovaním osobných údajov podľa oddielu 702 zákona FISA¹⁹³ je zodpovedný Súd pred sledovanie v rámci zahraničného spravodajstva, pričom proti rozhodnutiam súdu FISC sa možno odvolať na Revízný súd pre sledovanie v rámci zahraničného spravodajstva (FISCR).
208. Súd FISC dohliada na certifikačný proces zhromažďovania zahraničných spravodajských informácií podľa oddielu 702 zákona FISA a povoľuje elektronické sledovanie, fyzické prehliadky a iné vyšetrovacie opatrenia na účely zahraničného spravodajstva.¹⁹⁴ Súd FISC takisto schvaľuje postupy na zacielenie, minimalizáciu a zisťovanie certifikátov, ktoré sú právne záväzné pre spravodajské agentúry USA.¹⁹⁵ Ak súd FISC zistí, že požiadavky neboli splnené, môže certifikáciu úplne alebo čiastočne zamietnuť a požiadať o úpravu postupov.
209. Ak sa zistia porušenia postupov zacielenia, súd FISC môže nariadiť príslušnej spravodajskej agentúre, aby prijala nápravné opatrenia.¹⁹⁶ Nápravné opatrenia majú rozsah od individuálnych po štrukturálne opatrenia, napríklad od ukončenia získavania údajov a vymazania nezákonne získaných údajov až po zmenu v postupe získavania, a to aj v súvislosti s usmerňovaním a odbornou prípravou zamestnancov.
210. EDPB uznáva, že vo vykonávacom nariadení 14086 sa stanovuje, že úrad CLPO a DPRC majú hlásiť porušenia zástupcovi ministra spravodlivosti pre národnú bezpečnosť, ktorý tieto porušenia oznámi súdu FISC.¹⁹⁷
211. Ako uviedol Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems II, súd FISC nepovoľuje individuálne opatrenia sledovania, ale povoľuje programy sledovania¹⁹⁸. EDPB preto trvá na svojom znepokojení, že súd FISC nezabezpečuje účinný súdny dohľad nad zacielením na osoby, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, čo sa zdá byť nevyriešené novým vykonávacím nariadením 14086.
212. Pokiaľ ide o predchádzajúce nezávislé povolenie¹⁹⁹ dohľadu podľa oddielu 702 zákona FISA, EDPB vyjadruje poľutovanie nad tým, že na základe návrhu rozhodnutia²⁰⁰ a vysvetlení poskytnutých vládou USA sa nezdá, že by bol súd FISC viazaný dodatočnými zárukami vykonávacieho nariadenia 14086 pri certifikácii programov oprávňujúcich zacielenie na osoby, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA. Podľa názoru EDPB by sa však v tejto súvislosti mali zohľadniť dodatočné záruky uvedené v tomto nariadení. EDPB pripomína, že správy PCLOB by boli mimoriadne užitočné na posúdenie toho, ako sa budú vykonávať záruky vo vykonávacom nariadení 14086 a ako sa tieto záruky uplatňujú pri zhromažďovaní údajov podľa oddielu 702 zákona FISA.

3.2.4 Záruka D – fyzické osoby musia mať k dispozícii účinné prostriedky nápravy

213. EDPB pripomína, že účinné a vykonateľné práva fyzických osôb majú zásadný význam na zistenie primeranej úrovne ochrany údajov v tretej krajine. Dotknuté osoby musia mať k dispozícii účinný

¹⁹³ 50 U.S.C. 1881 písm. a).

¹⁹⁴ www.fisc.uscourts.gov/about-foreign-intelligence-surveillance-court.

¹⁹⁵ 50 U.S.C. 1881a písm. i).

¹⁹⁶ 50 U.S.C. § 1803 písm. h).

¹⁹⁷ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. c) bod i) ods. D; vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. d) bod i) ods. F.

¹⁹⁸ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 179.

¹⁹⁹ V prípade hromadného zhromažďovania údajov podľa vykonávacieho nariadenia 12333, pri ktorom súd FISC nie je príslušný, sa EDPB obáva, že na hromadné zhromažďovanie údajov nie je zavedený proces predchádzajúceho povolenia (pozri aj záruku B).

²⁰⁰ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 165.

prostriedkov nápravy na dosiahnutie svojich práv, ak sa domnievajú, že nie sú alebo neboli rešpektované. Súdny dvor Európskej únie vo svojich rozsudkoch vo veci Schrems I a Schrems II vysvetlil, že „právna úprava, ktorá neupravuje nijakú možnosť osoby podliehajúcej súdnej právomoci uplatniť právne prostriedky nápravy, aby mala prístup k osobným údajom, ktoré sa jej týkajú, alebo dosiahnuť opravu alebo vymazanie takýchto údajov, tak nerešpektuje podstatu obsahu základného práva na účinnú súdnu ochranu, ako je upravené článkom 47 Charty“. ²⁰¹

214. Systém USA týkajúci sa súdnych opravných prostriedkov obsahuje dôležité obmedzenie, ktoré veľmi sťažuje začatie súdneho konania proti opatreniam sledovania vlády USA na všeobecných súdoch. V Ústave USA sa vyžaduje, aby fyzická osoba preukázala svoju legitímáciu, t. j. aby preukázala „konkrétne, špecifickú a skutočnú alebo bezprostrednú ujmu“²⁰². Zdá sa, že táto požiadavka je vo veciach sledovania bezpredmetná vzhľadom na neexistenciu povinnosti oznámenia fyzickým osobám, ktoré sú predmetom sledovania, a to ani po tom, ako sa tieto opatrenia skončili.
215. V tejto súvislosti EDPB víta, že vo vykonávacom rozhodnutí 14086 sa stanovuje osobitný mechanizmus nápravy na vybavovanie a riešenie sťažností osôb, ktoré nie sú občanmi ani rezidentmi USA, ktoré sa týkajú činností USA v oblasti signálového spravodajstva. V rámci tohto nového mechanizmu sa požiadavka na legitímáciu neuplatňuje: podľa oddielu 4 písm. k) bodu ii) vykonávacieho nariadenia 14086 žiadateľ nemusí preukázať, že jeho údaje boli skutočne predmetom signálového spravodajstva USA. Dotknuté osoby sa tak môžu odvolávať na záruky stanovené vo vykonávacom nariadení 14086 vrátane záruk predpokladaných inými príslušnými zákonmi a ustanoveniami, ako sa uvádza v oddiele 4 písm. d) bode iii) vykonávacieho nariadenia 14086²⁰³. V tejto súvislosti sa novým mechanizmom dopĺňa spôsob nápravy, ktorý by inak neexistoval.
216. Nový mechanizmus má dve úrovne: v rámci prvej úrovne môžu fyzické osoby podať sťažnosť úradníkovi pre ochranu občianskych slobôd úradu riaditeľa národnej spravodajskej služby (CLPO). Na druhej úrovni sa môžu fyzické osoby odvolať proti rozhodnutiu CLPO na novovytvorenom orgáne, Súde pre preskúmanie ochrany údajov (DPRC). Nasledujúce oddiely sú zamerané predovšetkým na druhú úroveň mechanizmu nápravy. EDPB sa domnieva, že CLPO ako konajúci štátny úradník nemá dostatočný stupeň nezávislosti od výkonnej moci, a preto nemôže sám osebe primerane spĺňať požiadavky vyplývajúce z článku 47 Charty. Komisia toto posúdenie potvrdila pri viacerých príležitostiach.

3.2.4.1 Môže samotné zriadenie Súdu pre preskúmanie ochrany údajov na základe vykonávacieho nariadenia postačovať

217. Súd pre preskúmanie ochrany údajov nie je riadnym súdom zriadeným Kongresom podľa článku III Ústavy USA, ale je založený na vykonávacom nariadení, ktoré vydal prezident USA. Hoci EDPB vie o základnej úvahe, ktorou je vyhýbanie sa požiadavke preukázať legitímáciu (pozri aj bod 215), a vo všeobecnosti ju víta, vyvoláva to zásadnú otázku: Môže takýto mechanizmus nápravy (vôbec) spĺňať požiadavky článku 47 Charty? Podľa tohto ustanovenia má každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie boli porušené, právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom zriadeným zákonom.

²⁰¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems I, bod 95; Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 187.

²⁰² Clapper/Amnesty International USA, 568 U.S. 398 (2013) II., s. 10.

²⁰³ V oddiele 5 písm. h) vykonávacieho nariadenia 14086 sa výslovne vytvára právo dotknutých osôb podávať sťažnosti v súlade s mechanizmom nápravy.

218. Zatiaľ čo v anglickom znení článku 47 Charty sa odkazuje na „tribunál“, v iných jazykových verziách sa uprednostňuje slovo „súd“²⁰⁴. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems II zopakoval, že „dotknuté osoby musia mať najmä možnosť uplatniť právne prostriedky nápravy pred nezávislým a nestranným súdom, aby mali prístup k osobným údajom, ktoré sa ich týkajú, alebo dosiahnuť opravu alebo vymazanie takýchto údajov“²⁰⁵. V rovnakom kontexte posúdenia primeranosti úrovne ochrany údajov sa však Súdny dvor Európskej únie domnieva, že účinnú súdnu ochranu proti takýmto zásahom môže zabezpečiť nielen súd, ale aj orgán, ktorý ponúka záruky, ktoré sú v podstate rovnocenné zárukám vyžadovaným v článku 47 Charty²⁰⁶. Podobne sa v EDĽP stanovuje, že „každý, koho práva a slobody boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom“²⁰⁷, ktorým nemusí byť podľa ustálenej judikatúry ESĽP nevyhnutne súdny orgán²⁰⁸. Na posúdenie účinnosti opravného prostriedku pred týmto orgánom sú skôr relevantné právomoci a procesné záruky, ktoré má orgán, najmä či je nezávislý od výkonnej moci a zabezpečuje spravodlivosť konania²⁰⁹. Zdá sa, že obidva súdy nezakladajú svoje posúdenie na čisto formalistických kritériách, ale za rozhodujúce považujú hmotnoprávne záruky.
219. Súdny dvor Európskej únie vo veci Schrems II venoval osobitnú pozornosť účinnej náprave v oblasti prístupu k osobným údajom na účely národnej bezpečnosti. EDPB berie na vedomie, že Súdny dvor Európskej únie v tejto súvislosti nediskutoval o prvku „zriadený zákonom“ v článku 47 Charty, hoci ani mechanizmus ombudsmana pre štít na ochranu osobných údajov nebol založený na zákonnom práve USA. Namiesto toho, aby sa Súdny dvor Európskej únie zaoberal touto otázkou, posúdil rôzne aspekty svojho testu primeranosti [adequacy test], ako napríklad chýbajúce právomoci v oblasti nápravy. V rozsudku vo veci Schrems II sa teda neposkytuje žiadne usmernenie k posúdeniu prvku „zriadený zákonom“ podľa článku 47 Charty. Súdny dvor Európskej únie sa však k tejto záležitosti vyjadril aj v iných rozsudkoch. V nadväznosti na ustálenú judikatúru ESĽP v tejto súvislosti Súdny dvor Európskej únie vo svojich veciach C-487/19 a C-132/20 pripomenul, že cieľom uvedenia výrazu „zriadený zákonom“ je zabrániť tomu, aby organizácia súdneho systému nebola ponechaná na voľnú úvahu výkonnej moci, a zabezpečiť, aby sa táto oblasť spravovala zákonom prijatým zákonodarnou mocou spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vymedzujúcimi výkon jej právomoci²¹⁰. Ako vyplýva z tohto vyhlásenia, právo na súd zriadený zákonom veľmi úzko súvisí so zárukou nezávislosti.
220. Na základe týchto skutočností EDPB dospel k záveru, že v kontexte posúdenia primeranosti úrovne ochrany nie je osobitný mechanizmus nápravy vytvorený podľa vykonávacieho nariadenia 14086 na rozdiel od nápravy na súdoch podľa článku III sám osebe nedostatočný. Analýza úrovne ochrany v tejto súvislosti závisí od toho, či záruky uvedené vo vykonávacom nariadení 14086 a doplnené nariadením ministra spravodlivosti dostatočne zabezpečujú nezávislosť Súdu pre preskúmanie ochrany údajov voči ostatným mociam.
221. Komisia by mala priebežne monitorovať, či sa pravidlá stanovené vo vykonávacom nariadení 14086 a jeho doplňujúcich ustanoveniach, najmä v ustanoveniach, ktoré sú určené na podporu nezávislosti Súdu pre preskúmanie ochrany údajov, uplatňujú v plnom rozsahu a či v praxi účinne fungujú. Okrem

²⁰⁴ Napríklad „Gericht“ v nemeckej jazykovej verzii.

²⁰⁵ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 194.

²⁰⁶ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 197.

²⁰⁷ Článok 13 EDĽP.

²⁰⁸ Rozsudok ESĽP vo veci Klass, bod 67; Rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 359.

²⁰⁹ Rozsudok ESĽP vo veci Klass, bod 67; Rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 359.

²¹⁰ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 6. októbra 2021 vo veci C-487/19, W.Ž, ECLI:EU:C:2021:798, bod 129 a rozsudok z 29. marca 2022 vo veci C-132/20, Getin Noble Bank S.A., ECLI:EU:C:2022:235, bod 121.

toho by sa mali všetky zmeny rámca dôkladne preskúmať z hľadiska vplyvu na posúdenie Komisie podľa návrhu rozhodnutia. V tejto súvislosti EDPB poznamenáva, že zmeny vykonávacieho rozhodnutia 14086 a nariadenia ministra spravodlivosti môžu viesť k prijatiu okamžite uplatniteľných vykonávacích aktov, ktorými sa pozastavuje, zrušuje alebo mení rozhodnutie o primeranosti²¹¹.

3.2.4.2 Dostatočná nezávislosť od výkonnej moci

222. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku vo veci Schrems II zdôraznil, že je potrebné zabezpečiť nezávislosť súdu alebo orgánu, najmä od výkonnej moci, spolu so všetkými potrebnými zárukami, a to aj pokiaľ ide o podmienky odvolania alebo zrušenia vymenovania. Súdny dvor Európskej únie konkrétne kritizoval skutočnosť, že ombudsman je menovaný ministrom zahraničných vecí a priamo mu podlieha. Ombudsman bol neoddeliteľnou súčasťou Ministerstva zahraničných vecí USA. Súdny dvor Európskej únie takisto uviedol, že neexistujú žiadne konkrétne záruky na odvolanie alebo zrušenie vymenovania ombudsmana, čím sa podkopáva nezávislosť ombudsmana od výkonnej moci.
223. EDPB uznáva, že ustanoveniami vykonávacieho nariadenia 14086 a doplňujúceho nariadenia ministra spravodlivosti sa neukladá Súdu pre preskúmanie ochrany údajov povinnosť podávať správy ministrovi spravodlivosti, ako by to bolo v prípade vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným. Súd pre preskúmanie ochrany údajov nepodlieha ani „každodennému dohľadu“ ministra spravodlivosti²¹². Tieto záruky sú významným zlepšením v porovnaní so štítom na ochranu osobných údajov. Súd pre preskúmanie ochrany údajov je však zriadený v rámci výkonnej moci, konkrétne ministerstva spravodlivosti. Najmä z tohto dôvodu bude vykonávanie a účinné fungovanie záruk v praxi rozhodujúce pre určenie, či Súd pre preskúmanie ochrany údajov možno považovať za dostatočne nezávislý v praxi ako subjekt zriadený v rámci výkonnej moci, hoci nepredstavuje neoddeliteľnú súčasť ministerstva spravodlivosti. EDPB vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala, či sa tieto záruky uplatňujú v praxi v plnom rozsahu. Okrem toho EDPB navrhuje objasniť pojem „každodenný dohľad“, keďže „sudcovia“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov nepodliehajú žiadnemu dohľadu. Komisia potvrdila, že „každodenný dohľad“ sa má chápať v tomto zmysle.
224. Okrem uvedených záruk sa v rámci ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA predpokladajú určité záruky týkajúce sa vymenovania a odvolania „sudcov“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov. Hoci ich vymenúva minister spravodlivosti, ich vymenovanie je založené na kritériách používaných na hodnotenie uchádzačov o federálne sudcovské funkcie a zahŕňa konzultácie s PCLOB. Odvolanie „sudcov“ pred uplynutím ich funkčného obdobia alebo z prebiehajúceho konania je možné len za úzko vymedzených okolností, ktoré podľa chápania EDPB vychádzajú z ustanovení platných pre federálnych sudcov²¹³. Uplatňovanie týchto pravidiel predstavuje ďalší krok k posilneniu nezávislého postavenia Súdu pre preskúmanie ochrany údajov, pre ktoré bude opäť kľúčové vykonávanie v praxi. Z návrhu rozhodnutia ako takého však nie je jasné, či a ako sa bude dodržiavať súlad s týmito požiadavkami v Spojených štátoch. Na základe dodatočných vysvetlení poskytnutých Komisiou a vládou USA EDPB chápe, že PCLOB sa môže zaoberať uvedenými ustanoveniami vo svojom každoročnom preskúmaní procesu nápravy a že zodpovednosť za monitorovanie a zabezpečenie dodržiavania všetkých právnych požiadaviek generálneho inšpektora v rámci ministerstva spravodlivosti zahŕňa požiadavky uvedené vo vykonávacom nariadení a nariadenia, ktorými sa zriaďuje Súd pre preskúmanie ochrany údajov. EDPB vyzýva Komisiu, aby tento aspekt objasnila v návrhu rozhodnutia. V tejto súvislosti by Komisia mala

²¹¹ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 212.

²¹² Nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.7 písm. d).

²¹³ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. d) bod iv); nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.7.

tieto záruky zohľadniť pri monitorovaní skutočnej praxe spracúvania osobných údajov, ktoré sa posudzuje v návrhu rozhodnutia.

225. V návrhu rozhodnutia sa nerieši otázka, či má prezident USA právomoc odvolať alebo zrušiť vymenovanie „sudcov“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov, a ak áno, za akých podmienok. EDPB sa na základe vysvetlenia Európskej komisie a potvrdenia zástupcov vlády USA domnieva, že takáto právomoc by neexistovala. EDPB navrhuje objasniť tento aspekt v rozhodnutí o primeranosti.
226. „Sudcovia“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov sa vymenúvajú na štvorročné funkčné obdobie s možnosťou obnovenia a v čase ich prvého vymenovania nesmú byť počas predchádzajúcich dvoch rokov zamestnaní vo výkonnej moci²¹⁴. Počas svojho funkčného obdobia „sudcov“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov nesmú mať žiadne iné oficiálne povinnosti ani zamestnanie v rámci vlády USA²¹⁵. Na rozdiel od amerických federálnych sudcov však môžu vykonávať mimosúdne činnosti vrátane obchodných činností, finančných činností, neziskových činností v oblasti získavania finančných prostriedkov, zvereneckých činností a výkonu práva, ak takéto činnosti nezasahujú do nestranného výkonu ich povinností ani účinnosti alebo nezávislosti Súdu pre preskúmanie ochrany údajov²¹⁶. Nezávislosť súdnictva sa neodvíja len od slobody rozhodovania, ale aj od osobnej nezávislosti. V tejto súvislosti sú dôležité faktory ako funkčné obdobie, možnosť opätovného vymenovania a potenciál konfliktu záujmov. Funkčné obdobie štyroch rokov stanovené podľa vykonávacieho nariadenia 14086, respektíve nariadenia ministra spravodlivosti, ako také nevyvoláva vážne obavy, hoci je napr. kratšie ako funkčné obdobie sudcov Súdneho dvora Európskej únie (šesť rokov s možnosťou opätovného vymenovania) a ESĽP (deväť rokov bez možnosti opätovného vymenovania). EDPB si nie je vedomý žiadnej judikatúry, ktorou by sa v tejto súvislosti ukladalo minimálne funkčné obdobie²¹⁷. EDPB takisto uznáva, že možnosť vykonávať mimosúdne činnosti je, jednoducho povedané, podmienená tým, že tieto činnosti nevedú ku konfliktu záujmov, ktorý by ohrozoval povinnosti na Súde pre preskúmanie ochrany údajov. EDPB na základe dodatočných vysvetlení vlády USA chápe, že tieto požiadavky sú takisto predmetom preskúmania a monitorovania zo strany PCLOB a generálneho inšpektora ministerstva spravodlivosti (pozri bod 226). V rámci spoločných preskúmaní by sa mal riešiť aj spôsob uplatňovania a preukazovania tejto požiadavky v praxi.
227. Podľa oddielu 3 písm. d) bodu i) ods. B vykonávacieho nariadenia 14086 musia mať všetci „sudcovia“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov bezpečnostné previerky, aby mali prístup k utajovaným skutočnostiam, t. j. aby mohli vykonávať svoju funkciu rozhodovania v prípadoch týkajúcich sa národnej bezpečnosti²¹⁸. Niektoré európske zákony a iné právne predpisy o bezpečnostnej previerke naopak oslobodzujú sudcov od požiadavky na bezpečnostnú previerku, pokiaľ vykonávajú sudcovské povinnosti, pretože takáto podrobná kontrola môže byť v rozpore s nezávislosťou súdnictva²¹⁹. Podľa vysvetlení vlády USA, hoci uchádzač na vymenovanie za sudcu na súde v USA prechádza dôkladnou previerkou, po vymenovaní za federálneho sudcu na súde v USA sa od federálneho sudcu nevyžaduje bezpečnostná previerka na to, aby získal prístup k utajovaným dokumentom relevantným pre daný prípad.

²¹⁴ Nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.3 písm. a).

²¹⁵ Nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.3 písm. c).

²¹⁶ Nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.7 písm. c).

²¹⁷ Pozri aj, *mutatis mutandis*, rozsudok ESĽP (veľká komora) z 25. mája 2021, Centrum För Rättvisa/Švédsko, bod 346.

²¹⁸ Pozri aj nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.11 písm. b) a návrh rozhodnutia, odôvodnenie 177.

²¹⁹ Napr. § 2 ods. 3 nemeckého zákona o bezpečnostnej previerke.

228. Podľa názoru EDPB uvedené okolnosti čiastočne odhaľujú rozdiely medzi postavením amerického federálneho sudcu a „sudcu“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov. Poskytnuté záruky však nevyvolávajú pochybnosti o nezávislosti Súdu pre preskúmanie ochrany údajov. EDPB nalieha na Komisiu, aby v prípade prijatia návrhu rozhodnutia boli uvedené záruky prioritou počas prvého spoločného preskúmania rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA. EDPB okrem toho očakáva, že Komisia dodrží svoj záväzok pozastaviť, zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie v prípade jeho prijatia, ak sa výkonný orgán USA rozhodne obmedziť záruky zahrnuté vo vykonávacom nariadení²²⁰.

3.2.4.3 Právomoci Súdu pre preskúmanie ochrany údajov

3.2.4.3.1 Prístup k informáciám

229. Účinná právna ochrana si vyžaduje, aby mal súd dostatočné vyšetrovacie právomoci na preskúmanie napadnutého opatrenia. Súdny dvor Európskej únie vo veci Kadi II rozhodol v súvislosti s článkom 47 Charty, že súdy Európskej únie majú zabezpečiť, aby sa rozhodnutie opieralo o dostatočne silný skutkový základ²²¹. Súdny dvor Európskej únie uvádza, že „[s]údu Únie teda prináleží v rámci tohto preskúmania prípadne vyzvať príslušný orgán Únie, aby predložil informácie a dôkazy, či už dôverné alebo nie, ktoré sú relevantné pre toto preskúmanie“²²², pričom „nemožno namietat tajnosť alebo dôvernú [...] informácií alebo dôkazov“²²³.
230. Podľa odôvodnenia 181 návrhu rozhodnutia Súd pre preskúmanie ochrany údajov preveruje rozhodnutia prijaté CLPO minimálne na základe záznamov z vyšetrovania CLPO, ako aj akýchkoľvek informácií a podaní poskytnutých sťažovateľom, špeciálnym advokátom alebo spravodajskou agentúrou. V návrhu rozhodnutia sa ďalej uvádza, že Súd pre preskúmanie ochrany údajov má prístup k všetkým potrebným informáciám, ktoré môže získať prostredníctvom CLPO. Vychádza to z ustanovenia § 201.9 písm. b) nariadenia ministra spravodlivosti, ktorým sa Súd pre preskúmanie ochrany údajov oprávňuje „požiadat, aby ODNI CLPO doplnil záznam konkrétnymi vysvetľujúcimi alebo objasňujúcimi informáciami a aby ODNI CLPO zabezpečil dodatočné skutkové zistenia v prípade, že je to potrebné na umožnenie panelu Súdu pre preskúmanie ochrany údajov vykonať svoje preskúmanie“. EDPB sa domnieva, že posúdenie vykonané Súdom pre preskúmanie ochrany údajov sa teda žiadnym spôsobom neobmedzuje na zistenia CLPO na prvej úrovni nového mechanizmu nápravy. Naopak, Súd pre preskúmanie ochrany údajov môže žiadať dodatočné právne informácie a, čo je dôležité, ďalšie skutkové okolnosti pre svoju analýzu toho, či došlo k porušeniu. EDPB zároveň poznamenáva, že tieto všeobecne rozsiahle vyšetrovacie právomoci sa nevzťahujú na priamy prístup k údajom o fyzickej osobe. Komisia vysvetlila, že CLPO bude vždy pôsobiť ako sprostredkovateľ, keď bude Súd pre preskúmanie ochrany údajov požadovať ďalšie informácie. Preto prístup Súdu pre preskúmanie ochrany údajov k informáciám potrebným na nezávislé posúdenie žiadosti o preskúmanie do určitej miery závisí od toho, že CLPO poskytne potrebné informácie. EDPB uznáva, že CLPO má povinnosť „poskytnúť potrebnú podporu“ Súdu pre preskúmanie ochrany údajov a spravodajské agentúry sú povinné poskytnúť CLPO prístup k informáciám potrebným na vykonanie preskúmania Súdu pre preskúmanie ochrany údajov²²⁴. EDPB však takisto poznamenáva, že samotný CLPO nie je nezávislý a vykonáva počiatočné vyšetrovanie sťažnosti v prvej fáze konania o náprave. EDPB preto víta, že

²²⁰ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 212.

²²¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 18. júla 2013, spojené veci C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, Komisia a i./Kadi (ďalej len „rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kadi II“), bod 119.

²²² Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kadi II, bod 120.

²²³ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kadi II, bod 125.

²²⁴ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. c) bod i) ods. H a oddiel 3 písm. d) bod iii).

PCLOB počas svojich každoročných preskúmaní mechanizmu nápravy overí, či Súd pre preskúmanie ochrany údajov získal úplný prístup k všetkým potrebným informáciám²²⁵. Okrem toho EDPB vyzýva Komisiu, aby v prípade prijatia návrhu rozhodnutia zahrnula tento aspekt do spoločných preskúmaní s cieľom preskúmať dôsledky tohto systému v praxi.

3.2.4.3.2 Právomoci v oblasti nápravy

231. Jedným z hlavných nedostatkov štítu na ochranu osobných údajov, ktorý viedol k jeho zrušeniu Súdny dvor Európskej únie vo veci Schrems II, boli chýbajúce záväzné právomoci ombudsmana v oblasti nápravy. Súdny dvor Európskej únie uviedol, že sa „neuvádza nijaké ustanovenie, podľa ktorého by tento ombudsman bol oprávnený voči týmto službám prijímať záväzné rozhodnutia“²²⁶. Samotný (politický) záväzok vlády USA, že spravodajské služby napravia každé porušenie platných pravidiel, ktoré zistí ombudsman, nepostačoval na zabezpečenie úrovne ochrany, ktorá je v podstate rovnocenná úrovni, ktorú zaručuje článok 47 Charty.
232. V rámci nového mechanizmu nápravy sú naopak rozhodnutia prijaté CLPO a Súdom pre preskúmanie ochrany údajov záväzné²²⁷. EDPB na jednej strane uznáva, že táto právomoc sa neobmedzuje na konkrétne opatrenia, ale umožňuje „primeranú nápravu“ na „úplnú nápravu“ zisteného porušenia. Najmä v oddiele 4 písm. a) vykonávacieho nariadenia 14086 sa výslovne uvádza vymazanie nezákonne zhromaždených údajov. Na druhej strane EDPB poznamenáva, že znenie oddielu 4 písm. a) vykonávacieho nariadenia 14086 vytvára určitú neistotu, pokiaľ ide o proces určovania takejto „primeranej nápravy“. Zatiaľ čo opatrenie by malo byť navrhnuté tak, aby sa ním dosiahla úplná náprava porušenia, mali by sa zväžiť aj „spôsoby, akými sa zvyčajne riešili porušenia takého druhu, ktoré boli zistené“²²⁸. Význam a vplyv takejto požiadavky je nejasný. EDPB preto vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala nápravné opatrenia prijaté v praxi.

3.2.4.4 Podanie sťažnosti podľa nového mechanizmu nápravy

233. Mechanizmus nápravy zriadený podľa vykonávacieho nariadenia 14086 sa vzťahuje len na oprávnené sťažnosti odoslané príslušným orgánom verejnej moci v oprávnenom štáte, ktoré sa týkajú činností v oblasti signálového spravodajstva Spojených štátov v prípade akéhokoľvek porušenia²²⁹. Na využitie tejto právnej ochrany je preto potrebné splniť niekoľko podmienok.

3.2.4.4.1 Označenie ako oprávnený štát

234. Po prvé, krajina alebo organizácia regionálnej hospodárskej integrácie, z ktorej boli údaje prenesené do Spojených štátov amerických, musí byť označená ako oprávnený štát ešte pred prenosom údajov, ktorý je predmetom sťažnosti²³⁰. Je zjavne nevyhnutné, aby bol poskytnutý mechanizmus nápravy dostupný, keď rozhodnutie o primeranosti nadobudne účinnosť. V odôvodnení 196 návrhu rozhodnutia sa preto stanovuje, že nadobudnutie účinnosti rozhodnutia je okrem iného podmienené označením Únie za oprávnený subjekt na účely mechanizmu nápravy. V skutočnosti sa zdá, že Komisia predpokladá, že k označeniu dôjde pred prijatím rozhodnutia, keďže návrh už obsahuje zástupné

²²⁵ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. e) bod i).

²²⁶ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, bod 196.

²²⁷ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. c) bod ii), resp. oddiel 3 písm. d) bod ii).

²²⁸ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 4 písm. a).

²²⁹ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. a).

²³⁰ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 4 písm. d) bod i) a oddiel 4 písm. k) bod i).

výrazy pre označenie EÚ ministrom spravodlivosti²³¹ (na rozdiel od zahrnutia označenia ako odkladacej podmienky do výrokovkej časti návrhu rozhodnutia).

3.2.4.4.2 Nepriaznivý vplyv na záujmy ochrany súkromia a občianskych slobôd a „legitimácia“

235. „Oprávnená sťažnosť“ musí byť založená na údajnom „porušení“, ktoré si zase vyžaduje porušenie, ktoré má nepriaznivý vplyv na záujmy ochrany súkromia a občianskych slobôd sťažovateľa²³². Toto chápanie EDPB je založené na dodatočných vysvetleniach Komisie, že „nepriaznivý vplyv“ neznamená žiadnu formu obmedzenia prípustnosti sťažnosti. Ako uviedla Komisia, takýto nepriaznivý vplyv by sa skôr týkal akejkolvek sťažnosti týkajúcej sa spracúvania osobných údajov na činnosti v oblasti signálového spravodajstva v rozpore s ustanoveniami uvedenými v oddiele 4 písm. d) bode iii), ako sú napríklad záruky podľa vykonávacieho nariadenia 14086. EDPB vyjadruje poľutovanie nad tým, že to nie je špecifikované v texte návrhu rozhodnutia, a vyzýva Komisiu, aby ďalej objasnila pojem „nepriaznivý vplyv“ s cieľom zabezpečiť, aby sa každé porušenie práv dotknutých osôb posúdilo a napravilo a aby nebola stanovená žiadna úroveň „závažnosti“, ktorá by sa mala preukázať na získanie prístupu k primeranej náprave.
236. Ako už bolo uvedené, pri sťažnosti podľa vykonávacieho nariadenia 14086 sa od navrhovateľa nevyžaduje preukázanie legitimácie (pozri bod 215)²³³. EDPB víta objasnenie v oddiele 4 písm. k) vykonávacieho nariadenia 14086, že sa bude uplatňovať „test presvedčenia“ [belief test] a že nie je potrebné preukázať, že údaje sťažovateľa boli v skutočnosti sprístupnené prostredníctvom činností signálového spravodajstva. Zavedenie mechanizmu nápravy je dôležitým krokom, pretože požiadavka legitimácie veľmi sťažuje napadnutie opatrení sledovania pred všeobecnými súdmi v Spojených štátoch.
237. Na základe uvedeného EDPB nepovažuje odvolanie sa na všeobecné súdy, na ktoré sa takisto odkazuje v návrhu rozhodnutia²³⁴, za poskytnutie primeranej úrovne ochrany²³⁵. V tejto súvislosti EDPB pripomína svoje obavy, ktoré už mnohokrát vyjadril v súvislosti s požiadavkou legitimácie pred všeobecnými súdmi²³⁶. Okrem toho sa EDPB na základe dodatočných vyhlásení vlády domnieva, že hoci sa vo vykonávacom nariadení 14086 nevylučuje možnosť odvolať sa na súdy všeobecnej jurisdikcie, nie je isté, ako by tento súd uplatnil toto nariadenie. Táto otázka by sa mohla ďalej preskúmať v budúcich preskúmaniach, ak bude prijatý návrh rozhodnutia.

3.2.4.4.3 Postup podávania sťažnosti

238. EDPB v zásade schvaľuje postup smerovania sťažností prostredníctvom dozorných orgánov členských štátov a naďalej sa domnieva, že identifikácia sťažovateľa by sa mala uskutočniť na území EÚ. Rovnako ako v rámci mechanizmu ombudsmana pre štít na ochranu osobných údajov sa však v návrhu rozhodnutia stanovuje, že dotknutá osoba, ktorá chce podať takúto sťažnosť, ju musí predložiť dozornému orgánu v členskom štáte EÚ, ktorý je príslušný na dohľad nad vnútroštátnymi bezpečnostnými službami a/alebo spracúvanie osobných údajov orgánmi verejnej moci²³⁷. V tejto súvislosti EDPB pripomína svoje obavy, ktoré už vyjadril v stanovisku pracovnej skupiny 29 k štítu na ochranu osobných údajov, napríklad možné ťažkosti fyzických osôb pri určovaní príslušného orgánu

²³¹ Návrh rozhodnutia, poznámka pod čiarou č. 320.

²³² Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 4 písm. k) bod i) a oddiel 4 písm. d) bod ii).

²³³ Clapper/Amnesty International USA, 568 U.S. 398 (2013) II., s. 10.

²³⁴ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 187 a nasl.

²³⁵ Pozri aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems II, body 191 a 192.

²³⁶ Pozri stanovisko 01/2016 skupiny WP29, s. 43.

²³⁷ Návrh rozhodnutia, odôvodnenie 169.

vzhľadom na rôzne mechanizmy dohľadu národných bezpečnostných služieb v členských štátoch²³⁸. Berúc do úvahy zapojenie vnútroštátnych orgánov na ochranu údajov do uplatňovania rámca ochrany osobných údajov medzi EÚ a USA a dohľadu nad ním je vhodnejšie smerovať sťažnosti cez ne.

3.2.4.5 Rozhodnutie Súdu pre preskúmanie ochrany údajov

239. Súd pre preskúmanie ochrany údajov nesmie po dokončení preskúmania žiadosti sťažovateľa odhaliť, či sťažovateľ bol predmetom činností v oblasti signálového spravodajstva USA alebo nie. Namiesto toho sa sťažovateľovi oznámi, že „pri preskúmaní sa nezistili žiadne porušenia alebo Súd pre preskúmanie ochrany údajov vydal rozhodnutie vyžadujúce primeranú nápravu“²³⁹. Táto štandardná odpoveď slúži všeobecne legitímnemu účelu ochrany citlivých informácií o spravodajských činnostiach USA. EDPB je však znepokojený tým, že vo vykonávacom nariadení 14086 sa nestanovujú žiadne výnimky zo štandardnej odpovede Súdu pre preskúmanie ochrany údajov.
240. Vo veci Kadi II sa Súdny dvor Európskej únie musel zaoberať protichodnými záujmami štátneho tajomstva na jednej strane a spravodlivého a v rámci možností kontradiktórneho konania na strane druhej. Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že za okolností, pri ktorých naliehavé dôvody týkajúce sa národnej bezpečnosti bránia oznámeniu informácií alebo dôkazov dotknutej osobe, je predsa úlohou súdov, aby v rámci súdneho preskúmania používali postupy, ktoré umožňujú sklbiť legitímne záujmy bezpečnosti týkajúce sa povahy a zdrojov informácií a dostatočne zaručiť jednotlivcovi dodržanie jeho procesných práv, akým je právo byť vypočutý a zásada kontradiktórnosti²⁴⁰. Súdny dvor Európskej únie ďalej upresnil, že súd musí nezávisle preskúmať všetky skutkové a právne okolnosti, ktoré uvádza príslušný orgán Únie, a musí posúdiť, či dôvodnosť dôvodov uvedených uvedeným orgánom bráni takému oznámeniu²⁴¹. Ak sa ukáže, že dôvody uvedené príslušným orgánom skutočne bránia tomu, aby boli informácie alebo dôkazy oznámené dotknutej osobe, je napriek tomu potrebné vhodným spôsobom zabezpečiť rovnováhu požiadaviek vyplývajúcich z práva na účinnú súdnu ochranu a požiadaviek súvisiacich s národnou bezpečnosťou²⁴². Na účely zabezpečenia takejto rovnováhy je možné použiť také možnosti, ako je oznámenie zhrnutia obsahu predmetných informácií alebo dôkazov²⁴³. Hoci závery súdu neukladajú požiadavky na rozhodnutie vydané súdom, ale týkajú sa rozhodnutia príslušného orgánu a vedenia súdneho konania, poskytujú náznaky o vyvážení uvedených záujmov v kontexte práva na účinnú právnu ochranu. Ďalej možno odkázať aj na vec Big Brother Watch, v ktorom ESĽP pri poukázaní na spravodlivosť konania, a najmä na zásadu kontradiktórnosti, rozhodol, že rozhodnutia súdneho alebo inak nezávislého orgánu by mali byť odôvodnené²⁴⁴.
241. EDPB uznáva, že rozhodnutia Súdu pre preskúmanie ochrany údajov sú skutočne odôvodnené. Súd pre preskúmanie ochrany údajov je výslovne povinný vydať písomné rozhodnutie, v ktorom uvedie svoje rozhodnutia a špecifikáciu akejkoľvek primeranej nápravy²⁴⁵. Okrem toho EDPB poznamenáva, že fyzická osoba bude informovaná v prípade zrušenia utajenia informácií týkajúcich sa preskúmania zo strany Súdu pre preskúmanie ochrany údajov²⁴⁶. EDPB takisto uznáva úlohu špeciálnych advokátov,

²³⁸ Stanovisko 01/2016 skupiny WP29, s. 48 a 49.

²³⁹ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. d) bod i) ods. H. V oddiele vykonávacieho nariadenia 14086 sa táto odpoveď stanovuje aj pre CLPO.

²⁴⁰ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kadi II, bod 125.

²⁴¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kadi II, bod 126.

²⁴² Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kadi II, bod 128.

²⁴³ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Kadi II, bod 129.

²⁴⁴ Rozsudok ESĽP vo veci Big Brother Watch, bod 359.

²⁴⁵ Nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.9 písm. g).

²⁴⁶ Vykonávacie nariadenie 14086, oddiel 3 písm. d) bod v).

ktorí sa stanovujú v novom mechanizme nápravy, ktorý zahŕňa obhajobu záujmu sťažovateľa v danej veci²⁴⁷. Vzhľadom na uvedené implikácie judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a ESĽP a pri zohľadnení skutočnosti, že proti rozhodnutiu Súdu pre preskúmanie ochrany údajov sa nemožno odvolať, ale je konečné²⁴⁸, má však EDPB obavy zo všeobecného uplatňovania štandardnej odpovede Súdu pre preskúmanie ochrany údajov. EDPB pripomína, že PCLOB nezávisle preskúma fungovanie nového mechanizmu nápravy a vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť tejto otázke vrátane akéhokoľvek posúdenia tohto aspektu zo strany PCLOB počas budúcich preskúmaní rozhodnutia, ak bude prijaté.

4 VYKONÁVANIE A MONITOROVANIE NÁVRHU ROZHODNUTIA

242. V súvislosti s monitorovaním a preskúmaním návrhu rozhodnutia EDPB poznamenáva, že podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie „vzhľadom na skutočnosť, že úroveň ochrany zaručená treťou krajinou sa môže vyvíjať, je úlohou Komisie po prijatí rozhodnutia podľa [článku 45 nariadenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov] pravidelne preskúmať, či zistenie týkajúce sa primeranej úrovne ochrany zaručenej dotknutou treťou krajinou je stále skutkovo a právne odôvodnené. Takéto overenie je v každom prípade potrebné, ak z indícií vyplývajú pochybnosti v tomto ohľade“²⁴⁹.
243. Okrem toho EDPB poznamenáva, že v liste ministerstva obchodu sa uvádza, že ministerstvo obchodu a prípadne ďalšie agentúry USA budú pravidelne organizovať stretnutia s Komisiou, so zainteresovanými orgánmi EÚ pre ochranu údajov a s príslušnými zástupcami EDPB²⁵⁰.
244. EDPB sa domnieva, že v rámci nasledujúcich pravidelných preskúmaní si osobitnú pozornosť zaslúži ochrana podľa štátneho práva týkajúca sa prístupu orgánov presadzovania práva, výnimka na dočasné hromadné zhromažďovanie v súvislosti s cieľným zhromažďovaním zo strany národných bezpečnostných orgánov USA, uplatňovanie novozavedených zásad nevyhnutnosti a proporcionality v praxi, a to aj v kontexte programu UPSTREAM, vzájomné pôsobenie medzi vykonávacím nariadením 14086 a rôznymi právnymi nástrojmi USA umožňujúcimi spravodajským agentúram USA získavať a ďalej spracúvať osobné údaje, vykonávacie vnútorné politiky a postupy, spôsob, akým sa tieto záruky budú zohľadňovať v kontexte dohľadu vedenom súdom FISC, a do akej miery bude mechanizmus nápravy účinne fungovať, a otázka následných prenosov, automatizovaných rozhodnutí, intenzívneho a účinného dohľadu a presadzovania zásad rámca ochrany osobných údajov, ako aj účinná náprava.
245. EDPB poznamenáva, že preskúmanie zistenia o primeranosti sa uskutoční rok po dátume oznámenia rozhodnutia o primeranosti členským štátom a následne aspoň každé štyri roky²⁵¹. S cieľom ďalej posilniť priebežné monitorovanie rozhodnutia o primeranosti EDPB vyzýva Komisiu, aby vykonávala následné preskúmania aspoň každé tri roky.
246. Pokiaľ ide o praktické zapojenie EDPB a jeho zástupcov do prípravy a priebehu budúcich pravidelných preskúmaní, EDPB opakuje, že akákoľvek relevantná dokumentácia by sa mala písomne poskytnúť EDPB, vrátane korešpondencie, v dostatočnom predstihu pred preskúmaním. Rovnako ako v prípade preskúmaní vykonaných v rámci štítu na ochranu osobných údajov EDPB odporúča, aby sa najneskôr

²⁴⁷ Nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.8 písm. g).

²⁴⁸ Nariadenie ministra spravodlivosti, § 201.9 písm. g).

²⁴⁹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Schrems I, bod 76. Pozri aj návrh rozhodnutia, článok 3 ods. 4.

²⁵⁰ Návrh rozhodnutia, príloha III.

²⁵¹ Návrh rozhodnutia, článok 3 ods. 4.

tri mesiace pred uskutočnením preskúmania stanovili a odsúhlasili spôsoby preskúmania medzi Komisiou, vládou USA a EDPB.

247. Okrem toho EDPB poznamenáva a víta, že v odôvodnení 212 návrhu rozhodnutia sa uvádzajú príklady úprav narúšajúcich úroveň ochrany, ktoré môžu byť dôvodom na začatie „postupu núdzového zrušenia“, ktorý sa zameriava na úpravy, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s vykonávacím nariadením 14086 a súvisiacim nariadením ministra spravodlivosti.

Za Európsky výbor pre ochranu údajov
predsedníčka

(Andrea Jelinek)